

HFA

An Ghníomhaireacht
Airgeadais Tithíochta
Housing Finance Agency

BLIAIN

tithíocht shóisialta a mhaoiniú

1982-2022

Tuarascáil Bhliantúil 2021

Aistear ar Leith

Déanann an Ghníomhaireacht Airgeadais (an GAT) ceiliúradh ar bheith ar an bhfód le 40 bliain anuas i mbliana tar éis gur bunaíodh sinn i bhFeabhra 1982. Tá athrú ó bhonn tagtha ar ár samhail ghnó ó bunaíodh sinn nuair a chuirtear san áireamh nach ndearnamar iasachtú ach d'iasachtaí a bhain le hioncam i dtosach agus go gcuirimid anois réimse fairsing táirgí airgeadais ar fáil i leabhar iasachtaí €5.9 billiún.

Ba mhaith linn ár mbuíochas ó chroí a ghabháil leo siúd a d'oibrigh agus a thacaigh leis an GAT le daichead bliain anuas, a chabhraigh le tithíocht inacmhainne ardchaighdeán a sholáthar dóibh siúd atá i ngátar.

Clár Ábhar

Athbhreithniú Gnó

Buaicphointí Bliantúla	2
Litir leis an gCathaoirleach	4
Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh	6
I gcuimhne	8
Ár Scéalta	9
Faomhadh Carnach Iasachtaí CCT de réir Contae	22
Bord na Stiúrthóirí	24
Foireann Bainistíochta	26
Straitéis an GAT 2026	27
Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachas (CSR)	29
Seirbhís do Chustaiméirí	31

Rialachas

Tuarascáil na Stiúrthóirí	33
An Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí	37
Rialachas Corparáideach	38
Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca	43

Ráitis Airgeadais

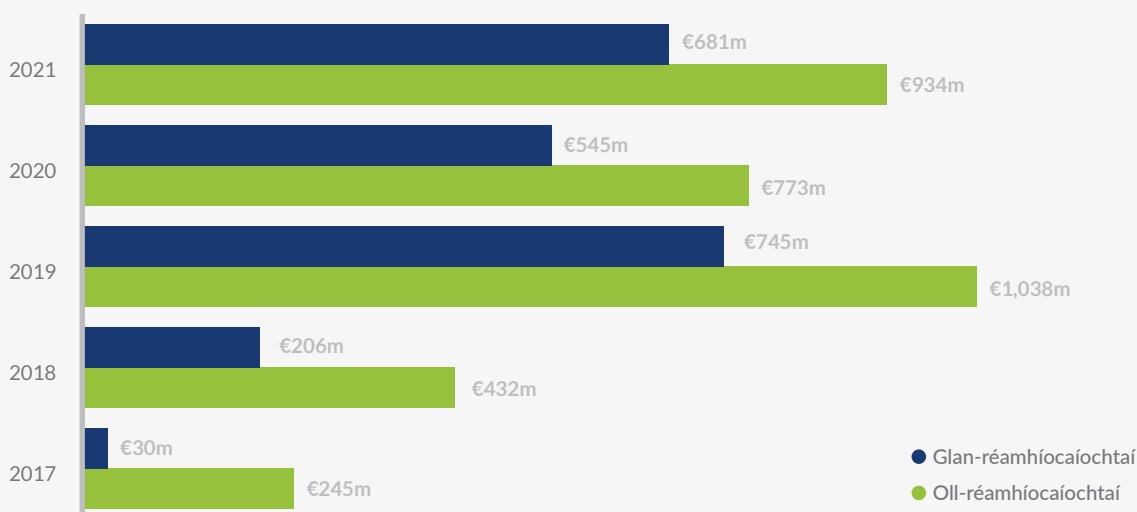
Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách le Comhaltaí na Gníomhaireachta Airgeadais Tithíochta CPT	50
An Ráiteas ar Ioncam	53
An Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	54
An Ráiteas ar Staid an Airgeadais	55
An Ráiteas ar Athruithe sa Chothromas	56
An Ráiteas ar Shreafaí Airgid	57
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	58
Faisnéis Chorporáideach	90

Chun teacht ar bhreis faisnéise, tabhair cuairt ar ár láithreán gréasáin www.HFA.ie

Ár mBliain de réir Uimhreacha

Réamhíocaíochtaí Iasachta

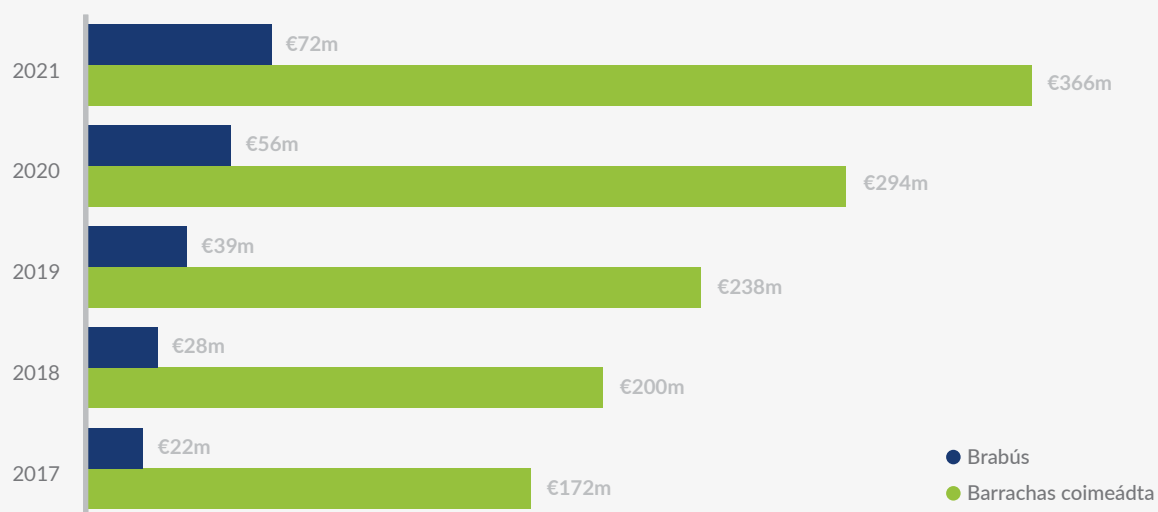

Billiún

Leabhar Iasachtaí gan Íoc

In ainneoin na ndeacrachtaí a chruthaigh Covid-19 do shocrúithe oibre, bhí bliain ghnóthach ag an GAT i dtaobh iasachtú, tar éis gur formheasadh luach €1 billiún d'iasachtaí in 2021 agus gur réamhíocadh luach €934 milliún d'iasachtaí, ar an iomlán, le húdaráis áitiúla, comhlachtaí ceadaithe tithíochta (CCTanna) agus institiúidí ardoideachais (IAOanna).

Brabúsacht

Comhpháirtithe i nDul chun Cinn

Tá áthas orm Tuarascáil Bhliantúil na Gníomhaireachta Airgeadais Tithíochta a chur i láthair. Léirítear sa Tuarascáil seo an dul chun cinn rathúil leanúnach a rinneadh an GAT le bliain anuas i dtaobh an t-éileamh atá ag dul i méid i gcónaí ar thithíocht a chistiú. Táimid ag cur leis an mbonn daingean atá fúinn fad a dhéanaimid ceiliúradh ar an tréimhse daichead bliain ó bunaíodh sinn. Tá forbairt ina eagraíocht tagtha ar an GAT ag a bhfuil leabhar iasachtaí €5.9 billiún; agus baineadh na brabúis ba mhó riamh amach €72 milliún in 2021 a rinne cúlchistí coimeádta a charnadh lena chinntiú gur féidir leis an nGníomhaireacht dul i ngleic leis na rioscaí ina gnólacht.

Leanaimid le sárchaidreamh seanbhunaithe a chothú lenár bpáirtithe leasmhara, ár gcustaiméirí, GBCN, ár n-íniúcháirí, dlíodóirí, conraitheoirí TF agus baincéirí agus iad siúd go léir san áireamh a sholáthraíonn seirbhísí bunriachtanacha nach mbeimid in ann an méid a dhéanaimid murach iad. Gabhaimid ár mbuíochas lena dtacaíocht, go háirithe leis an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, agus an tAire Airgeadais, agus lena bhfoireann.

Tá an bhliain dheireanach den Bhord faoi chaibidil sa Tuarascáil Bhliantúil seo ar tháinig a dtéarma chun deiridh an 31 Nollaig 2021. Léirimid ómós don mhaoirseacht chúramach a rinne an Bord ar an GAT le cúig bliana anuas, go háirithe nuair a chuirtear na dúshláin a chruthaigh srianta Covid-19 le dhá bhliain anuas san áireamh. Ba mhaith liom buíochas ar leith a ghabháil leis an Ollamh Michelle Norris a rinne cathaoirleacht ar an mBord le deich mbliana anuas ar bhealach comhghleacúil agus spreagúil, agus le comhaltaí Boird eile ar tháinig deireadh lena dtéarma oifige – Pádraic Cafferty, Emma Cunningham, Clare Curley agus Brian Fitzpatrick. Thar ceann na Gníomhaireachta, na gcomhaltaí Boird agus na foirne, ba mhaith liom buíochas a ghabháil leo as a dtacaíocht leanúnach i rith a dtéarma.

Ceapadh Bord nua in Eanáir 2022 agus fáiltímid Aideen Hayden, William Johnston, Rory O'Leary, Lianne Patterson agus Jennifer Ward ar ais, a lean ag fónamh don dara téarma, agus táimid buíoch dá gcomhairle agus dá saineolas críonna. Táimid ag tnúth leis an gCathaoirleach nua agus le comhaltaí Boird breise teacht i láthair agus táimid cinnte go mbeidh an tráth a chaithfidh siad leis an mBord tairbheach agus táirgiúil.

Straitéis an GAT 2026

Tá an GAT réidh le 25% den chistiú €20 billiún, ar a laghad, atá ar na bacáin faoi Tithíocht do Chách a chistiú. Is cinnte gur tráth eachtrach agus suimiúil a bheidh sna chéad chúig bliana eile amach romhainn agus meastar go

€2.18_{bn}

méadú ar an leabhar
iasachtaí le 5 bliana anuas

€200_m

Conradh Airgeadais le Banc
Infheistíochta na hEorpa (BIE) le
CCTanna agus ÚÁanna a chistiú

€2_{bn}

d'fhaomhadh iasachta do
CCTanna le dhá bhliain
anuas

ndéanfar glansuim €6 billiún a thabhairt ar iasacht a mbeidh leabhar iasachtaí gan íoc thart ar €12 billiún ann dá bharr faoi dheireadh 2026 – a dhéanfaidh méid an GAT a dhúbailt, go héifeachtach. Cruthóidh an borradh pleanáilte mear seo a ndúshláin féin, earcaíocht na foirne riachtanaí san áireamh chun freastal ar an ualach oibre breise, chomh maith le socrú breise a dhéanamh do mhaoiniú iomaíoch le hiasacht ar aghaidh a thabhairt dár gcustaiméirí reatha agus ionchasacha.

Gach bliain, tugann an Bord cuairteanna ar scéimeanna tithíochta sóisialta, a éascaíonn casadh le rogha fhairsing daoine a thugann go díreach faoi thithíocht shóisialta a sholáthar, agus eolas ó bhunfhoinse ar na deiseanna agus dúshláin atá acu/rompu á fháil acu. Thug an Bord cuairt in 2021 ar champas an Choláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath campas i dteannta an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, Darragh O'Brien, TD, le cóiríocht a críochnaíodh agus a tógadh le sainchuspóir do mhic léinn a fheiceáil. Bhí deis ag an mBord freisin cuairt a thabhairt ar scéim thábhachtach tithíochta sóisialta agus inacmhainne a bhí á forbairt ag Comhlachas Tithíochta Clúid i gCoill na Silíní, Contae Bhaile Átha Cliath, atá le críochnú i mbliana. Déanann an GAT an dá scéim a chistiú.

Ba mhaith liom ómós a léiriú ar an POF, Barry O'Leary agus ar a fhoireann go léir ag an GAT. D'oibrigh siad ar fheabhas nuair a chuirtear an borradh a tháinig faoin ngnó san áireamh le blianta beaga anuas, agus an chuid is mó den obair sin á déanamh ón mbaile. Is a bhuíochas lena scil, a dtiomantas agus a meon dearfach go mbíonn a fheabhas sin de rath ar an GAT. Táim cinnte dearfa gur féidir linn aghaidh le muinín a thabhairt ar an todhchaí le riachtanais chistithe ár gcustaiméirí a shásamh.

William Johnston
Cathaoirleach Eatramhach

An 31 Márta 2022

Réidh, Toiliúil agus Ábalta

‘Tús maith leath na hoibre’, faoi mar a deirtear, agus chuir an GAT tús lena obair beagán de bhreis ar dhaichead bliain ó shin, an 8 Feabhra 1982. Is mór an t-athrú atá tagtha ar an eagraíocht sa tréimhse sin ama, ach níl athrú tagtha go nuige seo ar á gcroíchultúr lena mbaineann sársheirbhís a sholáthar dár gcustaiméirí i dtaobh maoiniú don tithíocht a sholáthar.

Bhí bliain an-mhaith ag an GAT agus tháinig méaduithe substainteacha ar an méid airgid a réamhiocadh agus ar an líon áiteanna cónaithe a cistíodh.

Chríochnaíomar athbhreithniú straitéiseach cúig bliana agus sheolamar **Straitéis an GAT 2026** chun cur le Plean Tithíocht do Chách an Rialtais.

Iasachtú

In ainneoin srianta leanúnacha Covid-19 agus na ndúshlán uile a chruthaigh sé, leanann ár n-iasachtú ag dul i méid go mór. Is ionann luach na n-iasachtaí iomlána anois agus €5.9 billiún, arb é sin an tsuim is mó riamh, agus tacaíonn siad le tithíocht shóisialta agus inacmhainne a fhorbairt ag údaráis áitiúla agus comhlachtaí ceadaithe tithíochta agus déanann siad maoiniú a sholáthar, níos déanaí, d’institiúidí ardoideachais chun cóiríocht nua do mhic léinn a sholáthar. Tugadh tromlach de leabhar iasachtaí an GAT ag deireadh mhí na Nollag 2021 ar iasacht le húdaráis áitiúla agus comhlachtaí ceadaithe tithíochta (€3.33bn agus €2.42bn, faoi seach) agus is é seo an dara bliain i ndiaidh a chéile inar bhain faomhadh iasachta comhlachtaí ceadaithe tithíochta luach beagnach €1 billiún amach, agus d’eascair glan-réamhiocaíochtaí €681 milliún as seo.

Cé go bhfuil an GAT ag tacú le tithíocht shóisialta a sholáthar ar feadh go leor blianta, togra nach bhfuiltear ag tabhairt faoi le fada agus a fháiltítear is ea cistiú tithíochta inacmhainne ar Cíos de réir Costais a sholáthar a chruthaíonn gnéithe nua riosca a dhéantar a athbhreithniú go cúramach i ngach iarratas ar iasacht a fhaighimid. Sheol an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht an scéim Iasacht ar Chothromas Cíos Costais (CREL) go luath in 2021. Fógraíodh dhá ‘ghairm ar thograí’ faoin scéim seo ó shin i leith, agus ghlac CCTanna eile leo. Cheadaigh an GAT cistiú iomlán €93 milliún le 390 áite chónaithe inacmhainne a sholáthar i Márta 2021 agus 9 n-iarratas sa bhreis sa dara babhta de chistiú iomlán €108m, le 454 aonad a thógáil agus a fháil.

€983_m

D'iasachtaí CCT arna fhaomhadh

€5.9_{bn}

Leabhar lasachtaí gan Íoc

€934_m

lasachtú nua iomlán

Tá gach iarratas ar aonaid lándéanta agus meastar go ndéanfar iad a sholáthar faoi cheann ocht mí dhéag.

Is dúil leis an GAT níos mó maoiniú a sholáthar do scéimeanna CREL agus meastar go soláthróidh sé €850 milliún breise le haghaidh maoiniú cíos costais i **Straitéis an GAT 2026**.

Cistiú

Mar chuid de chinntiú go bhfuil cistí leordhóthanacha ar fáil againn lena dtabhairt ar íasacht, leanaimid le háiseanna a chur i bhfeidhm, cosúil le Conradh Airgeadais nua €200 milliún le Banc Infheistíochta na hEorpa (BIE) le CCTanna agus údaráis áitiúla a chistiú agus áis €75 milliún le Banc Forbartha Chomhairle na hEorpa (BFCE), a chláraigh le déanaí chun tacú le cóiríocht do mhic léinn a tógadh le sainchuspóir a fhorbairt ag institiúidí ardoideachais (IAOanna). Cabhróidh an dá áis seo leis an GAT leanúint de mhaoiniú fadtéarmach ar ráta iomaíoch seasta a sholáthar chun tacú lena chroíghníomhaíochtaí. Chuir an GAT tús freisin go luath in 2022 leis an socrú le méadú €125 milliún ar áis reatha €150 milliún BFCE le lamháil dhóthanach a sholáthar d'iasachtú breise ráta sheasta dár gcustaiméirí.

Riosca agus Idirchaidreamh le Custaiméirí

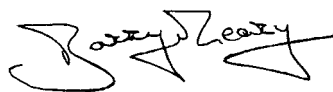
Baineann tábhacht lárnach i dtaobh ár n-oibríochtaí le bainistíocht a dhéanamh ar riosca laistigh den GAT is mír bhuan é de chlár oibre an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca. Cuimsítear sna príomhlimistéir riosca airgeadais bainistíocht a dhéanamh ar an ráta úis, creidmheas, leachtacht, rioscaí margaidh agus oibríochtúla, agus mínítear a gcuid sonraí ar fud na tuarascála seo. Oibríonn an Bord agus an Bhainistíocht go dlúth chun gach gné den riosca laistigh den ghnólacht a thuiscint, a thomhas, a mhonatóiriú agus a rialú agus leanann sé le hathbhreithniú grinn a dhéanamh ar rioscaí sna limistéir seo.

Comhlíonann an GAT an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú mar atá mionsonraithe sa Ráiteas Rialachais Chorporaídigh ar leathanaigh 38 go 42. Tá coincheap 'comhlíonann nó mínigh' sa Chód agus chomhlíonann an GAT an Cód go hiomlán ach amháin maidir le nithe atá leagtha amach sa Ráiteas Comhlíonta Rialachais Chorporaídigh.

Dearcadh

Caitear le cistiú iomaíoch a sholáthar ag an GAT mar ghné thábhachtach i dtaobh tithíocht shóisialta agus inacmhainne a sholáthar ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. Le leanúint dár ról a chomhlíonadh go héifeachtach, d'fhorbraíomar **an GAT 2026**, straitéis a thacaíonn agus a chuireann le Tithíocht do Chách, plean tithíochta nua an Rialtais d'Éirinn, agus a chuireann leis an rath a bhí ar ár straitéis dheireanach. Is féidir teacht ar shonraí faoinár straitéis cúig bliana ar leathanaigh 27 agus 28.

Táimid ag súil in 2022 le glaniasachtú nua €1.14 billiún (arb ionann sin agus borradh beagnach 20% i mbliain amháin) ar CCTanna, den chuid is mó, agus tithíocht shóisialta agus chostas cosa á bhforbairt. Nuair a chuirtear an borradh tuartha faoin ngnó agus na dúshláin a chruthóidh sin don GAT go ceann roinnt blianta amach anseo san áireamh, tá plean nua lucht saothair curtha le chéile againn a dhéanfaidh soláthar don soláthar foirne riachtanach lena chumasú ár Straitéis a chur i bhfeidhm. Eascróidh eagraíocht níos casta as seo a chinnteoidh go bhfuil ar chumas gan stró ag an GAT fáilte a chur roimh na chéad daichead bliain eile gnó.

Barry O'Leary

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

An 31 Márta 2022

I gcuimhne

Bernadette Noctor

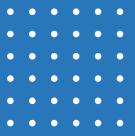

Ba mhór an suaitheadh agus an brón a bhí orm nuair a chuir Peter Noctor glaoch orm i Meán Fómhair 2021 a chuir in iúl dom go bhfuair a bhean chéile ionúin, agus ár gcomhghleacaí agus á gcara, Bernie Noctor, bás tobann agus roimh am.

Thosaigh Bernie ag oibriú leis an GAT in 2000 agus b'iontach an comhghleacaí í. Bhí éifeachtúlacht agus spion maith ina saintréithe go smior ag an mbean uasal. Bhí Bernie thar a bheith toilteanach cabhrú le comhghleacaí nó le cara. A bhuíochas leis an tsúil ghéar a bhí ag Bernie i dtaobh sonraí, cuireadh roinnt dár dTuarascálacha Bliantúla roimhe seo ar an ngearrliosta do Ghradaim Chuntas Foilsithe Chumann Laighean Chuntasóirí Cairte Éireann.

Braithimid go mór Bernie uainn laistigh den GAT agus, thar ceann an Bhoird agus na foirne sa GAT, déanaimid comhbhrón ó chroí le Peter.

Barry O'Leary
Márta 2022

Ár Scéalta

Ó thosaigh an GAT le hiasachtú a dhéanamh le comhlachtaí ceadaithe tithíochta deich mbliana ó shin, réamhíocamar €2.54 billiún d'iasachtaí le 11,674 aonad tithíochta sóisialta nua a sholáthar. Sonraítear ar na leathanaigh seo a leanas na scéalta a bhaineann leis an maoiniú seo agus an difríocht a rinne na háiteanna cónaithe do shaolta tionóntaí aonair.

“

Is aoibhinn liom an áit seo, tá pobal beag álainn againn.

▲ Clúid Housing

Forbairt 12 áit chónaithe a dearadh go huilíoch é Maydenhayes a rinne Clúid Housing a éadail i nDomhnach Cairnigh, Contae na Mí. 12 bhungaló aoisbháúla atá san fhorbairt, atá in ainm is deis a thabhairt do na cónaitheoirí dul in aois sa bhaile agus maireachtáil go neamhspleách dá fhaide agus is féidir ina n-áit chónaithe féin. Cuireann a láthair lárnach ar chumas cónaitheoirí leanúint de bheith ceangailte lena bpobal agus líonraí sóisialta agus tacaíochta a chothú i gcónaí. Fuarthas na háiteanna cónaithe trí mhaoiniú príobháideach ón nGníomhaireacht Airgeadais Tithíochta, an tSaoráid Léasaithe Réamhíocaíochta Caipitil ó chistiú na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus i gcomhar le Comhairle Contae na Mí faoi Éire a Atógáil.

Bhí gliondar croí ar James, cónaitheoir Clúid, an dea-nuacht a fháil go raibh áit chónaithe nua a bhain rátáil A fuinnimh ann in Maydenhayes. Chónaigh James McLoughlin i dteach soghluaiste sa Mhí ar feadh breis agus 20 bliain. Ní raibh an teach soghluaiste oiriúnach a thuilleadh de réir mar a chuaigh sé in aois agus bhí sé fuar agus tais. Tar éis dó a bheith ar liosta tithíochta an Udaráis Áitiúil ar feadh 8 mbliana, thapaigh sé deis áit chónaithe a fháil in Maydenhayes. Ní hamháin gur réadmhaoin álainn a bhí ann, ach b'áit chónaithe é a bhuíochas leis an láthair lárnach, an mheanma phobail, agus tacaíocht na foirne in Clann.

Clúid Housing
Maydenhayes,
Domhnach Cairnigh,
Contae na Mí

- Graigue na hAbhainn
Bóthar Bhaile Mhic Mhaoilir,
an Ghráig, Contae Laoise agus
Contae Cheatharlach

“
Táim ag tnúth le
spás a fháil dom féin
agus m’iníon.

▲ Co-Operative Housing Ireland

Rinne Co-operative Housing Ireland (CHI) 77 áit chónaithe nua a éadail i bhforbairt Graigue na hAbhainn, atá lonnaithe ar theorainn Cheatharlach-Laoise. Soláthraíodh Graigue na hAbhainn trí mhaoiniú príobháideach ón nGníomhaireacht Airgeadais Tithíochta, an tSaoráid Léasaithe Réamhíocaíochta Caipitil ó chistiú na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus i gcomhar le Comhairle Contae Cheatharlach agus Laoise faoi Éire a Atógáil. Meascán de thithe dhá agus trí sheomra atá san fhorbairt. Ba é meánchostas áit chónaithe san fhorbairt thart ar €203,000, a chiallaíonn go mbaineann na háiteanna cónaithe ardchaighdeán seo a bhaineann rátáil fuinnimh A amach sárлуach amach.

Bhí áthas ar CHI áit chónaithe nua a sholáthar do Jodie agus dá hiníon, Aria. D’fhás Jodie aníos i gceantar na Gráige agus bhí sí ina cónaí sa bhaile go dtí go bhfuair sí a háit chónaithe nua lena dtuismitheoirí, a hiníon agus a beirt deartháireacha i dteach leathscoite ag a bhfuil gairdín beag. Bhí an teach mí-oiriúnach mar gheall go raibh an oiread sin daoine ina gcónaí ann. Bhí sé thar a bheith dian i rith Covid-19, mar gheall nach raibh aon bhealach le haonrú a dhéanamh dá dtiocfadh an galar ar dhuine amháin, agus bhí a tuismitheoirí an-bhuartha faoi seo.

“

Taitníonn sé go mór liom a bheith ag cónaí ar an gcampas.

U

Freastalaíonn áiteanna cónaithe nua an tSráidbhaile ag UCD ar 924 mac léinn agus méadaíonn sé an daonra a chónaíonn ar campas aníos go dtí 4,000, a dhéanann mol beoga de do na mic léinn go léir. Mar gheall gurbh í an Sráidbhaile an chéad chóiríocht a tógadh le sainchuspóir do mhic léinn a chistigh an Ghníomhaireacht Airgeadais Tithíochta faoi reachtaíocht 2016 a cheadaíonn iasachtaí ísealchostais a fháil don chuspóir seo, ghlac UCD an deis seirbhísí sóisialta agus folláine mic léinn a chuimsiú isteach sa spás.

Tá taitneamh á bhaint ag na mic léinn le UCD, Donal agus Andrew, as a áisiúla atá sé cónaí ar campas sa scéim cóiríochta nua seo a tógadh le sainchuspóir. Níl airgead á chaitheamh acu ar chomaitéireacht laethúil, a d'fhéadfadh bheith sách costasach, agus chabhraigh seo leo cothromaíocht mhaith a bhaint amach i saol an mhic léinn.

UCD

“Ó bhogamar isteach san árasán nus, tá athrú ó bhonn tagtha ar ár saol.

🏠 An tOspidéal Ríoga, Domhnach Broc

Cuireann an tOspidéal Ríoga, Domhnach Broc (ORDB) tithíocht shóisialta ar fáil do dhaoine fásta breacaosta leochaileacha atá faoi mhíchumas fisiciúil. Is í fíís ORDB tithíocht shlán ardchaighdeáin a sholáthar inar féidir le daoine cónaí go neamhspleách dá fhaide agus is féidir. Díríonn siad ar sheirbhísí agus tacaíochtaí a sholáthar agus freastal ar riachtanais ar leith daoine breacaosta agus daoine atá faoi mhíchumas fisiciúil a chuireann ar a gcumas cónaí ina dtithe féin. Trí chóiríocht faoi thacaíocht a dearadh le cuspóir cóiríocht a sholáthar, cuireann siad ar chumas a gcónaitheoirí fanacht ina dtithe ar feadh níos faide ná mar a bheidís ina mhalairt de chás.

Cheannaigh ORDB ceithre árasán faoi fháil Chuid V i nGairdíní Dhomhnach Broc trí mhaoiniú an GAT, cistí óna gcúlchistí féin agus i gcomhar le cistiú Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath agus na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. D'fháiltigh ORDB tionóntaí nua chuig na hárasáin seo i rith mhí na Bealtaine agus an Mheithimh 2021. Ba í Lynn duine dá dtionóntaí agus a fear céile agus bhí ríméid orthu árasán a fháil i nDomhnach Broc a d'athraigh a saol go mór chun feabhais.

• Gairdíní Dhomhnach Broc
Páirc an Ghoirt Ghlais,
Domhnach Broc,
Baile Átha Cliath 4

“

Bhí an oiread sin áthais
orainn an lá a fuaireamar
na heochracha go
rabhamar ag caoineadh.

🏠 Túath Housing

Fuair Túath Housing 63 áit chónaithe nua i gCois Dara, a bhí mar chuid d'fhorbairt 93 áit chónaithe. Soláthraíodh Cois Dara trí mhaoiniú ón GAT, iasacht ón tSaoráid Léasaithe Réamhíocaíochta Caipitil ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht a gcomhpháirtíocht le Comhairle Contae Cheatharlach faoi Éire a Atógáil. Meascán de thithe dhá, trí agus ceithre sheomra leapa atá san fhorbairt. Ba é meánchostas áit chónaithe san fhorbairt thart ar €221,000, a chiallaíonn go mbaineann na háiteanna cónaithe ardchaighdeán seo a bhaineann rátáil fuinnimh A amach sárluach amach.

Bhí gliondar croí ar Túath Housing áit chónaithe nua a sholáthar do chlann chúigir, Stefan, Joselba agus a leanaí, Felipe a bhí 11 mhí d'aois, Luca, a bhí beagnach trí bliana d'aois, agus Helena, a bhí cúig bliana d'aois. Tá Uathachas agus Siondróm Down ar Helena. Chónaigh siad roimhe seo i dteach ar cíos ag a raibh gairdín cúil an-bheag nach bhféadfaidís aon trealamh a chur ann chun go mbeadh na leanaí in ann súgradh. Ní raibh cead acu, ina theannta sin, feabhas a chur ar shábháilteacht an tí chun oiriúint do riachtanais Helena. Ba í Helena an phríomhchúis gur chuir siad isteach ar áit chónaithe.

Cois Dara
Baile an Teampaill,
Contae Cheatharlach

“

Is aoibhinn liom an teach seo agus tá gliondar croí orm mo spás féin a bheith agam.

🏠 Respond Housing

Forbairt tithe nua 40 áit chónaithe é Baile Mháiréide a rinne Respond Housing ar Bhóthar Challainn, Cathair Chill Chainnigh agus ina bhfuil meascán de thithe, árasáin agus árasáin dhá urlár. Tá an suíomh lonnaithe laistigh d'fhad gearr tiomána ó lár Chathair Chill Chainnigh agus roinnt ollmhargaí, scoileanna agus saoráidí cúraim leanaí.

Tógadh na háiteanna cónaithe chun freastal ar riachtanais ghinearálta tithíochta agus fuarthas iad trí mhaoiniú próbháideach ón nGníomhaireacht Airgeadais Tithíochta, an tSaoráid Léasaithe Réamhíocaíochta Caipitil ón Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus i gcomhar le Comhairle Contae Chill Chainnigh faoi Éire a Atógáil. Fuair Fiona áit chónaithe nua ó Respond agus tá sí thar a bheith sásta leis. Bhí Fiona ina cónaí i réadmhaoín phlódaithe agus tá braistint spáis agus slándála anois aici agus a háit chónaithe féin aici.

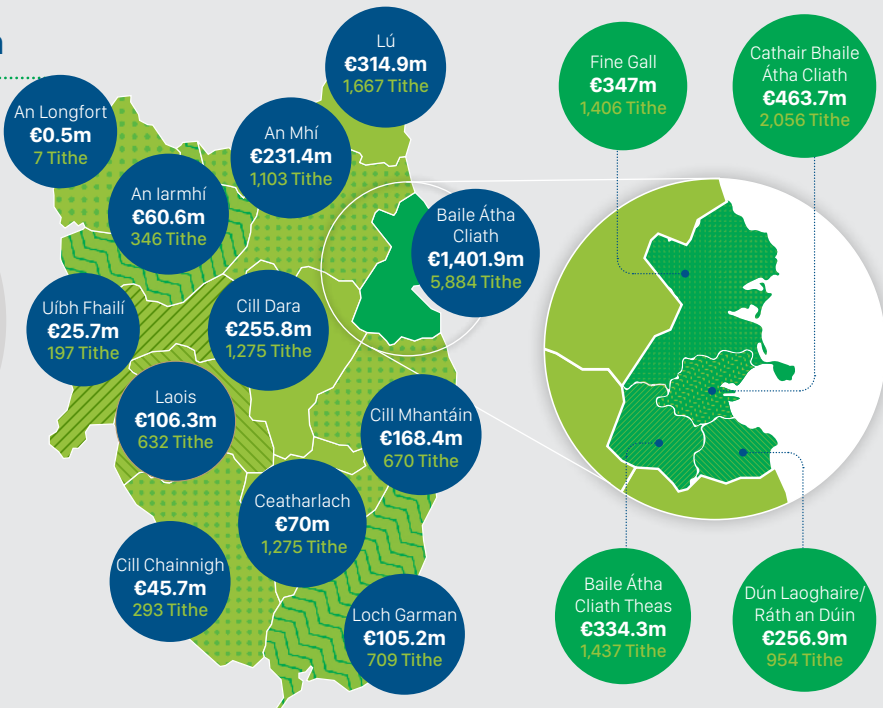
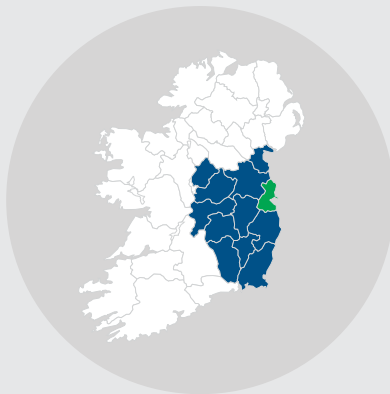
Baile Mháiréide
Bóthar Challainn,
Cathair Chill
Chainnigh

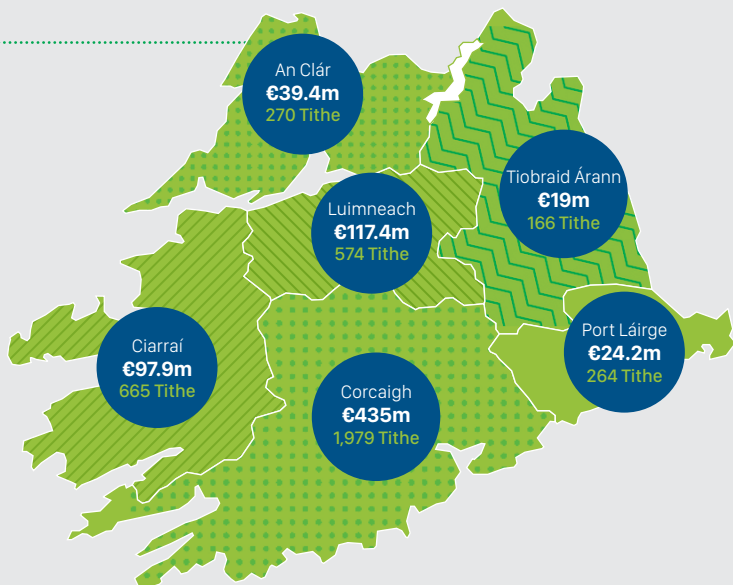
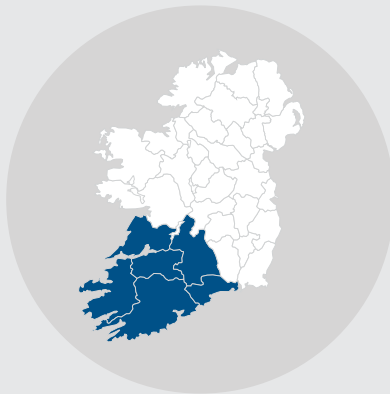

Faomhadh Carnach Iasachtaí CCT de réir Contae

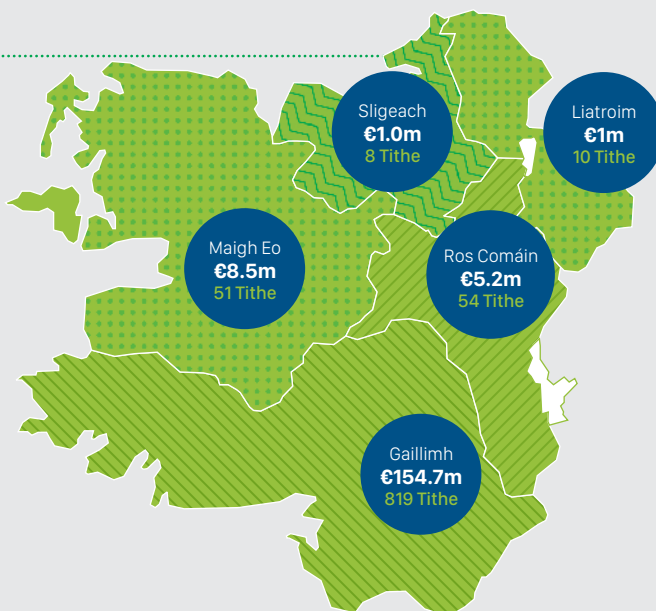
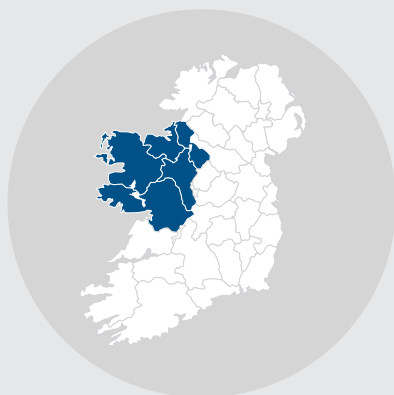
Baile Átha Cliath/Laighin

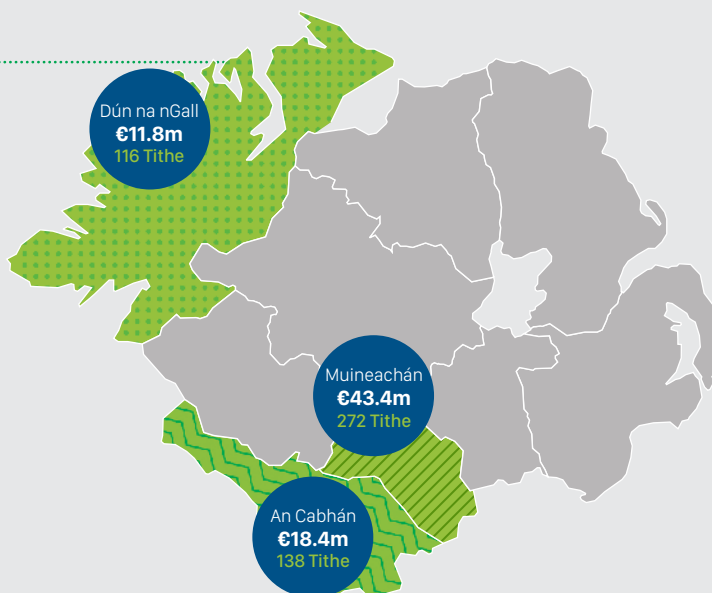
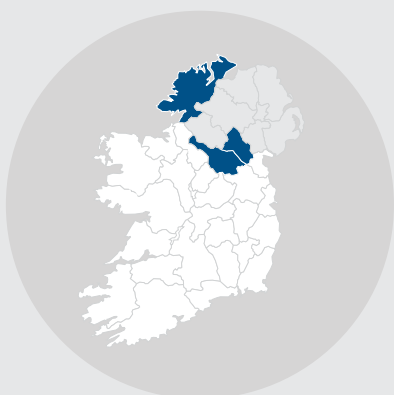
Mumha

Connachta

Ulaidh

Bord na Stiúrthóirí

William Johnston

Cathaoirleach Eatramhach

Ceapachán leis an mBord

Ceapadh é i dtosach i Márta 2017 agus athcheapadh é in Eanáir 2022 mar chomhalta Boird neamhfheidhmiúcháin.

Ballraíocht ar Choistí

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus Creidmheasa.

Taithí Ghairme

Is aturnae, céimí eacnamaíochta le Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath, agus Sainchomhairleoir le Byrne Wallace LLP é William. Is é an Scrúdaitheoir seachtrach é don Dlí-Chumann le haghaidh dhlí na baincéireachta, roimhe seo, bhí sé ina chathaoirleach ar rannóg an dlí baincéireachta san Dlí-Chumann Idirnáisiúnta agus is eisean údar 'Banking and Security Law in Ireland' (an 2ra heag., Bloomsbury Professional, 2020) freisin. Tá sé ina Rúnaí Oinigh agus ina comhalta Boird den Ospidéal Náisiúnta Máithreachais, Sráid Holles.

Barry O'Leary

Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

Ceapachán leis an mBord

Ceapadh é i dtosach i Lúnasa 2013 agus athcheapadh é in Eanáir 2017 mar Chomhalta Boird (ex-officio) agus ina dhiaidh sin i mBealtaine 2020.

Ballraíocht ar Choistí

An Coiste Creidmheasa.

Taithí Ghairme

Cuntasóir é Barry ó thaobh gairm bheatha de agus ceapadh é mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin i Meán Fómhair 2012. Ó 1988, d'oibrigh Barry leis an nGníomhaireacht Airgeadais do Thithe, agus bhí ról Rialtóir Airgeadais/Rúnaí na Cuideachta agus Cheann an Chisteáin aige. Tá taithí aige freisin ar dhócmhainneacht agus d'oibrigh sé roimhe seo leis an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.

Aileen Hayden

Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin

Ceapachán leis an mBord

Ceapadh é i dtosach i Márta 2017 agus athcheapadh é in Eanáir 2022 mar chomhalta Boird neamhfheidhmiúcháin.

Ballraíocht ar Choistí

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus Creidmheasa.

Taithí Ghairme

Aturnae í Aileen a bhain céim amach san Eacnamaíocht chomh maith le PhD i mbeartas tithíochta ó UCD. Bhí sí ina ball de Sheanad Éireann idir 2011 agus 2016, tar éis gur ainmnigh an Taoiseach í, mar ar fhóin sí ina Leas-Chathaoirleach ar Chomhchoiste Airgeadais, Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe an Oireachtais. Bhí sí i measc na mball bunaithe ar an mBord um Thionóntachtaí Cónaithe.

Rory O'Leary
Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin

Ceapachán leis an mBord

An 4 Márta 2021 mar chomhalta Boird neamhfheidhmiúcháin (ex-officio).

Ballraíocht ar Choistí

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca.

Taithí Ghairme

Príomhoifigeach sa Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil é Rory agus fónann sé faoi láthair sa Rannán Pleanála agus tá sé freagrach as an Údarás Rialála Limistéar Muirí a bhunú. Bhí Rory freagrach le déanaí as Beartas agus Rialáil CCTanna agus bhí roinnt ról éagsúla aige laistigh den Roinn, sna Rannáin Rialtais Áitiúil (Airgeadais), Chomhshaoil agus Corparáideacha san áireamh. Bhí taithí aige roimhe freisin sin i gCoimisiún an AE (Ard-Stiúrthóireacht an Chomhsaoill) agus in Oifig na nOibreacha Poiblí. Tá MSc in Eacnamaíocht, Beartas agus Riosca Comhshaoil ag Rory ó Ollscoil Heriot-Watt, Albain agus BSc aige sa Zó-Eolaíocht ó Choláiste na hOllscoile, Corcaigh.

Lianne Patterson
Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin

Ceapachán leis an mBord

Ceapadh í i dtosach i Márta 2017 agus athcheapadh í in Eanáir 2022 mar chomhalta Boird neamhfheidhmiúcháin.

Ballraíocht ar Choistí

Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca agus comhalta den Choiste Creidmheasa.

Taithí Ghairme

Thosaigh Lianne ag oibriú le Státseirbhís Thuaisceart Éireann in 2005 agus ceapadh í ina ról reatha mar Leas-Rúnaí Acmhainní, Athchóirithe agus Bonneagair sa Roinn Oideachais i mí an Mhárta 2019. Is cuntasóir cairte í Lianne agus chaith sí cuid mhaith dá saol gairme i ról bhainistíochta in Deloitte agus in PricewaterhouseCoopers. Sula raibh an ról reatha aici, bhí sí ag feidhmiú mar Stiúrthóir Seachadta Dlí agus Cirt sa Roinn Dlí agus Cirt agus mar Stiúrthóir Airgeadais Sinsearach sa Roinn Bonneagair.

Jennifer Ward
Stiúrthóir Neamhfheidhmiúcháin

Ceapachán leis an mBord

Ceapadh í i dtosach i Márta 2017 agus athcheapadh í in Eanáir 2022 mar chomhalta Boird neamhfheidhmiúcháin.

Ballraíocht ar Choistí

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus Creidmheasa.

Taithí Ghairme

Is sainchomhairleoir neamhspleách í Jennifer a oibríonn le raon cliant gníomhach agus éagsúil sa chomhairliúchán comhairleach. Bhí Jennifer ina ball neamhfheidhmiúcháin de Bhord Clúid Housing ó 2015 go 2017, agus ina ball de Choiste 'Growing Our Business' Clúid. Roimhe seo, d'oibrigh sí leis an Financial Solutions Group in AIB agus ról aici ann mar Cheann Pleanála agus Tosaíochta Infheistíochta agus mar Cheann Bainistíochta Athraithe Grúpa do AIB Group. Tá MSc i gCleachtas Bainistíochta agus BA (Mod) san Eacnamaíocht agus an Gnó ag Jennifer, an dá cheann díobh ó Scoil Ghnó Choláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath.

Foireann Bainistíochta

Seán Cremen
Ceann an Chisteáin

Tá breis is tríocha bliain de thaithí ag Seán ag oibriú sa Chisteán agus i Margaí Caipitil. Roimhe sin bhí Seán ag oibriú mar Stiúrthóir Feidhmiúcháin ar Bhord Morgáiste Bhanc-Aontas Éireann agus thosaigh sé ag oibriú leis an GAT mar Cheann an Chisteáin in 2014.

Damian Flynn
Cuntasóir Airgeadais

Thosaigh Damian ag oibriú leis an GAT in 2000 agus faoi láthair tá ról an Chuntasóra Airgeadais aige, a dhéanann bainistiú ar fhoireann Seirbhísí Corparáideacha an GAT. Tá MA sa Bhainistíocht Airgeadais agus Ard-Diplóma sa Bhainistíocht Phoiblí bainte amach aige. Roimhe seo d'oibrigh Damian san earnáil phríobháideach le haghaidh Irish Cement Ltd, (cuid de CRH Group), áit ar cháiligh sé mar chuntasóir.

Tom Conroy
Ceann Airgeadais agus Rúnaí na Cuideachta

Is cuntasóir é ó thaobh gairm bheatha de, agus d'oibrigh Tom leis an GAT ó bhí 1999 ann i roinnt príomhróil éagsúla airgeadais, sular ceapadh é lena ról reatha in 2008 mar Cheann Airgeadais agus Rúnaí na Cuideachta. Mar sin, tá taithí fhairsing aige i ngach gné de ghnó an GAT. Roimhe sin d'oibrigh Tom mar chuntasóir le Jurys Hotel Group plc.

Maria O'Reilly
Ceann na Foirne Iasachtaithe

Faoi láthair déanann Maria bainistiú ar fhoireann Seirbhísí Iasachtaithe an GAT. Bhain sí céim Bhaitsiléara sa Staidéar Gnó (Onóracha) amach ó Institiúid Teicneolaíochta Phort Láirge in 2006. D'oibrigh Maria leis an GAT ó bhain sí a céim amach, agus i measc na ról a bhí aici, bhí Cúntóir Cuntas agus Feidhmeannach Iasachtaithe do CCTanna agus Oifigeach Sinsearach Iasachtaithe, agus bhain sí taithí amach i rith an ama sin isteach san earnáil CFCanna.

Straitéis an GAT 2026

Caitear le cistiú iomaíoch a sholáthar ag an GAT mar ghné thábhachtach i dtaobh tithíocht shóisialta agus inacmhainne a sholáthar ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht (an RTRÁO). Le leanúint dár ról a chomhlíonadh go héifeachtach, d'fhorbraíomar **an GAT 2026**, straitéis a thacaíonn agus a chuireann le *Tithíocht do Chách*, plean tithíochta nua an Rialtais d'Éirinn, agus a chuireann leis an rath a bhí ar ár straitéis dheireanach.

D'fhorbair Bord an GAT **an GAT 2026** le hionchur agus aiseolas ó na páirtithe leasmhara go léir. Tugadh faoin méid seo a leanas nuair a bhíonn an straitéis seo á cur le chéile:

- Chuathas i gcomhairle le príomhpháirtithe leasmhara (an fhoireann san) le haiseolas a fháil ar fheidhmíocht agus ar sheasamh an GAT, agus le deiseanna nua féideartha gnó a shainaithint. Baineadh an tátal as i dtuarascáil go n-aithníonn páirtithe leasmhara gairmiúlacht agus freagrúlacht an GAT i dtaobh iasachtaí a fhaomhadh, cistí a íoc amach agus tacú go ginearálta le tionscadail le tithíocht bhreise a sholáthar do CCTanna, údaráis áitiúla agus ollscoileanna. Cuimsíodh roinnt moltaí sa tuarascáil isteach sa cháipéis straitéise seo.
- Tionóladh sraith cruinnithe Boird na straitéise le hathbhreithniú a dhéanamh ar ghnó reatha an GAT, tionscnaimh nua fhéideartha agus le dul i ngleic le haon cheisteanna eile a bhaineann leis an straitéis.
- Chuir an bhainistíocht plé mionsonraithe ar bun le hoifigigh an RTRÁO chun plé a dhéanamh ar thionscnaimh nua iasachtaí le cuimsiú sa Straitéis, agus lena chinntiú go bhfuil na tionscnaimh seo ar aon dul le *Tithíocht do Chách*.

Braitheann rath na straitéis seo, atá uailmhianach ach ar féidir é a bhaint amach mar sin féin, ar roinnt tosca, an méid seo a leanas ina measc:

- Srianata ar chaiteachas caipitiúil an rialtais.
- Cumas ár gcustaiméirí an líon áiteanna cónaithe a theastaíonn a sholáthar.
- Teachtléanúnach a bheith ag an GAT ar airgeadas iomaíoch.
- An cumas dul i ngleic leis na dúshláin a eascraíonn as paidéim Covid-19.
- Fáil a bheith ar acmhainní tógála agus ar thalamh.

Tá comhoibriú le gach páirtí sa 'grúpa tithíochta' níos fairsinge rithábhachtach go leanfar le tithíocht shóisialta agus inacmhainne a sholáthar. Táimid ag tnúth le hoibríú go dlúth lenár gcustaiméirí, oifigigh de chuid na Ranna Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, Airgeadais agus Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, Banc Infheistíochta na hEorpa agus Banc Forbartha Chomhairle na hEorpa, comhlachtaí stáit, GBCN, an Ghníomhaireacht Tithíochta agus Údarás Rialála na gComhlachtaí Ceadaithe Tithíochta, agus páirtithe leasmhara eile i gcur i bhfeidhm na straitéise seo ina measc.

Tá 3 sprioc straitéiseacha in **An GAT 2026** a bhfuil páirt lárnach acu maidir lena sholáthar, agus tá cuspóirí ardleibhéil acu, faoi mar a shonraítear thíos:

SPRIOC 1

Beidh ár bpunann ghnó méadaithe aníos againn go dtí €11.8 billiún trí tháirgí nuálacha a thabhairt isteach i measc custaiméirí reatha agus nua.

SPRIOC 2

Bainfidh taitneamh as cáil a bheith orainn i dtaobh sármhaitheasa i measc ár bpáirtithe leasmhara.

SPRIOC 3

Cuirfidh sársheirbhís ar fáil do chustaiméirí trí Bhord agus Foireann ghairmiúil agus thiomanta.

Fís don Stát Amach Anseo don bhliain 2026

Aithnítear an GAT mar an rogha soláthraí le haghaidh airgeadas tithíochta sóisialta agus inacmhainne

19,000 áit chónaithe

3,300 leaba mic léinn nua

Méadaíodh an leabhar iasachtaí aníos go dtí

€11.8
billiún

Airgeadas nuálach ar fáil chun freastal ar riachtanais chustaiméirí

Rinne an GAT oiriúnú mar eagraíocht chun freastal ar bhorradh planáilte

d'infheistíocht

25%

Tithíocht do Chách a chistiú

Cúrsaí Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachas (CSR)

Tá trí ghné idirnasctha ag inbhuanaitheacht don GAT - cúrsaí comhshaoil, sóisialta agus rialachas - agus sonraítear thíos ar leithligh iad.

Cúrsaí Comhshaoil

Áirítear leis seo méid na bhfoinsí neamh-in-athnuaite a úsáidtear sa táirgeadh chomh maith le gnéithe a d'fhéadfadh bheith díobhálach don aer, an talamh agus an t-uisce.

Oibríonn an GAT ag 46 Faiche Stiabhna, Baile Átha Cliath 2, áit a bhfuil spás ar cíos aige ar aon urlár amháin. An phríomhúsáid fuinnimh againn ná don soilsiú, don teas/aerchoiriú, agus chun cumhacht a sholáthar dár ríomhairí.

Caomhnú Fuinnimh

In 2021, d'úsáid an GAT 19.5 MWh de leictreachas (2020: 19.6 MWh). Is ionann seo agus meánídiú 1.3 MWh (2020: 1.3 MWh) de leictreachas in aghaidh an fhostaí.

Rinneadh athfhorbairt ár n-áitreabh ar léas le linn 2009/2010, agus suiteáladh soilsiú agus teas tíosach ar fhuinneamh ag an tráth sin. Tá rátáil BER B1 ag oifigí an GAT.

Faoi ghnáthshocruithe oibre:

- Déanann an GAT athchúrsáil ar pháipéar, ar chairtchlár, ar threalamh leictreonach, ar thónóirí printéirí agus ar ghutháin phóca.
- Ceannaíonn agus oibríonn an GAT freastalaithe, ríomhairí pearsanta agus printéirí atá rátáilte ó thaobh fuinnimh de.
- Baineann 87% d'fhoireann an GAT úsáid as iompar poiblí chun taisteal chun na hoibre, rothaíonn nó ritheann 13% den fhoireann chuig an obair nó ón obair, agus iad spreagtha déanamh amhlaidh toisc go gcuireann an GAT áiseanna cuí ar fáil, agus a bhuíochas leis an scéim rothaíochta chun na hoibre.
- Spreagtar fostaithe an GAT a bheith feasach ar an méid fuinnimh a úsáideann siad, agus déanaimid ár ndícheall a chinntiú go ndéantar ár n-oifig a oibriú ar an mbealach is tíosaí ar fhuinneamh agus is féidir.

Áiteanna Cónaithe atá Tíosach ar Fhuinneamh a Thógáil

In 2021, d'fhaomh an GAT €983m (2020: €1,004m) de mhaoiniú iasachta do CCTanna chun 4,108 aonad tithíochta sóisialta a sholáthar 4,108 (2020: 4,256). Forbairtí nuathógtha iad 96% de na háiteanna cónaithe seo a mbeidh rátáil éifeachtúlachta fuinnimh A2 nó níos airde acu. Tugann an GAT airgead ar iasacht freisin chun go ndéantar aísfheistiú ar áiteanna cónaithe atá tíosach ar fhuinneamh. Tá sé beartaithe ag an GAT cur leis an rath a bhí air go dtí seo sa bhliain seo amach romhainn agus tá mar chuspóir aige breithniú a dhéanamh ar tháirgí eile fuinnimh inbhuanaithe a fhorbairt agus iad seo a thabhairt a fhad leis an margadh. I straitéis Tithíocht do Chách an rialtais mar chuid den iarracht le feabhas a chur ar inbhuanaitheacht i stoc tithíochta an stáit, beartaítear togra nua d'iasacht Iarfheistithe Éifeachtúlachta Fuinnimh Údaráis Áitiúil a fhorbairt d'úinéirí tí, lena dtacaíonn an Ghníomhaireacht Airgeadais Tithíochta.

Athchúrsáil a Uasmhéadú

Spreagtar foireann an GAT athchúrsáil a dhéanamh a mhéid agus is féidir. Tá araidí scartha ag an GAT le haghaidh dramhaíola, gloine, páipéir agus cartúis dúigh clóite ídithe a cuireadh chun athchúrsála. Thug ár dtiarnaí talún, IPUT, tionscnamh isteach le hathchúrsáil a mhéadú in 2022 aníos ó 50% go 75%, a laghdóidh leibhéil dramhaíola 25% in aghaidh leibhéil 2019.

Monatóireacht a dhéanamh ar Cháilíocht an Aeir

Cuireadh monatóirí ar cháilíocht an aeir taobh istigh i bhfearas i ngach limistéar inár n-oifig in 46 Faiche Stiabhna. Tá tairseach Ziggy Tec á húsáid againn, a dhéanann monatóireacht ar agus a sholáthraíonn eolas ar cháilíocht an aeir taobh istigh inár n-oifigí agus a thomhaiseann leibhéil dé-ocsaíd charbóin, teocht agus bogthaise. Tá na gléasanna seo ar líne agus is féidir monatóireacht a dhéanamh orthu go cianda.

Cúrsaí Sóisialta

Cuimsítear ann seo conas a dhéanann eagraíocht a caidreamh le soláthraithe, custaiméirí, fostaithe agus na pobail ina n-oibríonn sí a bhainistiú.

Cúrsaí Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachas (CSR) (ar lean)

An Ciste Infheistíochta Sóisialta

Chomhaontaigh Bord an GAT Bord le Ciste Infheistíochta Sóisialta €150,000 a shocrú don bhliain 2020 agus mar gheall ar an ardleibhéal suime a léiríodh sa chiste in 2020, mhéadaigh Bord an GAT an leithdháileadh bliantúil i dtreo an chiste go €250,000 in 2021. Leanfaidh leithdháiltí aonair a bheith teoranta i leith €30,000, ar a mhéid.

Bhí ardleibhéal spéise sa Chiste in 2021, agus fuarthas fiche a hocht iarratas incháilithe, ar luach iomlán €571,000. As na hiarratais seo, d'éirigh le trí cinn déag go hiomlán nó go páirteach don tsuim a leithdháileadh.

Rialachas

Pléann seo leis an gceannaireacht agus an bhainistíocht éifeachtach a dhéanann eagraíocht ar an ngnólacht.

Straitéis

Caitear le cistiú iomaíoch a sholáthar ag an GAT mar ghné thábhachtach i dtaobh tithíocht shóisialta agus inacmhainne a sholáthar ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta (an RTRÁO). Le leanúint dár ról a chomhlíonadh go héifeachtach, d'fhorbraíomar **an GAT 2026**, straitéis a thacaíonn agus a chuireann le *Tithíocht do Chách*, plean tithíochta nua an Rialtais d'Éirinn, agus a chuireann leis an rath a bhí ar ár straitéis dheireanach.

Tá taithí nach beag ag Bord an GAT, i dteannta a chéile, ar limistéir an bheartais tithíochta sóisialta, na hearnála tógála, airgeadais, an dlí agus na baincéireachta. Cuireann Bord na Stiúrthóirí athbhreithnithe agus plé bliantúil ar bun ar a fheidhmíocht – chun bealaí a lorg chun feabhas a chur ar a rannchuidiú le borradh inbhuanaithe ár ngnólachta.

Cód Cleachtais agus Bainistíocht Riosca

Comhlíonann an GAT an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú ("an Cód") mar atá mionsonraithe sa Ráiteas Rialachais Chorporáidigh sa tuarascáil seo.

I gcomhréir leis an gCód, tá Clár Rioscaí ag an GAT ina sonraítear na rioscaí móra go léir atá i ngnólacht an GAT. Ceanglaítear sa Chód go ndéanann an Bord monatóireacht ar a éifeachtacht, go ndéanann sé athbhreithniú ar theagmhais ábhartha riosca, agus go

ndéanann sé gníomhartha na Bainistíochta a thabhairt faoi deara nó a fhaomhadh, faoi mar is cuí. Déanann an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Ceann an Chisteáin agus Rúnaí na Cuideachta, seachas Príomhoifigeach Riosca, bainistíocht chomhoibritheach ar riosca an GAT, agus faoi mar a cheadaítear faoin gCód Cleachtais. Scartar an Clár isteach sna cúig chatagóir seo a leanas de riosca: riosca dlíthiúil agus rialála, airgeadais, próisis, inoiriúnaitheachta agus seachtrach.

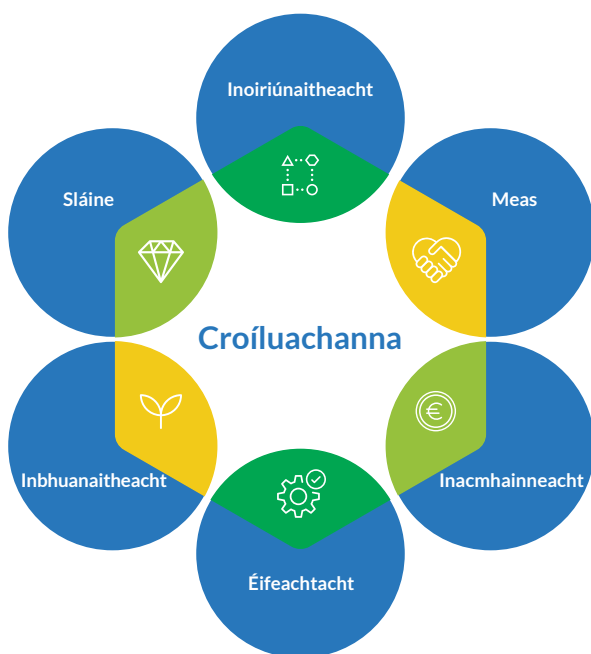
Athbhreithniú ar Éifeachtacht an Bhoird agus Choistí

Tugadh faoi agus tuairiscíodh ar athbhreithniú ar éifeachtacht an Bhoird agus Choistí sa bhliain, a bhain an tátal as go bhfuil an Bord, le tacaíocht óna choistí, ag tabhairt faoin ról rialachais go freagrach sa Ghníomhaireacht Airgeadais Tithíochta. Fáiltítear roimh na hardleibhéil sásaimh, ar an iomlán, a tugadh faoi deara don Bhord agus na coistí, i bhfeidhmiú a ról rialachais go freagrach.

Luadh sa tuarascáil go bhfuil bonneagar láidir rialachais sa GAT, chomh maith le tiomantas infheicthe do rialachas dea-chleachtais ag an mBord agus an Fheidhmeannacht, agus fianaise chomhsheasmhach i leith comhlíonta faoi mar a léirítear i dtorthaí iniúchóireachta inmheánaí agus seachtraí.

Seirbhís do Chustaiméirí

Tá saineolas aitheanta againn, a forbraíodh le daichead bliain anuas, i dtaobh maoiniú ar ráta iomaíoch fadtéarmach a thiomsú agus a thabhairt ar iasacht ar aghaidh ar mhaithe le cuspóirí tithíochta ar bhealach cost-éifeachtúil. Úsáidimid seo lena chur ar chumas na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta agus ár gcustaiméirí – na húdaráis áitiúla, comhlachtaí ceadaithe tithíochta agus institiúidí ardoideachais – chun tacú le háiteanna cónaithe sóisialta agus inacmhainne a sholáthar.

Coincheap atá i Seirbhís Ardchaighdeán do Chustaiméirí (SAC) atá bunaithe go dlúth i ngnó an GAT agus baineann buntábhacht leis i dtaobh ár misean a bhaint amach, is é sin, soláthar rathúil tithíochta sóisialta agus inacmhainne in Éirinn a éascú.

Aithníodh roinnt tionscnaimh straitéiseacha i ndáil le Seirbhís Ardchaighdeán do Chustaiméirí i bhforbairt ár straitéise nua 5 bliana, **An GAT 2026**, go háirithe, caidreamh láidir a shainaithint agus a fhorbairt lenár gcustaiméirí chun tuiscint iomlán a fháil ar a riachtanais agus ar na dúshláin atá rompu. Is éard a bhíonn i gceist leis sin seisiúin bhailithe eolais a reáchtáil go minic le hionadaithe an GAT agus le príomhfhóireann údaráis áitiúil agus CFTanna agus IAOanna, páirt a ghlacadh i nGrúpaí Maoinithe agus Tithíochta, agus an margadh CFTanna agus IAOanna a fhorbairt leis na struchtúir agus na táirgí cuí. Limistéar nua ar a ndíreofar a bheidh i

gcumas na Gníomhaireachta Airgeadais Tithíochta iasachtú le hOllscoileanna Teicneolaíochta (OTanna).

Mar chuid de dhréachtú Straitéis **an GAT 2026**, thug an GAT faoi 'Measúnú ar Riachtanais Pháirtithe Leasmhara' neamhspleách lena chur ar a chumas feidhmiú níos éifeachtaí chun cuidiú lenár gcustaiméirí agus ár bpáirtithe leasmhara roinne chun soiléireacht a fháil i ndáil lenár dtáirgí agus chun creat cumarsáide a fhorbairt chun eolas atá cothrom le dáta a thabhairt go tráthrialta dár gcustaiméirí agus do Ranna Rialtais. Thug an t-aiseolas ón bpróiseas seo le fios go n-aithníonn páirtithe leasmhara gairmiúlacht agus freagrúlacht an GAT i dtaobh iasachtaí a fhaomhadh, cistí a íoc amach agus tacú go ginearálta le tionscadail le tithíocht bhreise a sholáthar dár gcustaiméirí. Cuimsíodh roinnt moltaí sa tuarascáil isteach inár straitéis.

Teicneolaíocht Faisnéise

Mar gheall go bhfuil leabhar iasachtaí ar fiú thart ar €5.9 billiún é ag an GAT agus gur ghá oibriú go cianda le déanaí mar gheall ar shrianta Covid-19, bíonn an GAT ag brath go mór ar úsáid na teicneolaíochta faisnéise chun éascú a dhéanamh ar úsáid éifeachtúil a chuid acmhainní agus ar sholáthar níos éifeachtaí a chuid seirbhísí.

Tá sé d'aidhm ag an GAT an leas is fearr agus is féidir a bhaint as na seirbhísí a chuireann sé ar fáil ar líne, agus ar an gcaoi sin, seirbhís níos fearr a sholáthar dá chustaiméirí, feabhas a chur ar inrochtaineacht sonraí agus laghdú ar na costais ar úsáideoirí seirbhíse. Soláthraíonn an GAT rochtain ar shonraí trína thairseach ar líne, atá ar fáil do chustaiméirí agus páirtithe leasmhara eile. Féadfaidh cliant teacht ar sheirbhísí láithreach, ó shuíomhanna éagsúla ag aon tráth den lá, trí láithreán gréasáin an GAT.

Seirbhís do Chustaiméirí (ar lean)

Tá an GAT ag tabhairt faoi thionscadal mór faoi láthair le córas nua Bainistíochta Airgeadais agus Caidrimh Custaiméirí a fhorbairt. Meastar go gcríochnófar an tionscadal seo faoi dheireadh 2022 agus cuirfidh sé feabhas ar chumas tuairiscithe an GAT, d'fhonn barr feabhais a chur ar a sheirbhís do chustaiméirí agus a idirghníomhú le páirtithe leasmhara.

Comhaontú Maoirseachta

Faoi mar a cheanglaítear sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, tá Comhaontú Maoirseachta i bhfeidhm ag an GAT leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. Léirítear sa Chomhaontú seo creat dlíthiúil an GAT; an timpeallacht ina n-oibríonn sé (e.g. comhlacht Stáit neamhthráchtála); a chuspóir agus a fhreagrachtaí; an leibhéal a chomhlíonann an GAT an Cód; sonraí faoin gComhaontú Soláthair Feidhmíochta (e.g. aschur atá le soláthar); agus socruithe do mhaoirseacht, monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh ar chomhréireacht i dtaobh beartas Rialtais.

Chuimsigh an comhaontú is déanaí an tréimhse trí bliana go dtí deireadh mhí na Nollag 2021. Tá an comhaontú a thiocfaidh ina ionad, a bhainfidh leis an tréimhse go dí deireadh 2024, á dhréachtú faoi láthair i gcomhairle leis an Roinn agus tabharfar chun críche go luath é. Cinntíonn suíomh an GAT faoi choimirce an Aire go mbíonn a sheirbhísí éifeachtúil agus go dtacaíonn siad go hiomlán le beartas Rialtais.

Tuairisc na Stiúirthóirí

Cuireann na Stiúirthóirí a dtuairisc agus na Ráitis Airgeadais iniúchta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2021 i láthair.

Torthaí agus Dibhinní

	2021 €'000	2020 €'000
Gnóthachan aitheanta iomlán don bhliain	72,182	55,421
Cistí scairshealbhóirí ag tús na bliana	293,936	238,515
Cistí scairshealbhóirí ag deireadh na bliana	366,118	293,936

Toradh iontach is ea é seo agus léirítear leis seo brabúis a gineadh de bharr beartais, a cheadaigh na Stiúirthóirí i leith na gcorrlach, rud a dearadh lena chinntiú go mbeidh dóthain cúchistí ag GAT chun na costais a sheasamh a mheastar a thiofadh sa ghnó.

Ní mholann na Stiúirthóirí íocaíocht díbhinne i gcomhair 2021 (2020: nialas).

Tugtar cuntas mionsonraithe i nóta 18 a ghabhann leis na ráitis airgeadais ar rioscaí airgeadais na GAT, a haidhmeanna bainistíochta, mionsonraí faoina hionstraimí airgeadais agus gníomhaíochtaí fálaíthe, agus a nochtheadh do rioscaí creidmheasa, rioscaí leachtachta agus rioscaí margaidh. Tugtar aghaidh i dTuairisc na Stiúirthóirí ar na rioscaí suntasacha ó thaobh cúrsaí gnó a bhfuil GAT nochta dóibh.

Athbhreithniú ar fhorbairt an ghnó

Iasachtaí d'údaráis áitiúla (a cheadaíodh roimh an 27 Bealtaine 1986)

Bunaíodh GAT chun iasachtaí treoirtasachta a eisiúint d'údaráis áitiúla go dtabharfaidís siúd airgead ar iasacht ar bhonn gníomhaireachta do dhaoine aonair. San iomlán, tugadh €403 milliún ar airleacan d'údaráis áitiúla faoin scéim seo ó 1982 go 1986 agus úsáideadh é chun 15,571 mhorgáiste a mhaoiniú. Malartaíodh na hiasachtaí seo go hiasachtaí inathraitheach agus ráta seasta i 2015, ag aibíocht banna innéacsachta. An 31 Nollaig 2021 b'ionann iasachtaí den sórt sin agus fuilleach €1.12 milliún a bhí gan íoc. Dlítear aon chaillteanais chreidmheasa a d'fhéadfadh teacht chun cinn as siocair na n-iasachtaí sin a chur ar GAT.

Iasachtaí d'údaráis áitiúla (a cheadaíodh tar éis an 27 Bealtaine 1986)

Le héifeacht ó mhí Bealtaine 1986, bhí GAT ag eisiúint iasachtaí d'údaráis áitiúla chun tacú le forbairt na tithíochta sóisialta chun na gcríoch arna gceadú faoi Achtanna na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha), 1966-2014. B'ionann luach na n-iasachtaí gan íoc a cuireadh ar fáil ó bhí an 27 Bealtaine 1986 ann, agus €3.33 billiún amhail ag deireadh mhí na Nollag 2021.

Coinníonn an t-údarás áitiúil cuid shuntasach de na cistí sin chun críocha ar nós tithíocht shoisialta. Tugann na húdaráis áitiúla an fuilleach ar iasacht d'iasachtaithe aonair. Bíonn na húdaráis áitiúla freagrach as aon chaillteanais a d'fhéadfadh teacht chun cinn i leith na n-iasachtaí sin. I gcomhthéacs:

- gur comhlachtaí reachtúla iad údaráis áitiúla faoin Acht Rialtais Áitiúil, 2001 agus achtacháin eile;
- gurb ionann a n-ioncaim nó a gcistí agus urrúis ó thaobh íocaíochta dlíthe don GAT i ngach suim a bhíonn le híoc ag údaráis áitiúla (faoi mar atá leagtha amach sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil agus an GAT);
- gurb é an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht a cheadaíonn gach iasacht a thugtar air airleacan d'údaráis áitiúla;
- tuisceant an Bhoird go dtacaíonn an Rialtas Láir le húdaráis áitiúla ina n-oibleagáidí do GAT a chomhlíonadh; agus,
- nár bhain aon chaillteanais mar gheall ar iasachtaí do GAT maidir leis na hiasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla i ndiaidh 1986.

Is é tuairim an Bhoird nach fiú le háireamh é aon riosca creidmheasa, seachas riosca ceannasach, maidir le hiasachtaí a thugtar ar airleacan d'údaráis áitiúla ar an 27 Bealtaine 1986 nó dá éis agus níl aon fhorálacha caillteanais iasachta taifeadta i leith na n-iasachtaí sin.

In 2021, b'ionann ollmhéid na n-airleacan iasachtaí i ndiaidh mhí Bealtaine 1986 agus €209 milliún (2020: €175 milliún), b'ionann aisíocaíochtaí is fuascailtí agus €200 milliún (2020: €118 milliún), ag fágáil gur €9 milliún (2020: glanhuascailtí €13 milliún) don bhliain suim na nglanréamhíocaíochtaí don bhliain. B'ionann iasachtaí den sórt sin agus iarmhéideanna €3.33 billiún (2020: €3.32 billiún) a bhí gan íoc. Féachann GAT le bheith ag obair leis na húdaráis áitiúla le struchtúir chúis iasachtaí a fhorbairt dóibh gur fearr a bheidh siad ag teacht le cúinsí

Tuairisc na Stiúirthóirí (ar lean)

airgeadais na n-údarás féin. Maidir leis seo, féadfaidh GAT téarmaí sínte a sholáthar le haghaidh iasachtaí, tréimhsí leis an ús iarchurtha nó ath-idirbheartaíocht eile a thairiscint de réir mar is cuí. I rith 2020, rinne GAT ath-idirbheartaíocht i leith €76.78 milliún (2020: €254.02 milliún) d'iasachtaí nár bhain le morgáiste agus rinneadh idirbheartaíocht i rith na bliana i leith €6.05 milliún (2020: €31.32 milliún) iasacht a bhain le tithíocht (2020: €31.32 milliún). Tá an ath-idirbheartaíocht sin tarlaithe i gcomhthéacs an €3.33 billiún d'iasachtaí a tugadh air airleacan d'údaráis áitiúla faoi mar a bhí cúrsaí an 31 Nollaig 2021 agus mar sin, is ionann é sin agus thart faoi 2.49% de ghníomhaíochtaí a bheith ina gníomhaíocht ath-idirbheartaíochta in 2021 (2020: 7.65%).

Tugadh tréimhsí úis amháin d'iasachtaí ath-idirbheartaithe nach mbaineann le morgáiste agus iasachtaí a bhaineann le morgáiste, agus tugadh sosanna íocaíochta d'iasachtaí a bhaineann le morgáiste ar feadh trí go sé théarma míosúla, nach raibh lagú nó dí-aithint na sócmhainní iasachta bunaidh mar thoradh orthu toisc nach raibh siad suntasach modhnú téarmaí. Scoireann GAT de bheith ag meas go bhfuil ath-idirbheartaíocht déanta i leith na n-iasachtaí seo nuair a bheidh bliain amháin, d'aisíocaíochtaí sceidealaithe suas chun dáta, dulta in éag tar éis na hath-idirbheartaíochta. Maidir leis seo, measann GAT go ndearnadh ath-idirbheartaíocht i leith luach €82.83 milliún d'iasachtaí (2020: €254.02 milliún) ag 31 Nollaig 2021 agus gur aithníodh €0.38 milliún (2020: €0.98 milliún) d'ioncam úis ar na sócmhainní sin.

B'ionann suim an úis a fabhraíodh ar iasachtaí a athraíodh ar theacht in aibíocht dóibh an 31 Nollaig 2021 agus Énialas (2020: €0.01 milliún).

Iasachtaí do Chomhlachtaí Ceadaithe Tithíochta

Maidir le hiasachtaí do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe faoi Alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2002, cumasaítear GAT chun iasachtaí a thabhairt do CTCanna go díreach, lena n-áirítear comhlachtaí tithíochta deonacha agus cumainn chomharthithíochta. Faoi Tionscnamh um Léasú Tithíochta Sóisialta, faigheann an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, trí údaráis áitiúla, aonaid chuí tithíochta ar leas ó CTCanna, a thugtar ar cíós do thionóntaí tithíochta sóisialta atá ainmnithe ag údaráis áitiúla.

Ceannaíonn nó tógann CTCanna maoine agus maoineítear sin trí airgeadas i bhfoirm iasachtaí a thiomsaíonn an CTC. Maoineoidh ioncam, a gheobhaidh na CTCanna ó Chomhaontú Íocaíochta agus Infhaighteachta le húdarás

áitiúil ar feadh tréimhse chomh fada le 30 bliain, aisíocaíocht iasacht GAT.

Bíonn ar CTCanna ar mian leo iasacht a fháil ón GAT measúnú airgeadais ginearálta a sheasamh chun stádas mar Chomhlacht Deimhnithe a fháil (ach amháin iad siúd a chuir isteach iarratas faoi thairge Catagóir 2). Nuair a dhearbhaítear an stádas sin, agus nuair atá máistir-chomhaontú sínithe, is ansin amháin is féidir leo cur isteach ar airleacain iasachtaí a ndéantar a mheasúnú ag an bhfoireann measúnú creidmheasa. Mar a bhí cúrsaí an 31 Nollaig 2021, fuarthas naoi cinn déag d'iarratais (2020: ocht ceann déag) ar stádas mar Chomhlacht Deimhnithe ó CTCanna.

Cheadaigh Coistí Creidmheasa agus Bainistíochta an GAT, amhail an 31 Nollaig 2021, 921 iarratas ar iasacht (2020: 816) dar luach €3.81 billiún (2020: €2.95 billiún), agus tá €2.53 billiún de curtha chun cinn (2020: €1.85 billiún). Meastar go bhfógróidh 2022 fás leanúnach ar leibhéal na n-iasachtaí sa réimse seo. Bíonn idirghníomhú go minic ag an GAT le AHBanna chun an tsraith táirgí atá á dtairiscint a fhorbairt.

Táirge Catagóir 2

I 2016, thug GAT isteach táirge nua 'Catagóir 2' do Chiseal 2, CTCanna meánmhéide, lena bhféadfadh siad iarratas a dhéanamh ar iasacht suas le €1.5 milliún, gan dul faoi mheasúnú iomlán na Comhlachta Deimhnithe i 2016. Ag agus ó 1 Bealtaine 2022, táthar ag méadú an teorainn seo go €5 milliún. Déantar iarratais ar iasachtaí a bhreithniú ceann ar cheann. Go dtí seo, tá leas bainte ag 2 CTC as an táirge Catagóir 2 agus ina dhiaidh sin d'éirigh leo lena n-iarratas ar stádas mar Chomhlacht Deimhnithe. Tá ocht CTC sa chatagóir seo faoi láthair.

Iasachtaí le Institiúidí Ardoideachais

Tá cead ag an GAT iasachtaí a thabhairt do institiúidí ardoideachais faoi Alt 51 den Acht um Pleanáil agus Forbairt (Tithíocht) agus um Thionóntachtaí Cónaithe 2016 le cóiríocht nua do mhic léinn a fhorbairt.

Tugann na cumhachtaí seo rochtain do Institiúidí Ardoideachais ar mhaoiniú saor, seasta fad téarmach do chóiríocht do mhic léinn ar champas agus lasmuigh den champas, ag laghdú na costais go suntasach ar an gcaoí sin ar thionscadail do Ollscoileanna agus ag feabhsú inacmhainneacht do mhic léinn. Tá buntáiste breise le soláthar cóiríocht nua do mhic léinn le cur ar fáil le tuilleadh stoc cíosa reatha le tacú le tithíocht shóisialta agus inacmhainne sa bhreis.

Tuairisc na Stiúrthóirí (ar lean)

San am i láthair tá trí Ollscoil ar ceadáíodh a n-áiseanna iasachta le iomlán de €168m le 1,428 seomra codlata do mhic léinn a sholáthar. Táthar ag súil go gheofar níos mó iarratais iasachta sa míonna le theacht. Réamhioc an GAT cistí de €16 milliún (2020: €49) go trí institiúid ardoideachais le linn 2021.

Gnóthas Leantach

Is ar bhonn an ghnóthais leantaigh a rinneadh na Ráitis Airgeadais a ullmhú. Agus measúnú á dhéanamh ar chumas GAT leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach, chuir Bord na Stiúrthóirí san áireamh na rioscaí suntasacha agus éiginnteachtaí a théann i bhfeidhm ar an nGníomhaireacht faoi láthair. Sa chuid maidir le Bainistíocht Rioscaí thíos agus sa chuid ar 'Rochtain ar Mhaoiniú agus Gnóthas Leantach' laistigh den chuid ar Bhonn Ullmhúcháin den Ráiteas faoi bheartais chuntasaíochta, liostaítear gníomhaíochtaí gnó na GAT agus cuirtear san áireamh na rioscaí agus éiginnteachtaí suntasacha a théann i bhfeidhm ar an nGníomhaireacht faoi láthair.

Anuas air sin, tugtar cuntas mionsonraithe i nóta 18 a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais, ar rioscaí airgeadais na GAT, a haidhmeanna bainistíochta; mionsonraí faoina hionstraimí airgeadais agus gníomhaíochtaí fálaithe; agus a nochtadh do rioscaí creidmheasa, rioscaí leachtachta agus rioscaí margaidh. Cuirtear an mheasúnacht ar ghnóthas leantach i láthair ar leathanach 44.

Bainistíocht rioscaí

Bíonn an Bord freagrach as córas bainistíochta rioscaí agus rialaithe inmheánaigh GAT, rud a dearadh chun bainistiú, seachas díothú ar fad, a dhéanamh ar an riosca go dteipfeair ar iarrachtaí le cuspóirí gnó a chomhlíonadh, agus ní féidir leis an gcóras seo ach dearbhú réasúnach agus ní dearbhú absalóideach a sholáthar i gcoinne míráitis nó caillteanais ábhartha.

Tá an fhreagracht as monatóireacht leanúnach ar éifeachtacht an chórais seo tarmilgthe ag an mBord chuig an gCoiste Iniúcháireachta & Rioscaí. Leagtar mionsonraí amach i ndáil le hobair an Choiste maidir leis seo i dTuairisc an Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí ar leathanaigh 43 go 49.

Tuairiscíonn an Príomhfheidhmeannach don Bhord thar cheann na Bainisteoireachta freisin maidir le hathruithe suntasacha sa timpeallacht ghnó agus sa timpeallacht sheachtrach, a théann i bhfeidhm ar rioscaí. Is mír sheasta cúrsaí rioscaí ar chlár oibre gach cruinniú Boird. Sa chás

go n-aithnítear réimsí infheabhsaithe sa chóras, breithníonn an Bord na moltaí arna ndéanamh ag mBainisteoireacht agus ag an gCoiste Iniúcháireachta & Rioscaí.

Stiúrthóirí

Tá na Stiúrthóirí tar éis na príomhrioscaí agus neamhchinnteachtaí a théann i bhfeidhm ar an nGníomhaireacht a mheas. Maidir leis seo, tá na Stiúrthóirí tagtha ar an gconclúid go bhféadfadh GAT a bheith nochta do rioscaí ó thaobh cúrsaí creidmheasa, leachtachta agus ón margadh mar gheall ar an úsáid a bhaineann sí as ionstraimí airgeadais le haghaidh cineálacha áirithe iasachtaí. Tá cuspóirí, beartais agus nósanna imeachta GAT maidir leis na rioscaí seo a thomhas agus bhainistiú leagtha amach thuas agus i Nóta 18 a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais. Níl aon leasanna i scaireanna nó i mbintíúir GAT ag na Stiúrthóirí nó ag an Rúnaí.

Conarthaí

Níl aon conarthaí le haithint.

Imeachtaí i ndiaidh an ráitis maidir leis an staid airgeadais

Níor tharla aon imeachtaí ó dheireadh na bliana a d'fhágfadh go gcaithfí na Ráitis Airgeadais a mhionathrú nó nóta a chur leo.

An tAcht Toghcháin, 1997

Níor thug an GAT aon síntiúis pholaitíochta i rith na bliana.

Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Mhall in Idirbhearta Tráchtála) 2012

Tá dlíte ar GAT ceanglais Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Mhall in Idirbhearta Tráchtála), 2012 a chomhlíonadh, rialacháin lenar tugadh éifeacht do Threoir Uimh. 2011/7/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Feabhra 2011 agus dá réamhtheachta, Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Mhall in Idirbhearta Tráchtála), 2002. Taispeánann athbhreithniú a rinneadh ar na hiocaíochtaí go léir i rith na bliana dar críoch 31 Nollaig 2021 nach ndearnadh aon iocaíochtaí déanacha i rith 2021 faoin Acht thuas.

Tuairisc na Stiúrthóirí (ar lean)

Taifid Chuntasaíochta

Is eol do na Stiúrthóirí a gcuid freagrachtaí faoi Ailt 281 go 285 d'Acht na gCuideachtaí 2014 maidir le cibé, dar leo, gur leor taifid chuntasaíochta GAT go mbeifí in ann na ráitis airgeadais a iniúchadh go réidh agus i gceart agus an bhfuil siad ag comhlíonadh a bhfreagrachta trína chinntiú go mbeidh go leor acmhainní de chuid na cuideachta ar fáil don tasc. Coinnítear na taifid chuntasaíochta ag ofig chláraithe GAT ag 46 Faiche Stiabhna, Baile Átha Cliath 2.

Rialachas Corparáideach

De réir mar a d'éiligh Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, a ghlac an GAT, d'ullmhaigh na Stiúrthóirí Ráiteas Rialachais Chorporáidigh, atá leagtha amach ar leathanaigh 38 go 42 agus ar chuid de Thuairisc na Stiúrthóirí é chun críocha na hIonstraime Reachtúla 450/2009 de chuid Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Treoir 2006/46).

Iniúcháirí

De réir Alt 383(2) d'Acht na gCuideachtaí, 2014, leanfaidh na hiniúcháirí, JPA Brenson Lawlor, Cuntasóirí Cairte, ar aghaidh le bheith in oifig. Molfar rún le húdará a thabhairt do na Stiúrthóirí a luach saothair a dhéanamh amach, ag an Ollchruinniú Ginearálta.

Príomhrioscaí agus neamhchinnteachtaí

Tá na Stiúrthóirí tar éis na príomhrioscaí agus neamhchinnteachtaí a théann i bhfeidhm ar GAT a mheas. Maidir leis seo, tá na Stiúrthóirí tagtha ar an gconclúid go bhféadfadh GAT a bheith nochta do rioscaí ó thaobh cúrsaí creidmheasa, leachtachta agus ón margadh, go príomha, mar gheall ar an úsáid a bhaineann sí as ionstraimí airgeadais. Tá cuspóirí, beartais agus nósanna imeachta GAT maidir leis na rioscaí seo a thomhas agus bhainistiú leagtha amach i Nóta 18 a ghabhann leis na ráitis airgeadais.

Ráiteas faoi Chomhlíonadh

Chuir na Stiúrthóirí i bhfeidhm socruithe nó struchtúir iomchuí a chuirfidh, dar leo, dearbhú réasúnta ar fáil do bhfuiltear ag comhlíonadh na ngnéithe ábhartha d'oibleagáidí ábhartha GAT chun críche alt 225 d'Acht na gCuideachtaí 2014 (na nOibleagáidí Ábhartha).

Is iad na príomhshocruithe agus struchtúir ar bhaint GAT leas astu, chun comhlíonadh ábhartha na n-oibleagáidí sin a chinntiú, go bhfuil pearsanta cáilithe a bhfuil an taithí chuí acu (idir fhoireann inmheánach agus saineolaithe

seachtracha) ann chun cuidiú leo na feidhmeanna comhlíonta dlí agus cánach a chomhlíonadh. Ina thaobh sin, feictear do na Stiúrthóirí go bhfuil an t-eolas agus an taithí ag Rúnaí an Chomhlachta comhairle a chur ar GAT maidir leis an méid atá a Oibleagáidí Ábhartha á gcomhlíonadh ag an gComhlacht.

Tá GAT i dteideal úsáid a bhaint as soláthraithe seirbhís agus comhairleoirí gairmiúla eile a bhfuil an t-eolas agus an taithí riachtanach acu chun comhairle a chur ar GAT maidir le comhlíonadh agus oibleagáidí ábhartha freisin.

Go háirithe, tá na Stiúrthóirí sásta go bhfuil Rúnaí na Cuideachta:

- go hiomlán faisnéisithe maidir le halt 225 d'Acht na gCuideachtaí 2014;
- ar an eolas faoi na hOibleagáidí Ábhartha agus a n-ábharthacht maidir le gnó agus oibríochtaí GAT, agus vice versa;
- tar éis measúnú riosca a dhéanamh i ndáil leis an hOibleagáidí Ábhartha sin atá laistigh dá fhreagracht fheidhmiúil agus oibríochtúil;
- tar éis an próiseas iomchuí rialaithe a chur i bhfeidhm i ndáil le gach Oibleagáidí Ábhartha infheidhmithe;
- ar an eolas riachtanach, nó in ann rochtain a fháil ar phearsanra eile a bhfuil an eolas, na scileanna, an taithí agus na hacmhainní aige aici chun comhairle a chur ar GAT maidir le comhlíonadh na nOibleagáidí Ábhartha ag an gComhlacht; agus
- ag tuairisciú go rialta do Bhord Stiúrthóirí GAT, agus trí chaineáil oibríochtúla níos minice más gá, i ndáil leis an próisis rialaithe atá i bhfeidhm chun a chinntiú go bhfuil GAT ag comhlíonadh na nOibleagáidí Ábhartha go hábhartha;
- sa chaoi is, á gcur go léir le chéile, go gcuireann na socruithe agus na struchtúir dearbhú ar fáil go bhfuil GAT ag comhlíonadh na nOibleagáidí Ábhartha go hábhartha, ar gach bealach ábhartha.

Déanfaidh an Bhord athbhreithniú ar na socruithe seo go bliantúil ar a laghad.

Díbhinn

Níl aon díbhinn le fógart i gcomhair 2021.

An Ráiteas ar Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí

Bíonn na Stiúrthóirí freagrach as an Tuarascáil Bhliantúil agus ráitis airgeadais a ullmhú, de réir na ndlíthe agus na rialachán is infheidhme. Ceanglaíonn dlí na gcuideachtaí ar na Stiúrthóirí Ráitis Airgeadais a ullmhú i leith gach bliain airgeadais. Faoi dlí sin roghnaigh na Stiúrthóirí na Ráitis Airgeadais a ullmhú de réir Acht na gCuideachtaí 2014 agus FRS 102 (an Caighdeán Tuairisceoireachta is infheidhme RA agus i bPoblacht na hÉireann) arna n-eisiúint ag an gComhairle Tuairisceoireachta Airgeadais. Faoi dhlí na gcuideachtaí, caithfidh na Stiúrthóirí na Ráitis Airgeadais a cheadú nuair atá siad sásta go dtugann siad léargas fíor cothrom ar ghnóthaí GAT agus ar an fharasbarr agus ar an easnamh don tréimhse sin.

Agus na Ráitis Airgeadais á n-ullmhú acu, ceanglaítear ar na Stiúrthóirí:

- beartais chuntasaíochta chuí a roghnú agus ansin iad a fheidhmiú ar bhealach comhleanúnach;
- breithiúnais agus meastach.áin a dhéanamh a bheidh réasúnach agus stuama;
- gilleadh le caighdeán cuntasaíochta, na caighdeáin sin a aithint, agus na héifeachtaí agus fáthanna ar son aon imeachtaí ábhartha ó na caighdeáin sin a nótaíl agus;
- na Ráitis Airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh ach amháin sa chás gur mí-oiriúnach glacadh leis go leanfaidh GAT ar aghaidh i mbun gnó.

Ceanglaítear ar na Stiúrthóirí faoi dhlí na gcuideachtaí freisin Tuairisc Stiúrthóirí a chur isteach lena n-áirítear athbhreithniú cothrom ar an ngnó agus cur síos ar na príomhríosaí agus éiginnteachtaí. Faoi Dhlí na gCuideachtaí, ceanglaítear ar na Stiúrthóirí tuairisc a ullmhú le déileáil, oiread agus is ábhartha le staid ghnóthaí na cuideachta a thuiscint, le haon athrú i rith na bliana airgeadais ar chineál gnó na cuideachta.

Bíonn na Stiúrthóirí freagrach as leabhair chuntais chearta a choimeád a nochtann le cruinneas réasúnach ag am ar bith staid airgeadais na GAT agus a chuireann ar a gcumas a chinntiú go gcomhlíonann na Ráitis Airgeadais Acht na gCuideachtaí 2014. Bíonn siad freagrach freisin as gach beart is féidir leo a dhéanamh le réasún a dhéanamh chun sócmhainní na cuideachta a chosaint agus chun teacht roimh chialaois agus mhírialtachtaí eile agus iad a bhrath.

Bíonn na Stiúrthóirí freagrach freisin as an láithreán gréasáin (www.hfa.ie) a chothabháil agus as sláine an láithreáin. Bíonn na Stiúrthóirí freagrach freisin as

Tuairisc Stiúrthóirí a ullmhú a chomhlíonfaidh ceanglais Acht na gCuideachtaí 2014.

Dearbhaíonn gach duine de na Stiúrthóirí, ar feadh eolas agus tuairim gach duine,

- go dtugann Ráitis Airgeadais na GAT, arna ullmhú de réir FRS 102, léargas fíor cothrom ar shócmhainní, ar dhliteanais, agus ar staid airgeadais na GAT mar a bhí ag 31 Nollaig 2021 agus ar bhrabús na GAT don bhliain dar chríoch sin; agus,
- go bhfuil an Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais, agus iad á nglacadh le chéile mar aonad iomlán, cothrom, comhardaithe agus intuigthe agus go soláthraíonn siad an fhaisnéis atá riachtanach go ndéanfaidh scairshealbhóirí measúnacht ar fheidhmíocht na GAT, mar aon lena múnla agus a straitéis gnó.

Ráiteas Faisnéisithe chuig Iniúcháir

Cinntíonn gach Stiúrthóir in oifig ag dáta ceadúcháin an tuarascáil bhliantúil seo:

- nach bhfuil aon eolas iniúchta ábhartha atá Iniúcháir na Cuideachta neamhchinnte faoi; agus
- go dearn na Stiúrthóirí gach beart ar cheart déanamh mar Stiúrthóirí le iad féin a chuir ar an eolas faoi aon eolas iniúchta ábhartha agus fáil amach go bhfuil Iniúcháir na Cuideachta ar an eolas faoin teolas.

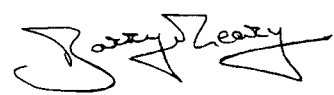
Tá an deimhniú seo tugtha agus ba cheart féachaint air de réir foráil Alt 330 de Acht na gCuideachtaí 2014.

Thar ceann an bhoird,

William Johnston
Cathaoirleach Eatramhach

31 Márta 2022

Barry O'Leary
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

31 Márta 2022

Rialachas Corparáideach

Tá na Stiúrthóirí tiomanta do na caighdeáin is airde rialachais chorparáidigh a choinneáil agus comhlíonann siad an Cód Cleachtais athbhreithnithe do Rialachas Comhlachtaí Stáit (an Cód), mar atá foilsithe ag an Roinn Caiteachais agus Athchóirithe Poiblí. Tá an Cód athbhreithnithe agus nuashonraithe deartha chun a chinntiú go gcomhlíonann comhlachtaí Stáit tráchtála agus neamhthráchtála na caighdeáin is airde de rialachas corparáideach. Soláthraíonn sé creat chun an cleachtas is fearr a chur i bhfeidhm agus tá sé beartaithe forbairtí a chur san áireamh maidir le maoirseacht, riachtanais tuairiscithe agus ceapadh comhaltaí Boird. Tá an Cód bunaithe ar bhunphrionsabail an dea-rialachais: cuntasacht, trédhearcacht, ionracas agus fócas ar rath inbhuanaithe na heagraíochta san fhadtéarma.

Rinne an Bord athbhreithniú ar a cuid oibleagáidí le déanaí faoin gCód lena n-áireofar ceanglais bhreise ar an mBord agus ar Choistí Iniúchóireachta & Rioscaí maidir le comhsheasmhacht agus oiriúnacht cúrsaí a nochtadh, chomh maith le halt ar leith don Choiste Iniúchóireachta sa Tuarascáil Bhliantúil. Tá 'Ráiteas Rialachais Chorparáidigh' ullmhaithe ag na Stiúrthóirí agus leagtar an Ráiteas seo amach sa chuid seo agus, chun críocha Rialacháin Ionstraim Reachtuil 450/2009 ón gComhphobal Eorpach (Treoir 2006/46) 2009, déanann an Ráiteas seo cuid de Thuairisc na Stiúrthóirí. Tá an an Cód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit comhlíonta ag an GAT.

Cur i bhFeidhm Phrionsabail agus Fhorálacha Chód Rialachais Chorparáidigh RA

Míníonn an t-eolas seo a leanas an chaoi a gcuireann GAT prionsabail agus forálacha an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bord na Stiúrthóirí

Déanann an Bord na mórchinntí straitéiseacha, agus coinníonn sé aige féin an rialú lánéifeachtach ach san am céanna tugann sé don bhainistíocht feidhmiúcháin dóthain solúbthachta chun an gnó a reáchtáil go héifeachtúil éifeachtach laistigh de fhrámaíocht lárnaithe tuairisceoireachta.

Tá sceideal foirmiúil ábhair a bhaineann le GAT agus a treo sa todhchaí coinnithe aige féin ag an mBord le cinntí a dhéanamh ina leith, amhail gnóthachtálacha agus diúscairtí móra, ceapachán agus aistriú Rúnaí na Cuideachta, buiséid caiteachais agus beartais um bainistiú riosca. Tugann gach Stiúrthóir

neamhfheidhmiúcháin breithiúnas neamhspleách leis nó léi i leith na ngnóthaí a bpléann an Bord leo, lena n-áirítear na cinn sin a bhaineann le straitéis, feidhmíocht, acmhainní agus caighdeáin iompraíochta. Is féidir le gach comhalta den Bhord teacht ar chomhairle agus ar sheirbhísí Rúnaí na Cuideachta, a bhíonn freagrach as a chinntiú go leantar nósanna imeachta an Bhoird agus go gcomhlíontar na rialacha agus na rialacháin is infheidhme. Bíonn comhairleoirí gairmiúla GAT ar fáil le haghaidh comhairliúcháin leis na Stiúrthóirí de réir mar is gá. Féadfaidh Stiúrthóirí Aonair comhairle ghairmiúil neamhspleách a ghlacadh, más gá, ar chostas na Gníomhaireachta.

Ar 31 Nollaig 2021, bhí Bord na Stiúrthóirí comhdhéanta de dheichniúr Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin agus Stiúrthóir feidhmiúcháin amháin. Ceapann an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta na Stiúrthóirí i gcomhchomhairle leis an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ar feadh tréimhse nach mó ná cúig bliana, ach amháin sa chás gur cuí leis an Aire Stiúrthóir a athcheapadh ar feadh an darna téarma. Bíonn ról an Chathaoirleigh agus ról an Phríomhfheidhmeannaigh scartha ó chéile. Fostaítear an Príomhfheidhmeannach ar bhonn lánaimseartha agus ní bhíonn aon ghnóthaí suntasacha eile ar a chúram. Bíonn gach Stiúrthóir eile, ach amháin an POF, ina Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin neamhspleacha. Tháinig an Bord le chéile seacht n-uaire in 2021 agus bíonn sé freagrach as GAT a bhainistiú i gceart. Tá téarmaí ag beirt dár stiúrthóirí a scoir in 2025 agus 2026. D'athcheapadh ceathrar stiúrthóirí i mí Eanáir 2022 ag an Aire Tithíochta agus tá an próiseas chun na stiúrthóirí eile a roghnú ar siúl trí chomórtas dé Stateboards.ie.

Rialachas Corparáideach (ar lean)

Tinreamh ag cruinnithe i rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2021 agus fad seirbhíse ag an 31 Nollaig 2021

Comhaltaí	Cruinnithe a réachtáladh	Tinreamh Stiúrthóirí	Fad Seirbhíse ar an mBord
Michelle Norris (Cathaoirleach neamhfheidhmiúcháin)	7	7	9.81 bliain
Barry O' Leary (Príomhoifigeach Feidhmiúcháin)	7	7	6.67 bliain
Padraic Cafferty (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin)	7	4	9.75 bliain
Emma Cunningham (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin)	7	7	5.00 bliain
Clare Curley (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin)	7	5	5.00 bliain
Brian Fitzpatrick (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin)	7	7	4.82 bliain
Aideen Hayden (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin)	7	7	4.82 bliain
William Johnston (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin)	7	7	4.82 bliain
Rory O'Leary (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin) *	6	6	0.83 bliain
Derek Rafferty (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin) **	0	0	4.13 bliain
Lianne Patterson (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin)	7	7	4.82 bliain
Jennifer Ward (Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin)	7	7	4.82 bliain

* Rory O'Leary ceaptha ar 4 Márta 2021

** Derek Rafferty a d'éirigh as 18 Feabhra 2021

Tá Bord GAT comhdhéanta de dhaoine aonair a thugann raon leathan agus fairsinge taithí do ghníomhaíochtaí GAT, agus iad roghnaithe as measc saineolaithe i réimsí amhail beartas tithíochta, luacháil tithíochta, na Ranna Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus ba cheart go gcuimseodís do GAT aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ollmhóra amach anseo.

Luach Saothair agus Bainistiú na Stiúrthóirí

Cinneann an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht leibhéal luach saothair na Stiúrthóirí. Ní bhíonn luach saothair na Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin nasctha le feidhmíocht. Tugann an tábla thíos mionsonraí na dtáillí go léir a íocadh le Stiúrthóirí i rith na bliana..

Comhaltaí	Táilí 2021 €	Táilí 2020 €
Michelle Norris*	-	-
Padraic Cafferty	7,695	7,695
Emma Cunningham ***	-	-
Clare Curley ***	-	-
Brian Fitzpatrick	7,695	7,695
Aideen Hayden	7,695	7,695
William Johnston	7,695	7,695
Rory O' Leary**	-	-
Lianne Patterson	7,695	7,695
Derek Rafferty ***	-	-
Jennifer Ward	7,695	7,695
Iomlán	46,170	46,170

* Ghearr an Coláiste Ollscoile Baile Átha Cliath suim €9,000 i rith 2021 (2020: €9,000) mar chúiteamh in uaireanta oibre a chaill Michealle Norris mar gheall ar am a chaith sí i mbun a cuid dualgas mar Chathaoirleach ar GAT in 2020.

** Ceapadh Rory O'Leary ar 4 Márta 2021.

*** Níor cheart luach saothair a íoc le seirbhísigh phoiblí atá ag fónamh ar bhoird stáit i gcáil ex officio nó thar ceann a Máthair-Roinne/eagraíochta i bhfoirm táillí boird agus iad ag fónamh i gcáil ionadaíochta den sórt sin.

Rialachas Corparáideach (ar lean)

Tá mionsonraí ar luach saothair an Stiúrthóra Feidhmiúcháin/an Phríomhfheidhmeannaigh i nóta 8 de na Ráitis Airgeadais.

Eitic in Oifig Phoiblí

Tá an GAT san áireamh i Ionstraim Reachtúil uimh. 699 de 2004 le haghaidh an Acht um Eitice in Oifigí Phoiblí 1995 agus 2001. Comhlíon Comhaltaí an GTA agus foireann cuí á oibleagáid faoin reactaíocht seo.

Nochtuithe Cosanta

Níor rinneadh aon nochtuithe cosanta leis an GAT le linn 2021.

Cearta an Duine agus Comhionannas

De réir Alt 42 den Acht um Choimisiún um Chearta an Duine agus Comhionannas na hÉireann, 2014 tá nósanna imeachta bunaithe agus cothabhála ag an GAT chun deireadh a chur le hidirdhealú, comhionannas a chur chun cinn agus cearta daonna na ndaoine a úsáideann seirbhísí na Gníomhaireachta, daoine a dtéann a cuid beartas i bhfeidhm orthu agus daoine atá fostaithe a chosaint ag an nGníomhaireacht. Maidir le 2021 ní dhearnadh aon nochtadh don Ghníomhaireacht faoin Acht um Choimisiún um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014.

Costais Riaracháin

Ag teacht le hAguisín B.7 den Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, seo a leanas an líon fostaithe ar sháraigh a sochair gearrthéarmacha €60,000 sa bhliain (costais phinsin an fhostóra as an áireamh):

€	Líon
120,001-130,000	1
110,001-120,000	1
100,001-110,000	-
90,001-100,000	1
80,001-90,000	-
70,001-80,000	2
60,001-70,000	1

Chomh maith leis sin, de réir mar a cheanglaítear faoi Aguisín B.5 den Chód, seo a leanas an caiteachas ar comhairleoireacht sheachtrach/seirbhísí comhairleoireachta le haghaidh 2021:

Táillí dlíthiúla: €1,578,463 (2020: €1,861,230). Tá táillí dlíthiúla ceangailte go díreach le tiolachtaí.

Táillí comhairleoireachta bainistíochta: €16,962 (2020: €5,669).

B'ionann iomlán na speansas arna n-aisiúc le Stiúrthóirí le haghaidh taistil agus cothabhála agus: €1,265 (2020: €2,588) agus don taisteal idirnáisiúnta (i ndáil le RA agus AE) agus €nialas (2020: €677).

B'ionann na speansas le haghaidh taistil agus cothabhála d'fhostaithe agus: €2,508 (2020: €4,000) agus don taisteal idirnáisiúnta (i ndáil le RA agus AE) agus €nialas (2020: €nialas).

Caiteachas ar fháilteachas agus €1,469 (2020: €601).

Éagsúlacht

Creideann an Bord go bhfuil an éagsúlacht tábhachtach don éifeachtacht agus tá siad tar éis a bheith ag leanúint na díospóireachta ó thaobh inscne, aoise, cultúir, cúlra oideachais agus taithí gairmiúil. Cé nach gcreideann an Bord go bhfuil cuótaí sonracha maidir le critéir cosúil le hinscne cuí agus go gcreideann an Bord gur chóir go dtabharfaí deiseanna ar bhonn fiúntais, creideann an Bord go bhfuil meascán ilghnéitheach de chúlra ó thaobh scileanna, taithí agus eolais tábhachtach, agus tá inscne ina chuid shuntasach den mheascán sin.

Faoi mar a bhí cúrsaí an 31 Nollaig 2021, bhí seisear ban mar stiúrthóirí ar an mBord, as aon chomhalta déag. Ag breathnú amach ón mBord féin, aithníonn GAT tábhacht na héagsúlachta lena n-áirítear éagsúlacht ó thaobh inscne agus na sochair a d'fhéadfadh seo a thabhairt don eagraíocht. Bíonn an Príomhfheidhmeannach agus na fostaithe faoi réir Cóid Iompraíochta agus caithfidh siad gach ceanglas reachtúil a chomhlíonadh, mar atá, an tAcht um Stádas Comhionann (2000), an tAcht um Chomhionannas (2004), an tAcht um Míchumas (2005) Cuid 5 agus an tAcht um an Dlí Sibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha) (2008), lena chinntiú go mbeidh an timpeallacht oibre saor ó idirdhealú bunaithe ar bhallraíocht de phobal an Lucht Siúil, ar chine, ar náisiúntachta, ar dhath nó ar bhunús eitneach, ar reiligiún nó chreideamh, ar aois, mhíchumas, chlaonadh gnéis, stádas sibhialta, stádas teaghlaigh nó inscne i ndáil le fostaíocht agus oiliúint cheirde nó gairmoiliúint.

Rialachas Corparáideach (ar lean)

Coistí Boird

Tá struchtúr éifeachtach de choistí ag an mBord chun cabhrú leis a chuid freagrachtaí a chomhlíonadh. Féach ar na téarmaí tagartha do gach coiste boird atá ar fáil ar láithreán gréasáin GAT, www.hfa.ie.

Coist Iniúcháireachta & Rioscaí

Féach ar Thuairisc an Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí igh idir 43 go 49.

Coiste Creidmheasa

Tá Coiste Creidmheasa GAT comhdhéanta de chomhaltaí Boird agus an Bhainistíocht. Bunaíodh an Coiste sa bhliain 2009 chun rioscaí creidmheasa a choimeád faoi chuimsiú bheartas an Bhoird, le hathbhreithniú a dhéanamh ar acmhainneacht chreidmheasa CTCanna agus le teorainneacha maidir rioscaí creidmheasa a cheadú agus sula dtéitear ar aghaidh chun airgead dá leithéid a thabhairt ar airleacan do CTCanna. Feidhmíonn an coiste faoi théarmaí tagartha foirmiúla atá ceadaithe ag an mBord.

Tinreamh ag cruinnithe i rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2021

Comhaltaí	Cruinnithe a reáchtáladh	Tinreamh Comhaltaí
Michelle Norris *	5	4
Barry O' Leary	13	12
Tom Conroy	13	10
Seán Cremen	13	12
Brian Fitzpatrick	13	12
Aideen Hayden	13	13
William Johnston	13	12
Maria O'Reilly	13	12
Jennifer Ward	13	11

* D'éirigh Michelle Norris as an gcoiste ar 29 Airbreán 2021.

Ionduchtú agus Forbairt Ghairmiúil

Tá próiseas ionductaithe ann do Stiúrthóirí nua. Athraíonn a mbíonn i gceist leis idir Stiúrthóirí Feidhmiúcháin agus Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin. Maidir leis an dara grúpa, tá an t-ionductú deartha le Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin a chur ar an eolas faoi GAT agus a cuid oibriúcháin, agus cuimsítear soláthar ábhair faisnéise ábhartha, lena n-áirítear mionsonraí de phleananna oibríochtúla agus straitéiseacha na GAT, mar aon le clár cruinnithe leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus le lucht na Bainistíochta.

Caidreamh le páirtithe leasmhara

Coinníonn na Stiúrthóirí agus an Bhainistíocht plé leanúnach ar bun le páirtithe leasmhara GAT maidir le ceisteanna straitéiseacha. Bíonn ceadú ón Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus/nó ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe riachtanach i leith gnóthaí sainithe áirithe agus coinnítear cumarsáid leanúnach ar bun leis na hAirí, trína Ranna, i leith na gnóthaí sin.

Ríomhphost tiomnaithe le haghaidh comhaltaí Oireachtais

Tá ríomhphost tiomnaithe ag an GAT do chomhaltaí Oireachtais chun go bhféadfaí fiosrúite GAT a dhéanamh – oireachtas.enquiries@hfa.ie. Fuair GAT ocht bhfiosrú dá leithéid i 2021 (2020: fiosrú amháin). Cuireadh admháil go bhfuarthas na ríomhphost sin agus freagraíodh iad in am trátha.

Cuntasacht agus Iniúcháireacht

Cuntais agus Freagrachtaí na Stiúrthóirí

Tá na Stiúrthóirí tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar Thuarascáil Bhliantúil 2021 agus tá siad den tuairim go gcuireann sé measúnú cóir, fórcheart, cothrom i láthair de staid agus ionchais GAT.

Ráiteas maidir le hInmharthanacht

Rinne na Stiúrthóirí measúnú ar inmharthanacht GAT ag cur san áireamh a staid reatha agus na príomhríosaí a gcaithfidh GAT aghaidh a thabhairt orthu don chéad dá bhliain eile go dtí an 31 Nollaig 2023. Ghlac na Stiúrthóirí leis go bhfuil tréimhse dhá bhliain ina thréimhse iomchuí don mheasúnú bliantúil fócais a gcaithfear próiseas pleanála straitéisí GAT a chur i bhfeidhm lena linn.

Rialachas Corparáideach (ar lean)

Sa mheasúnú breithníodh an fheidhmíocht, maoiniú agus bainistiú leachtachta atá ann faoi láthair ag GAT, maille le creat rialachais agus eagrúcháin GAT a bhféachann an eagraíocht lena mbainistiú agus, más féidir, riosca a mhaolú, de réir mar atá sonraithe i Nóta 18. Tugadh faoi agus ceapadh measúnú ar na príomhrioscaí os comhair an GAT le iad sin atá éifeacht acu ar na hoibríochtaí, rialú agus córais rialaithe inmheánach san áireamh. Tá sonraithe seo san áireamh i Nóta 18. Tá ionchas réasúnta ag na Stiúrthóir, ag cur staid reatha GAT san áireamh, agus faoi réir na rioscaí a sainaithníodh, go leanfaidh GAT ag feidhmiú agus go leanfaidh sé ag comhlíonadh a dhliteanas, de réir mar a thiocfaidh siad chun cinn thar thréimhse dhá bhliain an mheasúnaithe.

Ráiteas faoi Chomhlíonadh Rialachais Chorparáidigh

Iníúcháireacht inmheánach

Mar gheall ar mhéid na GAT agus ar a bhfuil i gceist léi, níl feidhm na hIníúcháireachta Inmheánaí saor ó fhreagracht oibriúcháin. Tá na Stiúrthóirí sásta áfach go dtugtar leibhéal leordhóthanach neamhspleáchais d'fheidhm na hIníúcháireachta inmheánaí chun ligean di a cuid dualgas a chomhlíonadh ar bhealach oibiachtúil atá sách neamhspleách.

Nochtadh maidir leis an scéim shochar sainithe do Stiúrthóirí

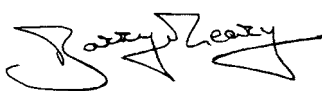
Chomhlíon na Stiúrthóirí na treoirlínte maidir le nochtadh a leagtar amach sa Chód Cleachtais do Chomhlachtaí Stáit.

Thar ceann an bhoird,

William Johnston
Cathaoirleach Eatramhach

31 Márta 2022

Barry O'Leary
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

31 Márta 2022

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca

Is é cuspóir an Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí, de réir a théarmaí tagartha, cabhrú leis an mBord lena mhaoirseacht ghinearálta ar thuairisceoireacht airgeadais, rialuithe inmheánacha agus ar fheidhmeanna iniúcháireachta GAT. Comhlíontar freagrachtaí an Choiste Iniúcháireachta trína chruinnithe agus trí thuairiscí a fháil ón mBainistíocht, ón gCoiste Bainistíochta Rioscaí (ina bhfuil an Príomhfheidhmeannach, an Ceannasaí Cistíochta agus Rúnaí na Cuideachta), comhairleoirí seachtracha agus na hiniúcháirí seachtracha agus inmheánacha. Tá clár oibre ag an gCoiste Iniúcháireachta, de réir a Théarmaí Tagartha, don bhliain lena n-áirítear:

- monatóireacht ar an bpróiseas tuairisceoireachta airgeadais, ar ionracas na ráiteas airgeadais agus ar aon fhógraí foirmiúla a bhaineann le feidhmíocht GAT ó thaobh cúrsaí airgeadais;
- monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht shocruithe GAT maidir le rioscaí a bhainistiú agus cúrsaí a rialú go himheánach;
- athbhreithniú a dhéanamh ar bhreitheanna suntasacha maidir leis an tuairisceoireacht airgeadais;
- athbhreithniú a dhéanamh ar aon athruithe a bheartaítear a dhéanamh ar chleachtais rialachais chorpáiríochta agus tacaíocht a thabhairt go nglacfaidh an Bord na hathruithe sin;
- monatóireacht a dhéanamh ar Iniúcháireacht reachtúil na Ráiteas Airgeadais Bliantúil;
- athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht, ar oibiachtúlacht, ar cháilíochtaí agus ar neamhspleáchas an Iniúcháir Seachtraigh;
- moltaí a dhéanamh don Bhord i ndáil le ceapachán an Iniúcháir Seachtraigh, luach saothair is téarmaí fostaíochta na hIniúcháirí a cheadú;
- déileáil le saincheisteanna suntasacha maidir le rialú a tharraingítear anuas de bharr Iniúcháireachta Inmheánaigh nó Seachtraí;
- athbhreithniú a dhéanamh ar chostas cistí agus ar na rátaí úis a ghearrtar; agus
- monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh an Rialacháin Ghinearálta maidir le Cosaint Sonraí agus na nAchtanna um Chosaint Sonraí in Éirinn.

De réir Alt 289 d'Acht na gCuideachtaí 2014, caithfidh na ráitis airgeadais léargas fíor agus cóir a thabhairt ar na sócmhainní, na dliteanais agus an staid airgeadais, amhail

ag deireadh na bliana airgeadais, agus brabús nó caillteanas, don bhliain airgeadais.

Tuairiscíonn an Coiste Bainistíochta Rioscaí seo don Choiste Iniúcháireachta agus don Bhord ar bhonn rialta. Rinne an Bord athbhreithniú bliantúil ar riosca airgeadais an GAT ag a chruinniú ar 31 Márta 2022.

Cruinnithe a socraíodh don Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021

Comhaltaí	Cruinnithe a reáchtáladh in 2021	Tinreamh Stiúrthóirí
Brian Fitzpatrick (Cathaoirleach an Choiste)	4	4
Emma Cunningham	4	4
Aideen Hayden	4	4
Rory O' Leary*	3	3
Lianne Patterson	4	4
Jennifer Ward	4	4

* Ceapadh Rory O'Leary chun an coiste ar 29 Aibreán 2021

Freastalaíonn an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Ceann an Stáitchiste, an Rúnaí Cuideachta agus ionadaí an Iniúcháir Seachtracha ar chuireadh. D'éirigh le Mazars tairiscintí a dhéanamh chun seirbhísí Iniúchta Inmheánaigh a sholáthar ar feadh sé mhí go dtí deireadh mhí Mheán Fómhair 2021 chun saoire mháithreachais a chlúdach.

Monatóireacht ar Ionracas na Ráiteas Airgeadais lena n-áirítear Breitheanna Suntasacha

Tuairisceoireacht Airgeadais

Faigheann agus measann an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí tuairiscí rialta maidir le feidhmíocht airgeadais ón mBainisteoireacht i rith na bliana, agus treoraíonn an Coiste obair an Iniúcháir Inmheánaigh agus faigheann tuairiscí uaidh maidir leis an obair sin. Pléann an Coiste straitéis agus fócas iniúcháireachta an Iniúcháir Seachtraigh freisin.

Agus faisnéis ó na gníomhaíochtaí seo á gcur san áireamh chomh maith le dearcaí ó chruinnithe Bhord na Stiúrthóirí, rinne an Coiste Iniúcháireachta amach rioscaí

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar lean)

buntábhachtacha na tuairisceoireachta airgeadais a bhaineann le hinfhaighteacht mhaoiniúcháin agus gnóthas leantach agus le socruithe d'fhiacha amhrasacha a thagann chun cinn ar iasachtaí i ndiaidh 1986, i gcomhthéacs choinníollacha reatha an mhargaidh.

Pléadh na saincheisteanna seo leis an mBainisteoireacht i rith na bliana agus leis an Iniúchóir seachtrach tráth ar cuireadh críoch leis an Iniúcháireacht Sheachtrach ar na Ráitis Airgeadais. Thug an Bhainisteoireacht le fios don Choiste Iniúcháireachta go raibh Ráitis Airgeadais iniúchta GAT ullmhaithe de réir Acht na Cuideachta 2014 agus IFRS 102.

San áireamh leis an athbhreithniú seo, bhí plé leis an mBainisteoireacht faoi cháilíocht, ní amháin inghlacthacht phrionsabail chuntasaíochta na GAT, réasúntacht na meastachán agus na mbreitheanna suntasach, agus a shoiléire a nochtadh cúrsaí i Ráitis Airgeadais GAT, lena n-áirítear an méid a nochtadh a bhain le meastacháin chriticiúla ó thaobh cúrsaí cuntasaíochta.

Infhaighteacht mhaoiniúcháin agus gnóthas leantach

Is ar bhonn an ghnóthais leantaigh a rinneadh na Ráitis Airgeadais seo a ullmhú. Tá Clár na Nótaí faoi Ráthaíocht faoi ráthaíocht an Aire Airgeadais agus éascaíonn sin le hiasachtaí a eisiúint lena mbaineann aibíocht 30 mbliana ar a mhéad ó dháta a n-eisithe. Ag deireadh 2021 b'ionann meánaibíocht fhiachas GAT agus 6.57 bliain (2020: 5.16 bliain). Cuireann sé seo maoiniú cobhsaí ar fáil do bhonn maoiniúcháin phunann iasachtaí GAT agus laghdaíonn sé go mór an riosca gearrthéarmach leachtachta le haghaidh GAT.

Meastar go méadóidh na phróifíl aibíochta leachtachta in 2022 de réir mar a fhaightear rochtain amach anseo ar mhaoiniú fadtéarmach ag ráta seasta trí mheán an Chláir GN le comhaontuithe déthaobhacha le GBCN agus leis an mBanc Eorpach Infheistíochta agus le Banc Forbartha Chomhairle na hEorpa. Chomh maith leis sin, beidh rochtain leanúnach ag GAT ar GBCN agus ar an rótharraingt Bhainc do riachtanais ghearrthéarmacha leachtachta, de réir mar is gá.

Tá an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí sásta lenar nochtadh sna Ráitis Airgeadais seo maidir lena a oiriúnaí is atá an toimhde maidir le gnóthas leantach agus maidir leis an rochtain ar mhaoiniú.

Míráitis

Dearbhaigh an Bhainisteoireacht don Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí nach raibh siad ar an eolas faoi aon mhíráitis ábhartha nó neamhábhhartha a rinneadh d'aon ghnó go gcuirfí cás ar leith i láthair.

Idirchaidreamh leis an mBainisteoireacht

Mar chuid den phróiseas leis na ráitis airgeadais a cheadú, faigheann an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí agus déanann sé léirmheas ar pháipéar arna ullmhú ag an mBainisteoireacht lena leagtar amach na rioscaí suntasacha a théann i bhfeidhm ar GAT, measúnacht mhionsonraithe na Bainisteoireachta ar na rioscaí sin agus ar an mbealach a dhéantar iad a mhaolú. Tugann an Coiste Iniúcháireachta agus Rioscaí dúshlán na dtiomhdaí agus na mbreitheanna a bhíonn sna tuairiscí seo ón mbainisteoireacht sula gcuirtear na Ráitis Airgeadais faoi bhráid an Bhoird lena bhfaomhadh. Féach ar leathanaigh 48 agus 49 de na Ráitis Airgeadais le haghaidh tuilleadh eolais a bhaineann le freagrachtaí leanúnacha an Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí i leith rialuithe inmheánacha GAT.

Moladh go gCeadófaí na Ráitis Airgeadais

De thoradh na léirmheasanna agus na gcomhráite seo leis an mbainisteoireacht agus de thoradh na hiniúcháireachta inmheánaí agus thuairiscí an Iniúcháir Seachtraigh don Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí, thuairiscigh an Coiste Iniúcháireachta don Bhord go measann siad go bhfuil na Ráitis Airgeadais, agus iad á nglacadh le chéile mar aonad iomlán, cothrom, comhardaithe agus intuigthe agus go soláthraíonn siad an fhaisnéis atá riachtanach go ndéanfaidh páirtithe leasmhara measúnacht ar fheidhmíocht na cuideachta, mar aon lena múnla agus a straitéis gnó. Mhol an Coiste Iniúcháireachta freisin go gcuirfí na Ráitis Airgeadais iniúchta san áireamh i dTuarascáil Bhliantúil GAT don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2021.

Iniúcháireacht Sheachtrach

Tairiscintí ó Ghnólachtaí Iniúcháireachta

In 2021 lean an HFA lena chleachtas tairisceana chun seirbhísí iniúchta seachtracha a sholáthar gach trí bliana, chun an tréimhse iniúcháireachta seachtraí 2021 -2023 a chliúdach, agus ba iad JPA Brenson Lawlor buaiteoirí na tairisceana. Mhol an Bord go gceapfaí JPA Brenson Lawlor mar iniúchóir seachtrach neamhspleách ar feadh tionachta 3 bliana.

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar lean)

Neamhspleáchas ár n-iniúchára sheachtraigh a chinntiú

Is ábhar iontach dáiríre é neamhspleáchas an iniúchára dar leis an gCoiste Iniúcháireachta & Rioscaí agus déantar athbhreithniú ar an scéal go bliantúil. Phléigh an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí neamhspleáchas na gnólachta le JPA Brenson Lawlor agus leis an mbainisteoireacht agus ní raibh aon saincheistanna le nótaíl.

In 2021, seachas obair iniúcháireachta, níor bronnadh aon seirbhís eile nár seirbhís iniúcháireachta í, ar ár iniúchóir seachtrach neamhspleách. Rinne an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí, trína théarmaí tagartha, athbhreithniú ar obair, nach obair iniúcháireachta a bhí ann, a rinne an t-iniúchóir seachtrach agus dhearbhaigh nach bhfuil aon éifeacht aimhleasach ar an neamhspleáchas iarbhair, nó mar a fheictear an neamhspleáchas, nó ar oibiachtúlacht na hoibre iniúcháireachta í féin.

D'éirigh le Mazars tairiscint a dhéanamh chun seirbhísí Iniúchta Inmheánaigh a sholáthar ar feadh sé mhí go deireadh mhí Mheán Fómhair 2021 chun saoire mháithreachais a chlúdach.

Déanann Bord na GAT monatóireacht ar sholáthar seirbhísí nach seirbhísí iniúcháireachta iad, a thugann an t-iniúchóir seachtrach agus déanann an Coiste Iniúcháireachta amhlaidh tríd an athbhreithniú leanúnach ar speansais riaracháin. Mar nach raibh aon seirbhís, nach seirbhís iniúcháireachta í, a cuireadh ar fáil ag JPA Brenson Lawlor le linn 2021, níl aon choimhlint mar sin le neamhspleáchas an iniúchára.

Táillí le haghaidh seirbhísí iniúcháireachta agus neamhiniúcháireachta d'iniúchóirí neamhspleacha JPA Brenson Lawlor

Bliain dar chríoch	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Iniúcháireacht ar ráitis airgeadais	34	34
Seirbhísí comhairleacha cánach	-	-
Seirbhísí eile	-	-
Iomlán luach saothair na nIniúchóirí	34	34
Táillí iniúcháireachta inmheánach	16	-

Idirchaidreamh le hiniúchóirí seachtracha

Soláthraíonn an Coiste Iniúcháireachta agus Rioscaí nasc idir an Bord agus an tIniúchóir Seachtrach agus tá sé neamhspleách ar bhainistíocht GAT. Tá JPA Brenson Lawlor, iniúchóir reachtúil GAT, freagrach as iniúcháireacht neamhspleách a dhéanamh ar Ráitis Airgeadais GAT de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta ar Iniúcháireacht (Éirinn). Tá údarás agus freagracht deiridh ag an gCoiste Iniúcháireachta & Rioscaí maidir le gnólacht iniúcháireachta neamhspleách GAT a roghnú, a chúiteamh, meastóireacht a dhéanamh uirthi, agus i gcás gur cuí, ath-ghnólacht a chur ina háit. De réir Alt 383(2) d'Acht na gCuideachtaí 2014, leanfaidh an t-iniúchóir, JPA Brenson Lawlor, Cuntasóirí Cairte, ar aghaidh le bheith sa ról seo.

Déanann an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí gach seirbhís dá bhfuil le soláthar ag na hiniúchóirí seachtracha a cheadú roimh ré. Áirítear leis na seirbhísí sin a cheadaítear roimh ré, seirbhísí iniúcháireachta, seirbhísí a bhaineann le hiniúcháireacht, comhairle chánach agus seirbhísí eile.

Tá sé d'údarás ag an gCoiste Iniúcháireachta & Rioscaí a chuid comhairleoirí féin ón taobh amuigh a fhostú freisin, lena n-áirítear saineolaithe i réimsí cuntasáíochta áirithe, de réir mar is cuí dar leis, seachas abhcóidí nó comhairleoirí arna bhfostú ag an mbainisteoireacht.

Próiseas iniúcháireachta seachtraí a mheasúnú

Déanann an Coiste athbhreithniú ar fheidhmíocht an Iniúchára Seachtraigh go bliantúil ag deireadh an timthrialla iniúcháireachta bliantúla. Leis an Athbhreithniú, déantar aiseolas ón mbainisteoireacht agus ó fhoireann na GAT a bhfuil lámh acu sa phróiseas iniúcháireachta, a chur san áireamh in éineacht le hathbhreithniú ar leibhéal na seirbhíse a sholáthraíonn JPA Brenson Lawlor do GAT. Bunaithe ar a bhreithniú ar an aiseolas, in éineacht lena mheasúnacht leanúnach féin, mar shampla trí cháiliócht thuairiscí na n iniúchóirí seachtracha don Choiste, agus idirghníomhaíocht chomhpháirtí na hiniúcháireachta leis an gCoiste, tá an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí sásta go leanann JPA Brenson Lawlor ar aghaidh le bheith ag soláthar seirbhíse iniúcháireachta éifeachtaí.

Bainistíocht Rioscaí

Faoi mar a forordaíodh leis an gCód Cleachtais athbhreithnithe um Rialachas Comhlachtaí Stáit, ghlac an Bord agus Coiste Bainistíochta Rioscaí foirmiúil, atá comhdhéanta de lucht na Bainisteoireachta Sinsearaí, leis

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar lean)

an Chlár Rioscaí atá i bhfeidhm ó 2009 agus a mbíonn maoirsiú á dhéanamh ag an gCoiste Iniúcháireachta and Rioscaí air. Bainistíonn an Príomhfheidhmeannach, an Ceannasaí Cistíochta agus Rúnaí na Cuideachta rioscaí na GAT le chéile agus freagracht chomhionann orthu ar fad, in áit Príomhoifigigh Rioscaí, faoi mar a cheadaítear faoin gCód Cleachtas. Déanann an Coiste athbhreithniú ar an Chlár Rioscaí go rialta. Bíonn an mhonatóireacht ar rioscaí, i gcónaí, ina mhír ag cruinnithe Boird. Is gnó airgeadais é GAT agus mar sin is rioscaí airgeadais, rioscaí creidmheasa agus rioscaí cisteáinbhainteacha freisin na rioscaí a bhaineann leis an ngnó sin (i.e. rioscaí creidmheasa, margaidh agus leachtachta). Tá cur síos níos sonraí ar na rioscaí sin i Nóta 18 ag gabháil leis na Ráitis Airgeadais.

D'fhorbair GAT próiseas um bainistiú rioscaí a áiríonn athbhreithnithe leanúnacha ar a phunann iasachtaí agus airleacain agus athbhreithniú leanúnach ar rioscaí cisteáinbhainteacha, a chuireann ar a chumas bainistiú a dhéanamh ar na rioscaí sin. Ghlac Bord GAT Beartas Creidmheasa i ndáil le hiasachtaí le CTCanna in 2013 agus déantar uasdátú rialta air sin, agus tharla an t-uasdátú is déanaí i mí na Nollag 2021, atá le cur i bhfeidhm i mí na Bealtaine 2022.

Déileáiltear le riosca trí bheartas um chúlchistí agus chorrailigh faoi mar a phléitear i Lámhleabhar um Beartais agus Nósanna Imeachta GAT agus freisin laistigh de Chlár na Rioscaí den Chreat is Beartas um Bainistíocht Rioscaí. Ó thaobh Chlár Comhardaithe GAT, tagann riosca ráta úis chun cinn i gcás ina n-eascaíonn athrú ar chostas an mhaoiniúcháin atá ann cheana as gluaiseacht i ráta úis, athrú nach bhfuil fritháirithe le hathrú comhfhreagrach ar an ioncam saothraithe ó iasachtaí atá ann cheana, as a dtiocfaidh tionchar dearfach nó diúltach ar bhrabúsacht reatha nó ar bhrabúsacht sa todhchaí. Chun an riosca sin a thomhas, rinne Bainistíocht GAT samhail nua Riosca Ráta Úis (RRÚ) a fhorbairt leis an neamhchosaint RRÚ gan íoc a ríomh ar bhonn bliantúil (an bearna bliantúil) do gach dlíteanas agus sócmhainn ar ráta seasta, suas go dtí a ndáta athphraghsála. Tá athbhreithniú déanta ag iniúcháirí seachtracha GAT ar an tsamhail RRÚ agus tuairisc tugtha faoi.

Déanann GAT athbhreithniú cuimsitheach ar rioscaí go bliantúil, rud a cheadaíonn an Bord agus a dhéanann cuid de bheartas GAT um rátaí úis agus chúlchistí i gcomhair blianta ina dhiaidh. Cuirtear an Bord ar an eolas ar bhonn ráithiúil maidir le dálaí nua agus déantar gníomhartha ceartaitheacha más gá.

Measúnaíonn an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí abhartha mar atá:

- neamhréir rioscaí ráta úis;
- rioscaí maidir le maoiniú, leachtacht agus gnóthas leantach;
- riosca creidmheasa a bhaineann le hiasachtaí d'údaráis áitiúla i ndiaidh 1986;
- riaráistí morgáistí údaráis áitiúla;
- riosca creidmheasa a bhaineann le hiasachtaí do chomhlachtaí ceadaithe tithíochta;
- riosca creidmheasa a bhaineann le hinstiúidí ardoideachais;
- riosca creidmheasa a bhaineann le hiasachtaí d'údaráis áitiúla roimh 1986; agus
- riosca maoinithe a bhaineann le céim pinsin le sochair shainithe.

iasachtaí rialtais áitiúla roimh 27 Bealtaine 1986

Maidir le hiasachtaí a thugann GAT d'údaráis áitiúla, bíonn GAT faoi dhlíteanas i leith aon chaillteanas creidmheasa a thagann chun cinn ó mhorgáistí roimh Bhealtaine 1986, a urraítear leis an mbunmhaoín mhorgáiste agus le hárachas um chosaint morgáiste. As suim €1.15 milliún de na hiasachtaí a tugadh roimh Bhealtaine 1986 agus a bhí fós amuigh ag 31 Nollaig 2021 (2020: €7.5 milliún), níl ach €1.12 milliún (2020: €5.2 milliún) díobh sin fós dlite do na húdaráis áitiúla ó na hiasachtaithe bunúsacha agus tá soláthar iomlán ann de €0.43 milliún ann le haghaidh lagú.

Tá bearna an €0.03 milliún (2020: €2.3 milliún) tagtha chun cinn toisc nach gceanglaítear ar na húdaráis áitiúla iomlán na suimeanna airgid a fhaigheann siad i ndáil le fuascailtí agus aisíocaíochtaí a chur ar ais chuig GAT, faoi mar a cheadaítear faoi théarmaí na háise iasachta. Is é tuairim an Bhoird, cosúil le hiasachtaí a tugadh i ndiaidh 1986, nach fiú le háireamh é aon riosca creidmheasa, seachas riosca ceannasach. Tá comhthaobhacht ag údaráis áitiúla i gcoinne fuilleach €1.12 milliún na n-iasachtaí a tugadh roimh 27 Bealtaine 1986, i bhfoirm leasanna morgáiste ar mhaoín. Is nuair nach leor an chomhthaobhacht sin chun an fiachas a urscaoileadh go mbíonn GAT faoi dhlíteanas i leith aon chaillteanas um lagú a thiocfaidh chun cinn, agus sa chás sin amháin.

Ceanglaítear ar iasachtaithe aonair Árachas um Chosaint Morgáiste a bheith acu ar a gcuid réadmhaoine. Clúdaíonn an tÁrachas seo an t-iasachtaí i gcás a báis nó míchumais maidir le suim na hiasachta atá amuigh, gan riaráistí san áireamh.

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar lean)

Iasachtaí rialtais áitiúla i ndiaidh 27 Bealtaine 1986

Meastar nach fiú le háireamh é riosca na haisíocaíochta maidir le hiasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla ar nó i ndiaidh 27 Bealtaine 1986, seachas riosca ceannasach, ós rud é gur le húdaráis áitiúla atá an gaol dlíthiúil, agus ní bhraitheann an riosca ar athruithe ar phraghsanna tithe ná ar athruithe eacnamaíocha eile. I gcomhthéacs:

- údaráis áitiúla a bheith ina gcomhlachtaí reachtúla faoin Acht Rialtais Áitiúil, 2001 agus achtacháin eile;
- a n-ioncaim nó a gcistí a bheith mar urrús don íocaíocht atá dlite do GAT sna suimeanna go léir atá dlite ó údaráis áitiúla (mar atá leagtha amach sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil agus GAT);
- go gceadaíonn an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht gach iasacht airleachta d'údaráis áitiúla;
- go dtuigeann an Bord go dtacaíonn an Rialtas láir le húdaráis áitiúla agus iad ag freastal ar a n-oibleagáidí do GAT; agus,
- nach deach aon chaillteanais do GAT de bharr a hiasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla i ndiaidh 1986.

is é tuairim an Bhoird nach fiú le háireamh é aon riosca creidmheasa, seachas riosca ceannasach, maidir le hiasachtaí a tugadh ar airleacan údaráis áitiúla ar nó tar éis 27 Bealtaine 1986, agus níor taifeadadh aon fhorálacha caillteanais iasachta i leith na n-iasachtaí sin. Tá an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí sásta le húsáid an tuairim seo in ullmhú na ráitis airgeadais seo agus le nochtú na cúinsí seo. Mar a bhí cúrsaí an 31 Nollaig 2021, tar éis ath-idirbheartaíocht a bheith déanta i leith téarmaí iasachtaí áirithe, bhí gach údarás áitiúil suas chun dáta maidir lena gcuid aisíocaíochtaí sceidealaithe sa phunann seo (féach ar nóta 18(a)). Níor bhain aon chaillteanais don GAT ar a cuid iasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla i ndiaidh 1986.

Iasachtaí do chomhlachtaí ceadaithe tithíochta

Go dtí 2011, thug an Rialtas deontais mhaoiniúcháin do CTCanna, trí údaráis áitiúla, don tithíocht shóisialta. Agus an ghéarchéim eacnamaíochta ag teacht chun cinn, agus na diansrianta ar chúrsaí buiséid dá bharr, bhí réasúnaíocht ann le hairgeadas iasachtaí a thabhairt isteach le bheith in ionad deontas, agus le hiasachtaí a thabhairt do CTCanna go díreach chun cur ar a gcumas tionscadail tithíochta sóisialta a chur i gcrích go tráthúil.

Tugadh ról lárnach don GAT san obair le maoiniúchán iasachtaí a sholáthar don earnáil, is rátaí agus gráid iomaíocha ar lár, ag an am, sa mhargadh.

Bhunaigh GAT próiseas le CTCanna a mheasúnú le haghaidh stádais mar 'Chomhlacht Deimhnithe', i.e. cinn a measadh a bheith oiriúnach le hairgeadas iasachtaí a sholáthar. Tá dhá chuid i gceist leis an bpróiseas measúnachta do CTCanna. Athbhreithniú corparáideach atá caighdeánach sa mhargadh is ea an chéad cheann lena n-úsáidtear mairtís scórála chun feidhmíocht reatha, rialachas corparáideach, agus pleananna forbartha agus airgeadais a mheasúnú. Tugtar an t-iaratas os comhair Choiste Creidmheasa GAT ansin lena bhreithniú. Ina dhiaidh sin, bronnar stádas mar Chomhlacht Deimhnithe ar iartrasóirí agus is féidir leo iaratas a dhéanamh ar mhaoiniúchán ar bhonn cás-ar-chás ansin. Tacaíonn Áis Léasúcháin Airleacain Chaipitil (ÁLAC), atá státmhaoinithe le hiarratais ar thionscadail, mar a dhéanann an Comhaontú Íocaíochta & Infhaighteachta (PAA).

I mí na Nollag 2015, sheol GAT tionscnamh iasachtaithe a bhí dírithe go sonrach ar CTCanna nach bhfuil ina gComhlachtaí Deimhnithe faoi láthair. Leis an táirge seo, dírithe ar CTCanna a bhfuil riachtanais iasachtaithe acu ó €0.25 milliún suas go dtí €1.5 milliún agus tá sé saindeartha go sonrach i dtreo éadálacha maoiné. Níl ar CTCanna atá ag Ciseal 2 agus a chuireann isteach ar an táirge nua dul trí phróiseas athbhreithnithe creidmheasa GAT.

Tá fás suntasach tar éis teacht ar ghníomhaíocht na CTCanna sa bhliain 2021, agus tacaíocht láidir ó GAT trína raon d'iasachtaí ar rátaí seasta lena n-áirítear táirgí don éadail, tógáil nua agus cíos in ionad morgáiste. Go háirithe, chuidigh an maoiniú ón Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (GBCN), ón mBanc Eorpach Infheistíochta ("BEI") agus ó Bhanc Forbartha Chomhairle na hEorpa ("BCE") le ráta seasta fadtéarmach ag an ráta reatha de 2.25% ar feadh 30 bliain, agus tá sé sin tar éis an baol rioscaí a bhaineann leis an timpeallacht ráta úis a laghdú go mór d'iasachtaí ó GAT do CTCanna. Tá GAT fós muiníneach gur féidir leis ról lárnach a bheith aige chun a chinntiú go dtacófar le pleananna forbartha ach maoiniú iomaíoch solúbtha a sholáthar a fhreastalóidh ar riachtanais earnáil na CTCanna.

Iasachtaí le Institiúidí Ardoideachais

Ligeann Alt 51 den Acht um Pleanáil agus Forbairt (Tithíocht) agus Tionóntachtaí Cónaithe, 2016, don GAT iasachtaí a thabhairt d'institiúidí ardoideachais chun

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar lean)

cóiríocht nua do mhic léinn a fhorbairt. Ligeann na cumhachtaí seo d'institiúidí ardoideachais rochtain a fháil ar mhaoiniú ráta seasta fadtéarmach fadtéarmach GAT do thithíocht mac léinn ar an gcampas agus lasmuigh de, agus ar an gcaoi sin costais na dtionscadal sin d'Ollscoileanna a laghdú go suntasach agus inacmhainneacht do mhic léinn a fheabhsú. Tá sé de bhuntáiste breise ag soláthar cóiríochta nua do mhic léinn an stoc cíosa atá ann cheana a shaoradh chun tacú le tithíocht shóisialta agus inacmhainne breise.

San am i láthair tá trí Ollscoil ar ceadaiódh a n-iarratais iasachta le iomlán de €168m le 1,428 seomra codlata do mhic léinn a sholáthar.

Táthar ag súil go gheofar níos mó iarratais iasachta sa míonna le theacht. Réamhioc an GAT cistí de €16 milliún (2020: €49 milliún) go Institiúid Ardoideachais amháin le linn 2021 (2020: trí cinn).

Iasachtaí d'Ollscoileanna Teicneolaíochta (Otanna)

I *dTithíocht do Chách* tá sé beartaithe ligean d'Ollscoileanna Teicneolaíochta iasacht a fháil ón nGníomhaireacht Airgeadais do Thithe.

Cistíocht

Tionsaíonn GAT maoiniúchán, le tacaíocht ráthaíochta ón Aire Airgeadais, go príomha tríd GBCN, údarais áitiúla agus trí ghníomhaireachtaí idirnáisiúnta amhail an Banc Eorpach Infheistíochta agus Banc Forbartha Chomhairle na hEorpa. Tionsaítear maoiniúchán imeallach tríd GBCN agus úsáid á baint as Clár na Nótaí faoi Ráthaíocht faoi shocrú praghsála comhaontaithe faoi mar atá faofa ag an mBord.

Athbhreithniú ar rialuithe inmheánacha

Bíonn na Stiúrthóirí freagrach as córas rialaithe inmheánaigh a choinneáil ar bun a sholáthraíonn deimhniú réasúnta i dtaobh oibriúcháin éifeachtach éifeachtúil, i dtaobh an rialaithe inmheánaigh airgeadais, agus go bhfuil dlíthe agus rialacháin á gcomhlíonadh. Sa chomhthéacs seo, tugann an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí aird ar na nithe a oireann, dar leo, do ghnó GAT, d'ábharthacht na rioscaí airgeadais oibriúcháin a bhíonn de dhlúth agus d'inneach an ghnó, agus do na costais agus na tairbhí coibhneasta i dtaca le sainrialuithe a chur i ngníomh. Tá beartas leagtha amach ag GAT ina Lámhleabhar Beartas agus Nósanna Imeachta lenar féidir le fostaithe nithe atá ina n-údar imní a tharraingt anuas, faoi rún, faoi nithe a d'fhéadfadh a bheith ina mírialtachtaí i dtuairisceoireacht airgeadais nó nithe eile.

Dhéanblóidigh an Bord an tasc an athbhreithnithe mionsonraithe ar rioscaí, don Choiste, agus bíonn seo ina mhír sheasta ar chlár oibre chruinnithe an Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí. Tuairiscíonn an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí, agus déanann moltaí don Bhord ina dhiaidh sin, faoina gcuideadh torthaí, agus tá sé curtha de chúram ar an mBord maoirseacht a dhéanamh ar rioscaí agus moltaí ón gCoiste a bhreithniú. Ag formhór chruinnithe an Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí, déantar athbhreithniú ar réimse amháin de rioscaí faoi mar a thuairiscítear go mion in Clár Rioscaí GAT.

Dearadh córas um rialú inmheánach GAT chun deimhniú réasúnta, ach ní deimhniú absalóideach, a sholáthar in aghaidh an riosca go dtarlódh earráidí ábhartha, calaois nó caillteanais. D'fhéadfadh sé tarlú go mbeadh duine in ann teacht timpeall ar rialuithe inmheánacha, nó iad a sháru. Anuas air sin, mar gheall ar athrú ar chúinsí, d'fhéadfadh go mbeadh athrú ar éifeachtúlacht chórais rialaithe inmheánaigh le himeacht aimsire agus féachann lucht bainistíochta na Gníomhaireachta leis na córais rialaithe inmheánacha a leasú in am trátha de réir mar a thagann athrú ar chúrsaí an ghnó bunaidh.

Déanann an tIniúcháir Inmheánach córais GAT um rialú inmheánach a shonrú agus a mheas, mar bhonn don tuairisceoireacht ar leordhóthanacht agus éifeachtacht na gcóras. Comhaontaítear plean faofa leis an gCoiste Iniúcháireachta & Rioscaí agus pleanálann, déanann agus measann an tIniúcháir Inmheánach a chuid oibre bunaithe ar an scideal sin. Má aimsítear laigí suntasacha a bheith ar na rialuithe inmheánacha laistigh de shampla ar bith a thástáiltear, sa chás sin, filleann an t-iniúcháir inmheánach ar a bheith ag déanamh tástálacha substainteacha ar na réimsí mar ar aimsíodh na rialuithe a bheith mí-éifeachtach/lochtach. Déanann an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí athbhreithniú ar na tuairiscí a dhéanann an t-iniúcháir inmheánach faoi dhó sa bhliain agus bíonn cruinniú príobháideach ag an tIniúcháir Inmheánach leis an gcoiste uair sa bhliain, gan an bhainisteoireacht a bheith i láthair, áit ar féidir leis an iniúcháir inmheánach nó leis an gcoiste, aon saincheisteanna a tharraingt anuas.

Tá struchtúr eagrúcháin bunaithe ag na Stiúrthóirí lena ngabhann freagracht shainmhínithe as an rialú inmheánach le haghaidh gach comhchuid de ghnó GAT agus déanann an Príomhfheidhmeannach tuairisc ina leith sin go foirmiúil uair sa bhliain, i dteannta leis an bhfreagracht ghaolmhar as athbhreithniú a dhéanamh go tréimhsiúil ar éifeachtacht rialú inmheánach den sórt sin agus déanann an tIniúcháir Inmheánach tástáil air i rith na bliana agus eisítear tuairiscí don Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí faoi dhó sa bhliain.

Tuarascáil an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ar lean)

Is iad seo a leanas comhchodanna buntábhachtacha an chórais um rialú inmheánach:

- struchtúr eagraíochta atá sainmhínithe go soiléir agus lena ndéantar dualgais agus teorainneacha údaráis a idirdhealú óna chéile go cuí;
- doiciméadú á dhéanamh ar rialuithe inmheánacha airgeadais i Lámhleabhar um Beartais agus Nósanna Imeachta, a ndéanann an Bord athbhreithniú go leathbhliantúil orthu, agus ceadaíonn an Bord aon athruithe dá ndéantar ina dhiaidh sin orthu;
- teorainneacha agus nósanna imeachta atá sainmhínithe go soiléir le haghaidh caiteachais airgeadais lena n-áirítear cúrsaí soláthair agus caiteachas caipitil;
- buiséid bhliantúla (agus bealaí chun torthaí iarbhir a chur i gcomparáid le buiséid i rith na bliana) agus pleananna fadtéarmacha don GAT ina sonraítear príomhrioscaí agus deiseanna;
- cuntais bhainistíochta mhíosúla a ullmhaítear agus a gcuirtear i láthair an Bhoird;
- déanann iniúcháir inmheánach athbhreithniú ar chórais agus ar rialuithe buntábhachtacha airgeadais;
- pléann Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí le haon cheisteanna suntasacha maidir le rialú a tharraingítear anuas in Iniúcháireacht inmheánach nó Sheachtrach; agus,
- ullmhú agus eisiúint tuairiscí airgeadais, an Tuarascáil Bhliantúil san áireamh, á mbainistiú ag an Rannóg Airgeadais faoi mhaoirseacht an Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí; lena n-áirítear an Tuarascáil Bhliantúil, arna bainistiú ag an Rannóg Airgeadais le maoirseacht ón gCoiste Iniúcháireachta & Riosca. Déantar an próiseas tuairiscithe airgeadais a rialú ag úsáid na mbeartas doiciméadaithe cuntasaíochta. Cé go mbíonn freagracht ar na Stiúrthóirí as na Ráitis Airgeadais a ullmhú, tacaíonn an Bhainistíocht Shinsearach leis na Stiúrthóirí, chomh maith le comhairleoirí gairmiúla, mar shampla achtúire, a bhfuil sé d'fhreagracht orthu agus iad cuntasach as faisnéis a sholáthar de réir na mbeartas comhaontaithe lena n-áirítear tabhairt chun críche agus réiteach faisnéise airgeadais i gcórais phróiseála. Cuirtear taca lena cháilíocht trí shocruithe maidir le hidirdhealú idir dualgais chun seiceálacha neamhspleacha ar iomláine na dtuairiscí airgeadais a éascú. Tá an fhaisnéis airgeadais do gach bliain faoi réir a hathbhreithnithe ag an mBainistíocht Shinsearach sula gcuirtear í faoi bhráid an Choiste Iniúcháireachta í. Déanann an Coiste Iniúcháireachta

athbhreithniú ar an Tuarascáil Bhliantúil freisin sula gcuirtear i láthair an Bhoird í d'fhonn a fhaomhadh.

Tá athbhreithniú agus plé leis an mBainisteoireacht déanta ag an gCoiste Iniúcháireachta & Rioscaí ar a mheasúnacht agus ar a thuairisc ar éifeachtacht chóras um rialú inmheánach na GAT ar thuairisceoireacht airgeadais mar a bhí cúrsaí an 31 Nollaig 2021.

Plé leis an Iniúcháir

Tá tuairisc ón Iniúcháir Seachtrach faighte agus pléite ag an gCoiste Iniúcháireachta & Rioscaí maidir leis na torthaí ón idirghníomhaíocht hiniúcháireachta seachtraí, lena n-áirítear iad siúd a bhaineann leis na rioscaí a tugadh le fios thuas. Thuairiscigh an tIniúcháir Seachtrach don Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí faoi na míráitis a fuair siad i rith a gcuid oibre agus níl aon suimeanna ábhartha gan choigeartú fós ann.

Éifeachtacht an Choiste

Déanann idir an Bord agus an Coiste féin athbhreithniú ar éifeachtacht an Choiste ar bhonn bliantúil. Tar éis athbhreithnithe dá leithéid, tá an Coiste sásta a thabhairt le fios go meastar gur chomhlíon sé a chuid dualgas, de réir a théarmaí tagartha, ar bhealach éifeachtach éifeachtúil.

Conclúid

Tar éis don Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí súil a thabhairt ar ar cuireadh i láthair agus ar na tuairiscí ón mBainisteoireacht agus ón Iniúcháireacht Inmheánach, agus dearcaí a chuir an t-Iniúcháir Seachtrach in iúl curtha san áireamh, tá an Coiste Iniúcháireachta & Rioscaí sásta go dtugtar aghaidh go cuí ar na breitheanna criticiúla agus ar na meastacháin bhuntábhachtacha sna Ráitis Airgeadais i leith na suimeanna a dtuairiscítear ina dtaobh agus a nochtadh araon. Tá an Coiste sásta freisin go ndearnadh grinnscrúdú leordhóthanach ar, agus gur tugadh a ndúshlán, do na toimhdí suntasacha a úsáideadh chun luach sócmhainní agus dliteanas a dhéanamh amach.

Thar ceann an Choiste Iniúcháireachta & Rioscaí,

Lianne Patterson

Cathairleach an Choiste

31 Márta 2022

Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách le Comhaltá na Gníomhaireachta Airgeadais Tithíochta CPT

Tuairim

Tá iniúcháireacht déanta againn ar Ráitis Airgeadais na Gníomhaireachta Airgeadais Tithíochta cpt (“an cuideachta”) don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 lena n-áirítear an Ráiteas Ioncaim, an Ráiteas Ioncaim Chuimsithigh, an Ráiteas faoi Ríocht Airgeadais, an Ráiteas faoi Athruithe i nGnáthscaireanna, an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus na nótaí gaolmhara. Is é Acht na gCuideachtaí 2014 agus FRS 102 An Caighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus Éire.

Is é ár dtuairim:

- go dtugann na Ráitis Airgeadais léargas fíor cothrom ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar ríocht airgeadais na cuideachta mar a bhí an 31 Nollaig 2021 agus ar a gnóthú don bhliain dar chríoch sin;
- gur ullmhaíodh na Ráitis i gceart de réir FRS 102 An Caighdeán Idirnáisiúnta um Thuairisciú Airgeadais infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus Éire; agus
- ullmhaíodh na Ráitis i gceart de réir an chreata tuairisceoireachta airgeadais ábhartha agus, go háirithe, Acht na gCuideachtaí 2014.

Bunús leis an tuairim

Rinneamar ár n-iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht (Éire) agus de réir an dlí is infheidhme. Déantar cur síos ar ár bhfreagrachtaí faoi na caighdeáin sin thíos sa chuid Na freagrachtaí atá ar an Iniúcháir maidir leis an iniúchadh ar na ráitis airgeadais den tuarascáil uainn. Táimid neamhspleách ar an gcuideachta de réir na gceanglas eite is ábhartha maidir leis an iniúchadh a dhéanamid ar na ráitis airgeadais in Éirinn, lena n-áirítear an Caighdeán Eiticíúil arna eisiúint ag Údarás Maoirseachta Iniúcháireachta agus Cuntasaíochta na hÉireann, agus chomhlíonamar na freagrachtaí eiticíúla eile atá orainn de réir na gceanglas sin.

Creidimid gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuairamar chun bunús a thabhairt leis an tuairim uainn.

Ár measúnacht ar rioscaí maidir le míráiteas ábhartha

Is iad na rioscaí maidir le míráitis ábhartha a dtugtar tuairisc mhionsonraithe fúthu sa chuid seo den tuairisc na rioscaí sin atá measta againn, inár dtuairim ghairmiúil, mar rioscaí a raibh an éifeacht is mó acu ar: an straitéis iniúcháireachta fhoriomlán; leithdháileadh na n-

acmhainní inár n-iniúcháireacht; agus ar a bheith ag stiúradh iarrachtaí na foirne a fostaíodh. Dearadh ár nósanna imeachta iniúcháireachta a bhaineann leis na rioscaí seo i gcomhthéacs ár n-iniúcháireachta ar na Ráitis Airgeadais mar aonad iomlán. Ní mhodhnaítear ár dtuairim maidir leis na Ráitis Airgeadais i leith aon cheann de na rioscaí seo, agus ní chuirimid tuairim in iúl maidir leis na rioscaí aonair seo.

Agus muid ag teacht ar ár dtuairim iniúcháireachta thuas maidir leis na Ráitis Airgeadais, is iad seo a leanas na rioscaí a raibh an éifeacht is mó acu ar ár n-iniúcháireacht:

Eiseadh agus in-aisghabhálacht iasachtaí

Tá riosca ann nach ann d'iasachtaí atá ar leabhar iasachtaí na Gníomhaireachta, nó go bhfuil cistí eisíochta do chomhlachtaí seachas na húdaráis áitiúla nó comhlachtaí tithíochta ceadaithe. Tá riosca ann freisin nach mbeifear in ann iasachtaí a aisghabháil agus go dtagann riosca creidmheasa chun cinn ar leabhar iasachtaí na Gníomhaireachta, go háirithe iasachtaí i ndiaidh na Bealtaine 1986, a dhéanann cuid shubstantiúil de leabhar iasachtaí na Gníomhaireachta.

Roghnaíomar sampla iasachtaí a bhí amuigh ar dháta an ráiteas faoi ríocht airgeadais, lena n-áirítear iasachtaí a tugadh ar airleacan i rith na bliana. Thugamar súil ghéar ar an gcáipéisíocht chun tacú le gach ceann de na hiasachtaí seo, agus rinneamar athríomhadh ar na suimeanna a bhí fós amuigh ar gach ceann de na hiasachtaí ar dháta an ráiteas faoi ríocht airgeadais, ag tagairt d'ionchuir bhuntábhachtacha amhail rátaí úis agus stair aisíocaíochta. I ngach cás, phléamar stádas gach iasachta leis an mbainisteoireacht. I ndáil leis an in-aisghabhálacht, bhreithníomar an méid a nochtadh i dTuairisc an Choiste Iniúcháireachta go háirithe i ndáil le hin-aisghabhálacht iasachtaí i ndiaidh na Bealtaine 1986. Táimid sásta gur cuí measúnacht na bainisteoireachta nach bhfuil aon riosca creidmheasa ann ar iasachtaí i ndiaidh na Bealtaine 1986.

Conclúidí ag baint le gnóthas leantach

Agus na ráitis airgeadais á n-iniúchadh againn, tháinig muid ar an gconclúid gur iomchuí úsáid na stiúthóirí ar bhonn cuntasaíochta an ghnóthais leantaigh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú. Bunaithe ar an obair a rinneamar, níor shainaithníomar aon neamhchinnteachtaí ábhartha a bhaineann le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh, ina n-aonair nó i dteannta a chéile, amhras suntasach a chaitheamh ar chumas an GAT leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach ar feadh tréimhse dhá mhí dhéag ar a laghad ón dáta nuair a údaraítear na ráitis airgeadais lena

Tuarascáil an Iniúchóra Neamhspleách le Comhaltaí na Gníomhaireachta Airgeadais Tithíochta CPT (ar lean)

n-eisiúint. Déantar cur síos ar ár bhfreagrachtaí agus ar fhreagrachtaí na stiúrthóirí maidir le gnóthas leantach sna codanna ábhartha den tuarascáil seo.

Faisnéis Eile

Is iad na stiúrthóirí atá freagrach as an bhfaisnéis eile. Cuimsítear leis an bhfaisnéis eile an fhaisnéis atá san áireamh i dTuarascáil Bhliantúil GAT, seachas na ráitis airgeadais agus tuairisciúil an iniúchóra uainn ina leith. Ní chuimsítear sa tuairim uainn ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile agus, ach amháin sa mhéid a luaitear a mhalairt go sainráite sa tuarascáil uainn, ní léirímid aon chineál conclúide dearbhaithe ina leith.

Maidir lenár n-iniúchadh ar na ráitis airgeadais, is é an fhreagracht atá orainn an fhaisnéis eile a léamh agus a bhreithniú an bhfuil an fhaisnéis eile neamhréireach go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuaireamar san iniúchadh, nó ar cosúil go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Má aithnímid neamhréireacht ábhartha den sórt sin nó ráiteas a ndearraíonn sé gur míráiteas ábhartha é, ní mór dúinn a chinneadh an bhfuil aon mhíráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais nó an ndearnadh míráiteas ábhartha i leith na faisnéise eile. Más rud é, ar bhonn na hoibre a rinneamar, go gcinnimid go ndearnadh míráiteas ábhartha i leith na faisnéise eile sin, ní mór dúinn an méid sin a thuairisciú.

Níl aon ní le tuairisciú againn i dtaca le seo.

Tuairimí ar nithe eile atá leagtha amach ag Acht na gCuideachtaí 2014

Bunaithe ar an obair a rinneadh le linn na hiniúchóireachta amháin, tuairiscíonn muid go bhfuil an méid seo a leanas amhlaidh, inár dtuairim:

- tá an t-eolas atá tugtha i dTuarascáil na Stiúrthóirí ag teacht leis na ráitis airgeadais; agus
- tá Tuarascáil na Stiúrthóirí ullmhaithe i gcomhréir leis na ceanglais dhlíthiúla infheidhme.

Tá an t-eolas agus na mínithe go léir faighte againn a mheasann muid is gá chun críocha na hiniúchóireachta.

In ár dtuairim, bhí taifid cuntasáíochta na cuideachta dóthanach le go gceadófaí iniúchadh gan mhoill agus mar is ceart ar na ráitis airgeadais, agus tagann na ráitis le na taifid cuntasáíochta.

Cúrsaí faoina bhfuil muid ceangailte tuairisc a thabhairt trí eisceacht

Bunaithe ar an eolas agus an tuiscint ar an GAT agus a timpeallacht a fuarthas le linn na hiniúchóireachta, níl aon mhíráiteas ábhartha sainaitheanta againn i dTuarascáil na Stiúrthóirí.

Níl aon ní le tuairisciú againn i leith ár n-oibleagáid faoi Acht na gCuideachtaí 2014 tuairisciú daoibh más rud é nach ndéantar, inár dtuairim, nochtadh luach saothair agus idirbhearta na stiúrthóirí mar atá sonraithe in alt 305 go halt 312 den Acht.

Na Freagrachtaí atá ar na Stiúrthóirí

Mar a dtugtar míniú níos iomláine air sa Ráiteas um Fhreagrachtaí an Bhoird, is iad na stiúrthóirí atá freagrach as ullmhú na ráiteas airgeadais agus as a bheith deimhin gur léargas fórcheart a thugtar iontu agus as cibé rialú inmheánach a chinnfidh na stiúrthóirí is gá ionas gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé de bharr calaoise nó de bharr earráide.

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú ag na Stiúrthóirí, tá siad freagrach as cumas na cuideachta a mheas maidir le leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach, ag nochtadh, de réir mar is infheidhme, cúrsaí a bhaineann le gnóthas leantach agus an bonn cuntasáíochta gnóthais leantaigh a úsáid ach amháin má tá sé i gceist ag na stiúrthóirí na cuideachta a leachtú nó scor de na hoibríochtaí, nó mura bhfuil de rogha réalaíoch acu ach é sin a dhéanamh.

Freagrachtaí an Iniúchóra as iniúchadh na ráiteas airgeadais

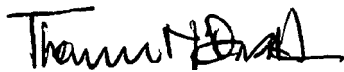
Is iad ár gcuspóirí dearbhú réasúnta a fháil go bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chalaois nó ar bhotún, agus tuarascáil iniúchóra a eisiúint ina mbeidh ár dtuairim. Is ionann dearbhú réasúnta agus leibhéal ard dearbhaithe, ach ní ionann é agus ráthaíocht go n-aimseoidh iniúchadh a dhéantar i gcomhréir le CICanna (Éire) míráiteas ábhartha i gcónaí. Féadfaidh míráitis eascairt as caolaois nó botún agus meastar iad a bheith ábhartha más rud é go bhféadfaí a bheith ag súil go réasúnta go n-imreodh siad tionchar, go haonair nó go comhiomlán, ar chinntí eacnamaíocha déanta ag úsáideoirí ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Tuarascáil an Iniúcháir Neamhspleách le Comhaltaí na Gníomhaireachta Airgeadais Tithíochta CPT (ar lean)

Tá cur síis breise dár fhreagrachtaí ag iniúcháireacht táitis airgeadais le fáil ar shuíomh IAASA ag: [http://www.iaasa.ie/Publications/Auditing-standards/1International-Standards-on-Auditing-for-use-in-Ire/International-Standards-on-Auditing-\(Ireland\)/ISA-700-\(Ireland\)](http://www.iaasa.ie/Publications/Auditing-standards/1International-Standards-on-Auditing-for-use-in-Ire/International-Standards-on-Auditing-(Ireland)/ISA-700-(Ireland)). Tá an cur síos seo mar pháirt dár tuairisc iniúcháireachta.

Feidhm ár n-obair iniúcháireachta agus iad sin a bhfuil ár gcuid freagrachtaí ina leith

Tá an tuairisc seo á déanamh do chomhaltaí na cuideachta amháin, mar chomhlacht, de réir alt 391 d'Acht na gCuideachtaí 2014. Rinneadh ár n-obair iniúcháireachta ionas go mbeimis in ann a rá le comhaltaí na cuideachta na nithe sin is gá dúinn a rá leo i dtuairisc iniúcháir agus ní chun aon chríoch ar bith eile. A mhéid is a cheadaítear leis an dlí, ní ghlacaimid ná ní ghabhaimid orainn féin freagracht d'aon duine eile seachas don cuideachta agus comhaltaí na cuideachta mar chomhlacht, as ár n-obair iniúcháireachta, as an tuairisc seo nó as na tuairimí atá déanta againn.

Thomas McDonald,

**Le haghaidh agus thar ceann JPA Brenson Lawlor
Cuntasóirí Cairte, Gnólacht Iniúcháireachta Reachtúil**

Cearnóg Earra Ghaidheal
Bóthar Morehampton
Domhnach Broc
Baile Átha Cliath 4
Éire

31 Márta 2022

Ráiteas Ioncaim

	Nóta	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Ioncam Úis	5	95,146	80,698
Speanas Úis	6	(23,166)	(22,371)
Glan ioncam ó Ús		71,980	58,327
Caiteachas Riaracháin	7	(1,882)	(1,657)
Léas Oibriúcháin	7	(196)	(196)
Dímheas ar Shócmhainní Inláimhsithe	7, 12	(56)	(53)
Lascaine ar aisíocaíochtaí réamh-Bhealtaine 86	7	(711)	-
Muirir bearnúchán	7	2,286	-
Costais Riaracháin Eile	9	(250)	(150)
Gnóthachan ar Ghnáthghníomhaíochtaí roimh ioncam/ speansas		71,171	56,271
Ioncam Airgeadais	10	-	-
Speansais Airgeadais	10	(9)	(8)
Gnóthachan ar ghnáthghníomhaíochtaí i ndiaidh ioncaim airgeadais		71,162	56,263

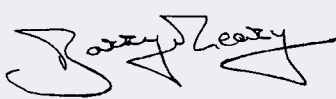
Déanann na nótaí a ghabhann leis seo ar leathanaigh 58 go 89 dlúthchuid de na Ráitis Airgeadais.

Thar cheann an Bhoird,

William Johnston
Cathaoirleach Eatramhach

31 Márta 2022

Barry O'Leary
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

31 Márta 2022

Ráiteas Ioncaim Cuimsitheach

	Nóta	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Gnóthachan ar ghnáth-ghníomhaíochtaí i ndiaidh ioncaim airgeadais		71,162	56,263
Gnóthachan/(Caillteanas) Achtúireachta	17	1,020	(842)
Ioncam cuimsitheach iomlána don bhliain airgeadais		72,182	55,421

Ráiteas ar Staid an Airgeadais

	Nóta	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Sócmhainní			
Airgead tirim agus a choibhéis in airgead tirim	11	624,464	987
Réadmhaoin, gléasra agus trealamh	12	76	104
Iasachtaí agus airleacain	13	5,968,476	5,281,392
Fiachóirí agus infháltas eile	14	3,379	3,543
Sócmhainní iomlána		6,596,395	5,286,026
Dliteanais			
Urrúis fiachais in eisiúint	15	5,399,434	4,290,761
Iasachtaí bainc	16	829,260	698,684
Easnamh na scéime pinsean	17	636	1,603
Ábhair iníoctha eile		947	1,042
Dliteanais iomlána		6,230,277	4,992,090
Cothromas			
Scairchaipiteal glaoite	20	39	39
Barrachas coinnithe	21	366,079	293,897
Cothromas iomlán		366,118	293,936
Dliteanais agus cothromas iomlán		6,596,395	5,286,026

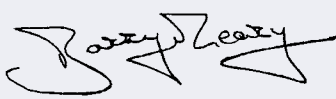
Déanann na nótaí a ghabhann leis seo ar leathanaigh 58 go 89 dlúthchuid de na Ráitis Airgeadais.

Thar cheann an Bhoird,

William Johnston
Cathaoirleach Eatramhach

31 Márta 2022

Barry O'Leary
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

31 Márta 2022

Ráiteas ar Athruithe sa Chothromas

	Scairchaipiteal €'000	Tuilleamh Coimeádta €'000	Iomlán €'000
Iarmhéid ag 1 Eanáir 2021 mar a tuairiscíodh cheana féin	39	293,897	293,936
Brabús don bhliain	-	71,162	71,162
Gnóthachain achtúireacha ar scéimeanna pinsin le sochar sainithe	-	1,020	1,020
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2021	39	366,079	366,118

Ráitis Sreabhaidh Airgid

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		
Brabús don bhliain airgeadais	71,162	56,263
<i>Coigeartuithe do:</i>		
Dímheas	56	53
Costais Achtúireacha Pinsin	1,020	(842)
Muirir bearnúcháin	(2,286)	-
(Glanméadú)/Glanlaghdú in iasachtaí agus i réamhíoctha	(684,605)	(548,325)
(Glanméadú)/Glanlaghdú i creidiúnaithe eile	(1,060)	1,127
(Glanméadú)/Glanlaghdú i bhféichiúnóirí	(30)	107
Airgead tirim glan ginte ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	(615,743)	(491,617)
Sreafaí airgid ó gníomhaíochtaí infheistíochta		
Ceannachán do Réadmhaoin, gléasra agus trealamh	(28)	(58)
Airgead tirim glan úsáidte i gníomhaíochtaí infheistíochta	(28)	(58)
Sreafaí airgid ó gníomhaíochtaí maoiniúcháin		
Gluaiseacht iasachtaí	1,239,249	492,302
Airgead tirim glan úsáidte i gníomhaíochtaí maoiniúcháin	1,239,249	492,302
Glanméadú/(Glanlaghdú) in Airgead tirim agus coibhéisí airgid	623,478	626
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag tús na bliana	987	361
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana	624,465	987

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais

1. Faisnéis Reachtúil

Cuideachta phoiblí theoranta is ea an Ghníomhaireacht Airgeadais Tithíochta a bhfuil sainchónaí uirthi i bPoblacht na hÉireann, uimhir chlárúcháin 87513. Tá an oifig chláráithe lonnaithe ag 46, Faiche Stiabhna, Baile Átha Cliath 2.

2. Caighdeán Chuntasaíochta a Chomhlíonadh

Tá na ráitis airgeadais ullmhaithe de réir FRS 102, an Caighdeán Tuairisceoireachta Airgeadais is infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann, arna eisiúint ag an gComhairle Tuairisceoireachta Airgeadais. Ní raibh aon chásanna ábhartha ann lenár imíodh ón gcaighdeán sin.

3. Beartais Chuntasaíochta

Bonn ullmhúcháin

Cuireadh i bhfeidhm na beartais chuntasaíochta seo a leanas go comhleanúnach i ndéileáil leis na míreanna ar measadh iad a bheith ábhartha ó thaobh Ráitis Airgeadais GAT.

Ullmhaíodh na Ráitis Airgeadais de réir an choinbhinsiúin costais stairiúil de réir mar a modhnaíodh ag athluacháil ar shócmhainní áirithe seasta.

Tá na ráitis airgeadais ag cloí le FRS 102, an Caighdeán Tuairisceoireachta Airgeadais is infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann, arna eisiúint ag an gComhairle Tuairisceoireachta Airgeadais, de réir mar atá fógartha ag Cuntasóirí Cairte Éireann. Tá na beartais chuntasaíochta leagtha amach anseo thíos agus cuireadh iad i bhfeidhm go comhleanúnach i ngach tréimhse sna Ráitis Airgeadais seo.

Toisc chineál ghnó GAT agus mar gheall ar na cineálacha idirbhearta a bhíonn ar bun aige, tá na Stiúrthóirí tar éis an Ráiteas loncaim a chur in oiriúint do chúinsí an ghnó de réir Alt 3, Cuid II d'Acht na gCuideachtaí 2014. Roghnaigh na Stiúrthóirí a Ráitis Airgeadais a chur i láthair san fhormáid a úsáideann institiúidí airgeadais comhchosúla.

Rochtain ar Mhaoiniúchán agus Gnóthas Leantach

Is ar bhonn an ghnóthais leantaigh a rinneadh na ráitis airgeadais a ullmhú. Agus an measúnú seo á dhéanamh ag Bord na Stiúrthóirí faoi acmhainn GAT leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach, chuir siad na rioscaí agus neamhchinnteachtaí suntasacha san áireamh a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar GAT, go háirithe maidir le deacrachtaí a d'fhéadfadh teacht chun cinn i ndáil le rochtain ar mhaoiniúchán.

Baineann struchtúr ráta inathraithe le thart ar 40% de na n-iasachtaí ó GAT, agus baineann struchtúr cosúil leis sin leis an maoiniúchán a fhaightear chun na hiasachtaí sin a sholáthar. Is é an Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (GBCN) príomhmaoinitheoir GAT trí Chlár na Nótaí. Tá Clár na Nótaí faoi ráthaíocht ag an Aire Airgeadais agus eascaíonn sé éisiúint go usaibíocht tríocha bliain ó dháta eisithe.

I mí Eanáir 2016, tugadh isteach socrú nua praghsála le GBCN lena ndéantar an ráta úis d'eisiúintí nua (seasta nó comhlúthacha) a phraghsáil bunaithe ar chuar toraidh bhannaí Rialtas na hÉireann don aibíocht faoi seach móide corrlach atá comhaontaithe idir an dá pháirtí. Ag deireadh 2021 bá é 6.6 bliain (2020: 5.2 bliain) meánaibíocht GAT. Cheannaigh GBCN €1.67bn in GNanna amhail ag 31 Nollaig 2021 (2020: €1.59bn).

Tá na Stiúrthóirí sásta go bhfuil raon imleor de roghanna maoiniúcháin ar fáil, ionas go mbeidh GAT in ann maoiniú leanúnach a sholáthar dá chustaiméirí agus go leanfaidh sé ag feidhmiú amach anseo. Tá na Stiúrthóirí deimhin de freisin, i bhfianaise go bhfuil meánré iasachtaí GAT i bhfad níos faide ná 18 mí ó dhá chheadú na Ráiteas Airgeadais seo, go bhfuil sé iomchuí i gcónaí na Ráitis Airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh agus go leanfaidh GAT ag feidhmiú sa ghnó amach anseo.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

3. Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Airgeadra feidhmiúil agus láithreoireachta

Cuirtear na ráitis airgeadais seo i láthair in euro, airgeadra feidhmiúil GAT. Ach amháin sa chás go dtugtar le fios, rinneadh an fhaisnéis airgeadais a chuirtear i láthair in euro a shlánú go dtí an míle ba chóngaraí.

Úsáid as meastacháin agus breitheanna

Bíonn ar an lucht bainistíochta, le linn Ráitis Airgeadais a ullmhú, meastacháin, breithiúnaí agus toimhdí a dhéanamh a mbíonn tionchar acu ar an mbealach a gcuirtear beartais chuntasaíochta i bhfeidhm agus ar shuímeanna tuairiscithe na sócmhainní, na ndlíteanas, an ioncaim agus na speansas.

Bíonn athbhreithniú á dhéanamh go leanúnach ar mheastacháin agus ar thoirimhdí bunúsacha. Aithnítear athbhreithniú a dhéantar ar mheastacháin chuntasaíochta sa tréimhse ina ndéantar an meastachán a athbhreithniú agus in aon tréimhsí as sin amach a dtéann an t-athbhreithniú i bhfeidhm ina leith.

Tá na breitheanna a théann i bhfeidhm go suntasach ar na Ráitis Airgeadais, agus iad sin a mbeadh baol ann go dteastódh coigeartú ábhartha uathu sa bhliain dar gcionn, i réimsí na gcaillteanas lagaithe a d'fhéadfadh a theacht i gceist maidir le hiasachtaí agus airleacain a eisíodh roimh 1986 agus maidir le hiasachtaí do Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe.

Caillteanas lagaithe ar iasachtaí agus ar airleacain

Tugann GAT iasachtaí d'údaráis áitiúla, CTCanna, don Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil agus do institiúidí ardoideachais. Tá próifíl riosca creidmheasa difriúil ag na hiasachtaithe seo. Baineann an bhreith is suntasaí ar ar ullmhaíodh na Ráitis Airgeadais le dearcadh na Stiúrthóirí ar riosca creidmheasa na n-iasachtaí a eisíodh i ndiaidh 1986. Is féidir minniú níos mionsonraithe ina leith seo a fháil i Nóta 18 (a).

I gcomhthéacs a) údaráis áitiúla a bheith ina gcomhlachtaí reachtúla faoin Acht Rialtais Áitiúil, 2001 agus achtacháin eile, b) a n-ioncaim nó a gcistí a bheith ina n-urrús don íocaíocht atá dlite do GAT sna suimeanna go léir atá dlite ó údaráis áitiúla (mar atá leagtha amach sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil agus GAT), c) go gceadaíonn an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht gach iasacht airleachta d'údaráis áitiúla, d) go dtuigeann an Bord go dtacaíonn an Rialtas láir le húdaráis áitiúla agus iad ag freastal ar a n-oibleagáidí do GAT; agus e) nach deach aon chaillteanas do GAT de bharr a hiasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla i ndiaidh 1986, is é tuairim an Bhoird nach fiú le háireamh é aon riosca creidmheasa, seachas riosca ceannasach, maidir le hiasachtaí a tugadh ar airleacan údaráis áitiúla ar nó tar éis an 27 Bealtaine 1986, agus níor taifeadadh aon fhorálacha caillteanas iasachta i leith na n-iasachtaí sin.

I measc réimsí eile a bhféadfadh tionchar nach mbeadh chomh suntasach acu ar thuairisceoireacht airgeadais GAT, áirítear caillteanas de bharr lagú a d'fhéadfadh teacht chun cinn ar iasachtaí a eisíodh roimh Bealtaine 1986, ar iasachtaí do CTCanna agus sochair d'fhostaithe. Dlítear aon chaillteanas chreidmheasa a d'fhéadfadh teacht chun cinn as an €1.12 milliún (2020: €5.2 milliún) atá fós dlite do na húdaráis áitiúla ó na hiasachtaithe bunúsacha ar mhorgáistí a ceadaíodh roimh an 27 Bealtaine 1986 agus a bhfuil an bhunmhaoín atá faoi mhorgáiste mar urrús leo, a chur ar an GAT. Tá comhsholáthar de €0.43 milliún aitheanta i leith na gcuntas sin. Tagair do Nóta 13 le haghaidh tuilleadh mionsonraí. Tosaíodh ar iasachtaí a thabhairt do CTCanna go díreach in 2012 agus ba é €2.42bn na hiarmhéideanna iomlána ag 31 Nollaig 2021 (2020: €1.76 milliún). Níor tharla aon chaillteanas iasachtaí ar iasachtaí do CTCanna agus mar sin, ní dhearnadh aon liúntais le haghaidh caillteanas ar iasachtaí.

Sochair d'fhostaithe

Feidhmíonn GAT scéim pinsin le sochair shainithe a dtagann gach ball den fhoireann a thosaigh fostaíocht roimh 2013 faoina scáth. Tá Ochtar atá mar pháirt do Scéim Pinsin Aonar an Seirbhís Phoiblí (Scéim Aonar) de réir polasaí rialtais mar gur thosaigh siad fostaíocht tar éis 1 Eanáir 2013. Déantar luach margaídh sócmhainní agus luach achtúireachta dhliteanas na scéime a luacháil go bliantúil. Baineann leis sin go ndéanfaidh an lucht bainistíochta, i gcomhairle le hachtúire seachtrach, toimhdí maidir le boilsciú ar phraghasanna, ardú ar thuarastail agus ar phinsin, fáiltas ar infheistíocht agus ré saolach na bhfostaithe sa todhchaí. Bíonn raon inghlactha i gceist inar féidir le meastacháin den chineál sin a theacht go dliteanach. D'fhéadfadh gur tionchar eile ar fad a bheadh ar na torthaí i leith na tréimhse agus ar an riocht airgeadais dá réir, dá mbainfí úsáid as malairt toimhdí. Foilsítear breis sonraí ina leith seo i Nóta 17 a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

3. Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Is ionann easnamh nó barrachas glan GAT maidir lena plean pinsin le sochair shainithe agus an t-easnamh nó an barrachas faoi seach don luach cóir shócmhainní an phlean i gcomórtas le luach reatha na sochar a bheidh dlite do na fostaithe san am atá le teacht i gcúiteamh ar a gcuid fónaimh le linn na tréimhse reatha agus tréimhsí roimhe seo. Is ionann an ráta lascaine a chuirtear i bhfeidhm agus toradh an mhargaidh ar bhannaí corparáideacha ardcháilíochta ag dáta an chláir chomhardaithe a bhfuil dátaí aibíochta ag dul leo a thagann a bheag nó a mhór leis na téarmaí maidir le hoibleagáidí GAT. Achtúire cáilithe neamhspleách a dhéanann an t-áireamh agus is é modh chostas réamh-mheasta an aonaid a chuirtear i bhfeidhm. Tugtar gnóthachain agus caillteanais achtúireachta go díreach anonn chuig ioncam cuimsitheach eile sa bhliain ina dtabhaítear iad. Áirítear leis an tionchar ar an Ráiteas Ioncaim costas reatha na seirbhíse, an costas seirbhíse roimhe seo, an costas úis maidir le dlíteanais na scéime, agus an toradh measta maidir le sócmhainní an phlean.

Sócmhainní agus dlíteanais airgeadais

Aitheantas

Tugann an GAT aitheantas ar dtús, ar luach cóir, d'iasachtaí agus do shuimeanna ar airleacan, d'éarlaisí, d'urrúis fiachais ar eisiúint agus do bhannaí innéacsnaasctha ar an dáta a gcuirtear tús leo.

Dí-aitheantas

Stadann GAT ó aitheantas a thabhairt do shócmhainn airgeadais nuair a théann na cearta faoi chonradh ar shreabhadh airgid ón tsócmhainn in éag, nó nuair a aistrítear na cearta faoi chonradh ar shreabhadh airgid an tsócmhainn airgeadais a fháil trí idirbheartaíocht lena n-aistrítear an riosca ar fad agus an gnóthachan uile a bheag nó a mhór a ghabhann le húinéireacht ar an tsócmhainn airgeadais. Aithnítear mar shócmhainn nó dlíteanas ar leith d'aon leas i sócmhainní airgeadais aistrithe, ar leas é a chruthaigh nó a choimeád GAT.

Stadann GAT ó dhlíteanas airgeadais a aithint nuair a bhíonn na dualgaí a leagtar uirthi faoin gconradh curtha di aici nó ar sin a chur ar ceal nó a dhul in éag. D'fhéadfadh GAT idirbhearta a dhéanamh trína n-aistrítear sócmhainní atá aitheanta ar a clár comhardaithe ach go gcoinníonn sí gach riosca agus gach gnóthachan araon a bhaineann leis na sócmhainní aistrithe nó sciar áirithe díobh. Sa chás go gcoinnítear na rioscaí agus an gnóthachan ar fad, a bheag nó a mhór, ní stadtar sa chás sin ó na sócmhainní aistrithe a aithint ar an ráiteas ar staid an airgeadais.

Ionstraimí Airgeadais

I mblianta airgeadais roimhe, ghlac GAT le ceanglais FRS 26 'Ionstraimí Airgeadais: Aithint agus Tomhas'. Le FRS 26, cuirtear i ngníomh na ceanglais maidir le haithint, tomhas agus cuntasaoíocht fhálaithe a bhaineann le Caighdeán Idirnáisiúnta IAS 39 'Ionstraimí Airgeadais: Aithint agus Tomhas'. Le IAS 39, éilítear Sócmhainní Airgeadais a rangú i gceann de cheithre chatagóir. Rangaigh an GAT a cuid iasachtaí d'údaráis áitiúla, chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus do institiúidí ardoideachais faoi chatagóir 'Iasachtaí agus Infháltais' de réir IAS 39.

Mar sin aithníodh iasachtaí na Gníomhaireachta ar dtús ar luach cothrom na comaoine a íocadh, agus tomhaiseadh iad ina dhiaidh sin ar chostas amúchta lúide soláthair le haghaidh lagú. Tá ceanglais Ailt 11 agus 12 de FRS 102 breithnithe ag an nGníomhaireacht agus cinneadh á déanamh maidir leis an gcur chuige cuntasaoíochta dá cuid iasachtaí d'Údaráis Áitiúla agus do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus d'institiúidí ardoideachais.

Iasachtaí roimh Bhealtaine 1986

Bíonn GAT faoi dhlíteanas i leith aon chaillteanas creidmheasa a thagann chun cinn ó mhorgáistí roimh Bhealtaine 1986, a urraítear leis an mbunmhaoin mhorgáiste. Measann an Gníomhaireacht go dtiteann na hiasachtaí seo faoi chatagóir urrús bunaithe ar shócmhainní de réir Mhír 11.6 de FRS 102, agus mar sin, go dtiteann siad faoi scóip alt 12 lena bpléítear le hionstraimí chasta airgeadais.

Iasachtaí tar éis Bhealtaine 1986

Tugann GAT na sainmhínte a áirítear i míreanna 11.8 agus 11.9 de FRS 102 dá haire agus measann gurb ionann a cuid iasachtaí tar éis 1986 d'údaráis áitiúla agus ionstraimí fiachais ina mbíonn an fáltas conartha don Gníomhaireacht ina shuim sheasta agus ina ráta seasta dearfach nó ina ráta inathraithe dearfach, agus mar sin, go gcomhlíonann siad an sainmhíniú maidir le hionstraimí airgeadais bhunúsacha.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

3. Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Iasachtaí do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe

Thosaigh GAT ag tabhairt iasachtaí do CTCanna in 2012. Measann an Ghníomhaireacht go gcomhlíonann na hiasachtaí a thugtar ar airleacan do CTCanna an sainmhíniú maidir le hionstraimí casta airgeadais ar an mbonn go n-urraítear na hiasachtaí trí mhuirir thairis ar na maoine bunúsacha.

Iasachtaí do institiúidí ardoideachais

Thosaigh GAT ag tabhairt iasachtaí do institiúidí ardoideachais in 2019. Measann an Ghníomhaireacht go gcomhlíonann na hiasachtaí a thugtar ar airleacan do institiúidí ardoideachais an sainmhíniú maidir le hionstraimí casta airgeadais ar an mbonn go n-urraítear na hiasachtaí trí mhuirir thairis ar na maoine bunúsacha.

Breithniú ar an gcur chuige cuntasáíochta

Éilítear le hAlt 11 de FRS 102 go ndéanfar lonstraimí Airgeadais Bhunúsacha a thomhas ag praghas an idirbheart i dtosach báire, agus ina dhiaidh sin ar chostas amúchta agus an modh úis éifeachtaigh á úsáid. Níl aon difríocht i gceist leis an modh cuntasáíochta seo ón gcur chuige a chuir an Ghníomhaireacht chun feidhme roimhe agus ní bheadh aon choigeartuithe i gceist leis an trasdul dá bharr. Baineann Alt 11 leis an gcuid is suntasaí de leabhair iasachtaí na Gníomhaireachta, ag plé leis na hiasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla i ndiaidh na Bealtaine 1986. Éilítear le hAlt 12 de FRS 102 go ndéanfar ionstraimí casta airgeadais a aithint ar luach cothrom i dtosach báire, agus gur chóir iad a thomhas ina dhiaidh sin ar luach cothrom ag deireadh gach tréimhse tuairisceoireachta. Faoi mar a tugadh le fios thuas, déanann na hiasachtaí a bheadh sa chatagóir seo iasachtaí na Gníomhaireachta a thugtar ar airleacan d'Údaráis Áitiúla roimh Bhealtaine 1986 chomh maith lena cuid iasachtaí do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus do institiúidí ardoideachais. Níl i gceist leis na hiasachtaí seo ach 43% de leabhar iasachtaí iomlán na Gníomhaireachta.

Measann an Ghníomhaireacht go gciallaíonn a bhfuil i gceist lena cuid gnó go gcomhlíonann an Ghníomhaireacht na ceanglais go rangófaí í mar Eintiteas Tairbhe Phoiblí (PBI) de réir FRS 100. De réir mhír 11.1A de FRS 102, féadfaidh Eintiteas Tairbhe Phoiblí a dhéanann nó a fhaigheann iasachtaí lámhaltais mar eintiteas tairbhe phoiblí tagairt a dhéanamh do mhíreanna Alt 34 den chaighdeán i gcomhair na gceanglas cuntasáíochta do na hiasachtaí sin. A mhéid a bhaineann sé leis an nGníomhaireacht, sainmhínítear iasacht dá leithéid sa chaighdeán mar cheann atá faoi bhun ráta úis an mhargaidh atá i réim, nach bhfuil iníoctha ar éileamh, agus a thugtar chun cuspóirí an Eintitis Tairbhe Phoiblí a chur chun cinn. Ceadáítear le hAlt 34 den chaighdeán don úsáideoir na ceanglais maidir le haithint, tomhas agus nochtadh d'Alt 11 nó Alt 12 a chur chun feidhme. Tá an Ghníomhaireacht tar éis roghnú mar sin forálacha Alt 34 a chur chun feidhme agus leanúint ar aghaidh le bheith ag tabhairt cuntais ina cuid iasachtaí ar luach cothrom ar thomhas tosaigh agus ar chostas amúchta. Cuirtear príonsabail Alt 11 den Chaighdeán, lena gcuimsítear lonstraimí Airgeadais Bhunúsacha, chun feidhme leis seo.

I ndáil le gach lonstraim Airgeadais eile, tá an Ghníomhaireacht sásta go gcomhlíonann siad an sainmhíniú maidir le hionstraimí Airgeadais Bunúsacha agus mar sin gur chóir leanúint ar aghaidh le cuntas a thabhairt iontu ar an gcaoi chéanna is a rinneadh i mblianta roimhe. Ní thagann aon choigeartuithe chun cinn dá bharr an trasdula leis seo.

Fritháireamh

Déantar fritháireamh maidir le sócmhainní agus dliteanais airgeadais agus cuirtear an tsuim ghlan i láthair sa ráiteas ar staid an airgeadais nuair atá de cheart ag an GAT faoin dlí, agus sa chás sin amháin, na suimeanna a fhritháireamh agus nuair atá de rún ag an GAT réiteach maidir leis an tsócmhainn ar bhonn glansuime nó an tsócmhainn a réadú agus an dliteanas a réiteach an tráth céanna. Cuirtear ioncam agus speansais i láthair ar bhonn glansuime nuair a bhíonn de rún agus d'acmhainn ag GAT na suimeanna a fhritháireamh.

Costas amúchta a thomhas

Is ionann costas amúchta sócmhainne nó dliteanais airgeadais agus an tsuim a luaitear leis an tsócmhainn nó an dliteanas airgeadais nuair a aithnítear ar dtús é, lúide aisiocaíochtaí i leith na príomhshuime, móide nó lúide an amúchadh carnach, maidir le haon difríocht idir an tsuim a aithníodh ar dtús agus an tsuim aibíochta, lúide aon laghdú maidir le lagú.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

3. Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

An luach cóir a mheas

Bíonn an próiseas maidir le luach cóir a lua le sócmhainní airgeadais agus le dliteanais airgeadais bunaithe ar phraghasanna foilsithe an mhargaidh nó ar thairiscintí praghasanna ó dhéileálaithe i ndáil le hionstraimí airgeadais arna dtrádáil ar mhargaí beo. Maidir le luach foilsithe an mhargaidh, is ar an bpraghas tairisceana a bhunaítear é ach sin a bheith ar fáil. I gcás na n-ionstraimí airgeadais eile ar fad, socraítear an luach cóir trí mhodhanna luachála a chur in úsáid. I gcás urrús nach mbíonn luach foilsithe an mhargaidh ar fáil lena aghaidh, baineann GAT leas as teicnící meastacháin chun an luach cóir a shocrú.

Áirítear ar na modhanna meastúcháin a úsáidtear, sreabhadh airgid lascainithe, samhlacha inmheánacha lena mbaintear leas as sonraí soiléire an mhargaidh nó as comparáidí le hurrús eile atá ar aon dul, a bheag nó a mhór, leis na cinn faoi chaibidil.

Iasachtaí agus suimeanna infhaighte

Is sócmhainní airgeadais nach díorthaigh iad iasachtaí agus suimeanna infhaighte, a mbíonn íocaíochtaí seasta nó íocaíochtaí indeimhnithe ag gabháil leo agus nach luaitear ar mhargadh beo agus nach bhfuil i gceist ag GAT iad a dhíol láithreach ná sa ghearrthéarma.

Déantar iasachtaí agus suimeanna infhaighte a mheas ar dtús ar an luach cóir maidir leis an gcomaoin a fuarthas agus coinnítear ina dhiaidh sin iad arna lua de réir an chostais amúchta lúide soláthar maidir le lagú.

Lagú a aithint agus a thomhas

Déanann GAT, tráth an chláir chomhardaithe i ngach tréimhse airgeadais, an cheist a mheas cé acu an bhfuil fianaise oibiachtúil ann go bhfuil lagú tarlaithe maidir le sócmhainní airgeadais nach ar luach cóir trí bhrabús nó caillteanas a iompraítear iad. Áirítear lagú tarlaithe maidir le sócmhainní airgeadais sa chás gur léir ó fhianaise oibiachtúil gur tharla eachtra caillteanais ó rinneadh an tsócmhainn a aithint ar dtús agus go bhfuil tionchar, ar féidir é a mheas go hiontaoifa, ag an eachtra caillteanais sin ar shreabhadh airgid na sócmhainne sin san am atá le teacht.

Déanann an GAT fianaise maidir le lagú a mheas ag leibhéal sócmhainne amháin faoi leith agus ag an leibhéal tiomsaithe chomh maith. Déantar measúnú maidir le gach sócmhainn airgeadais a bhfuil suntas léi aisti féin i ndáil le lagú faoi leith maidir leis an tsócmhainn sin. Déantar gach sócmhainn shuntasach ansin nach meastar gur tharla lagú faoi leith i ndáil leo, a mheas mar thiomsú d'fhonn aon lagú a fulaingíodh ach nár tuairiscíodh go fóill a thabhairt chun aire. Sócmhainní nach bhfuil suntasach astu féin, déantar an measúnú maidir le lagú ina leith arna dtabhairt ina dtiomsú de shócmhainní airgeadais (arna n-iompar de réir an chostais amúchta) a bhfuil tréithe riosca den chineál céanna ag baint leo. Déantar caillteanas mar gheall ar lagú ar shócmhainní arna n-iompar de réir an chostais amúchta a thomhas de réir an difríocht atá idir luach iompair na sócmhainní airgeadais agus luach reatha an tsreafa airgid measta. Déantar caillteanais a aithint sa ráiteas ioncaim agus léirítear iad i gcuntas liúntais maidir le hiasachtaí agus airgead ar airleacan.

Déantar tástáil ar ar gach iasacht a ndéantar athchaibidlíocht uirthi don lagú agus i gcás ina meastar iasacht a bheith lagaithe, ardaítear foráil iomchuí chun an difríocht a chlúdach idir luach carreireachta na hiasachta agus luach reatha na sreafaí airgeadais a bheidh ann amach anseo. I gcás go ndéantar téarmaí na hiasachta a athchaibidliú a ndearnadh foráil lagaithe ina leith a bhfuil difríocht shuntasach idir é agus téarmaí bunaidh na hiasachta, san anailís chainníochtúil nó cháilíochtúil, déantar an iasacht bunaidh a dhí-aithint agus déantar iasacht nua a aithint ag an luach cóir.

Déantar aon difríocht idir méid carreireachta na hiasachta agus an luach cóir a aithint sa ráiteas ioncaim.

Leantar ag aithint an úis ar an tsócmhainn lagaithe agus déantar an díscríobh tráth a meastar an iasacht iomlán nó cuid den iasacht a bheith neamh-inghabhálaíthe nó maite. Gearrtar iasachtaí a díscríobhadh i gcoinne forálacha a bunaíodh roimhe sin don lagú nó go díreach sa Ráiteas Airgeadais.

Airgead tirim agus coibhéis airgid

Is é atá i gceist le hairgead tirim agus a choibhéis ná airgead tirim sa bhanc agus ar láimh agus infheistíochtaí gearrthéarmacha.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

3. Beartais Chuntasaíochta (ar lean)

Sócmhainní seasta inláimhsithe agus cúrsaí dímheasa

Luaitear sócmhainní seasta inláimhsithe de réir an chostais lúide dímheas carntha agus aon lagú. Déantar an muirear maidir le dímheas a ríomh ar an mbonn seo a leanas sa chaoi is go ndéantar díscríobh ar chostas tosaigh gach sócmhainne seasta lúide an luach iarmharach i rith ré measta fiúntais gach sócmhainne seasta:

Sócmhainní ríomhaireachta Líne dhíreach thar 3 bliana

Sócmhainní eile Líne dhíreach thar 5 bliana

Déantar athbhreithniú go tráthrialta maidir le meastacháin i ndáil leis an ré measta fiúntais. Déantar soláthar freisin, nuair is gá sin, do lagú ar bith ar shócmhainní seasta inláimhsithe. Déantar athbhreithniú ar luach iompair na sócmhainní seasta inláimhsithe ar gach dáta tuairiscithe d'fhonn a dhéanamh amach cé acu an bhfuil aon chomhartha go bhfuil lagú i gceist. Má tá comhartha den sórt sin ann, déantar an tsócmhainn a thástáil maidir le lagú trí chomparáid a dhéanamh idir an luach iompair agus an luach a d'fhéadfaí a aisghabháil, luach is ionann agus cibé acu is airde idir an tsuim a gheofaí ón tsócmhainn a dhíol nó an luach atá leis an tsócmhainn in úsáid. Aithnítear caillteanais ó lagú sa chuntas loncaim Cuimsitheach.

Ús infhaighte agus iníoctha

Ús atá infhaighte agus iníoctha maidir le hionstraimí airgeadais arna rangú mar iasachtaí agus airgead ar airleacan, agus mar dhliteanais airgeadais de réir an chostais amúchta. Cuirtear san áireamh leis an ríomh sin ús a fuarthas nó a íocadh, táillí agus coimisiúin a íocadh nó a fuarthas atá ina ndlúthchuid den toradh chomh maith le costais incriminteacha na n-idirbheart, nó, tréimhse níos giorra ná sin sa chás gur cuí sin, i ndáil le luach iompair glan na sócmhainne airgeadais nó an dliteanais airgeadais ar a aithint den chéad uair.

Airgeadraí iasachta

Déantar idirbhearta ainmnithe in airgeadra seachas an euro a lua de réir na rátaí a bhí i réim tráth na beartaíochta féin. Aistrítear sócmhainní airgid agus dliteanais in airgeadra eachtrach de réir na rátaí atá i réim ar dháta an chlár chomhardaithe. Déileáiltear leis na difríochtaí malairte sa Ráiteas Ioncaim.

Tuairisciú teascán

Níl ach aon oibríocht amháin ag an GAT agus ní dhéantar sin ach in aon tír amháin. Déanann an bhainisteoireacht athbhreithniú ar oibríochtaí na Gníomhaireachta mar aonad iomlán agus ní dhéanann idirdhealú idir teascáin oibríúcháin. Mar sin, tuairiscítear oibríochtaí sna Ráitis Airgeadais seo mar theascán aonair.

Léas oibriúcháin

Nochtar costais maidir le léasanna oibriúcháin ar leithligh sa ráiteas ioncaim ar bhonn fabhruithe ar feadh théarma an léasa agus modh na líne dírlí i bhfeidhm. Aithnítear dreasachtaí maidir leis an léas oibriúcháin ar an ráiteas ar staid an airgeadais agus scaoiltear iad ar bhonn dronnlíneach thar an tréimhse chomh fada leis an chéad athbhreithniú de réir ráta an mhargaidh atá ina chuid den léas.

Déantar méadaithe boillsith i gcíos léasaithe a rangú mar costais tabhaithe.

Ioncam airgeadais

Cuimsíonn ioncam airgeadais an t-ioncam ó ús ar chistí infheistithe. Aithnítear ioncam ó ús de réir mar a fhabhraíonn sé.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

4. Stádas GAT agus idirbhearta le páirtithe gaolmhara

Is cuideachta poiblí faoi theorainn scaireanna í An Ghníomhaireacht Airgeadais Tithíochta cpt arna cur chun cinn ag an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht faoi théarmaí an Achta um An Ghníomhaireacht Airgeadais do Thithe, 1981. Is é an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe úinéir tairbhiúil scairchaipiteal eisithe na Gníomhaireachta. Bunaíodh an GAT ina cuideachta theoranta phríobháideach ar an 8 Feabhra 1982 agus rinneadh cuideachta theoranta poiblí di ar an 13 Eanáir 1983.

Maidir le gnáthchúrsaí gnó, is é Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta ('GBCN') agus údarás áitiúla, ar comhlacht Rialtais freisin iad agus a meastar dá bharr sin gur páirtí gaolmhar atá ann, a chuireann maoiniú ar fáil do GAT. Is féidir sonraí a aimsiú i Nóta 15 faoi na méideanna a bhí gan íoc ar an 31 Nollaig 2021 faoin gclár na Nótaí faoi Ráthaíocht arb é GBCN a chuireann ar fáil é. B'ionann iomlán an chaiteachais ar ús i ndáil leis na háiseanna sin don GBCN agus €12.06 milliún (2020: €12.84 milliún), agus €4.98 milliún (2020: €3.63 milliún) d'údaráis áitiúla don bhliain airgeadais.

I ngnáthchúrsaí gnó, tugann an GAT cistí ar iasacht d'údaráis áitiúla, ar comhlachtaí Rialtais atá iontu agus a meastar dá bharr sin gur páirtithe gaolmhara iad. Tugtar sonraí i Nóta 6 a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais faoin ús a saothraíodh ar na cistí ar airleacan sin.

Feidhmíonn Irish Life Corporate Business bainistíocht/riaradh scéim phinsin na Gníomhaireachta Airgeadais Tithíochta (féach Nóta 17) go, le héifeacht ó 1 Eanáir 2012.

I ngnáthchúrsaí gnó, cuireann GAT cistí i dtaisce ó bharrachais ghearrthéarmacha a thagann chun cinn le Bainc-Aontas Éireann cpt, (a bhfuil formhór a scaireanna i seilbh an Stáit), ar chuntais na GAT a bhaineann leis an státhchiste nó a bhaineann le speansaí, nó leis an GBCN. Ba ionann agus €0.046 milliún an t-ús a gearradh ar na taiscí seo le linn 2021 (2020: €0.20 milliún) agus b'ionann agus €624.46 milliún (2020: €0.99 milliún) na suimeanna i dtaisce agus infheistithe leis GBCN mar a bhí an 31 Nollaig 2021.

Idirbhearta le príomhphearsanra Bainistíochta

Áirítear ar phríomhphearsanra an lucht Bainistíochta na daoine sin a bhfuil d'údarás acu nó de fhreagracht orthu gníomhaíochtaí GAT a rialú, agus áireofaí orthu seo Bord na Stiúrthóirí, an Ceannasaí Cistíochta agus an Ceannasaí Airgeadais. Chomh maith lena gcuid tuarastal, íocann an Ghníomhaireacht ranníocaíochtaí le plan sochair shainithe iarfhostaíochta ar son príomhphearsanra den lucht Bainistíochta. Is mar seo mar a leanas a cuimsíodh iomlán an chúitimh do phríomhphearsanra den lucht Bainistíochta:

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Tuarastail*	323	328
Táillí Stiúrthóirí	46	46
Ranníocaíochtaí Pinsin	127	129
	496	503

**San áireamh leis na tuarastail, tá an luach saothair don Príomhoifigeach Feidhmiúcháin a dtugtar sonraí i ngeall air i Nóta 8, chomh maith le príomhphearsanra Bainistíochta (i.e. Ceannasaí Státhchiste agus Ceannasaí Airgeadais) atá ar tuarastal. Tá aon fhostaí buntábhachtach amháin den Bhainisteoireacht i Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí.*

Stádas GAT maidir le cúrsaí cánach

Faoi Alt 218 den Acht Comhdhlúite Cánacha 1997, tá ioncam a thuilleann GAT de thoradh an ghnó maidir le hiasachtaí agus airleacain a dhéanamh faoi Alt 5 d'Acht na Gníomhaireachta Airgeadais do Thithe, 1981, saor ó Cháin Corparáide. Bíonn díolúine maidir le Cáin Chorporáide i gceist freisin maidir le hioncam atá inmhuireachaíthe faoi Chás III, Sceideal D.

Faoi Alt 172(A) den Acht Comhdhlúite Cánacha 1999, tá a cheart ag an GAT díbhinní a íoc gan Cáin Iarchoimeachta Díbhinne bainte as.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

5. Ioncam úis – gníomhaíochtaí leantacha

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Ús ar airleacain d'údaráis áitiúla:		
Tar éis an 27 Bealtaine 1986	42,273	42,157
Roimh 27 Bealtaine 1986	(9)	97
Ús ar airleacain do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe	50,947	37,287
Ús ar airleacain do institiúidí ardoideachais	1,935	1,157
	95,146	80,698

B'ionann luach iomlán an ioncaim ó ús ar shócmhainní airgeadais nach ar a luach cóir a iompraítear iad maidir leis an gCuntas ioncaim agus caiteachais agus ús comhlán €96.96 milliún (2020: €82.23 milliún).

6. Speansas úis – gníomhaíochtaí leantacha

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Costais iasachtaí		
Ús iníoctha ar Nótaí faoi Ráthaíocht	16,860	16,472
Ús iníoctha ar áiseanna EIB agus CEDB	6,260	5,702
Ús iníoctha ar iarmhéideanna dearfacha ar chuntas AIB	46	197
Speansas Úis Iomlán	23,166	22,371

7. Caiteachas nach caiteachais úis é

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Léas Oibriúcháin (Nóta 8)	196	196
Caiteachas ginearálta, luach saothair do Stiúrthóirí agus Fostaithe	1,882	1,657
Dímheas (Nóta 12)	56	53
Lascaine ar aisíocaíochtaí réamh-Bhealtaine 86*	711	-
Muirir bearnúchán**	(2,286)	-
Caiteachas neamh-úis iomlán	559	1,906

* Lascaine ar aisíocaíochtaí Réamh-Bhealtaine 1986 de €0.71m

** Coigeartú ar sholáthar Réamh-Bhealtaine 1986 de (€2.29m)

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

8. Caiteachas riaracháin

Ceangaltas maidir leis an Léas Oibriúcháin

Tá ceangaltas ar GAT faoi léas oibriúcháin (áitribh oifige) íocaíochtaí bliantúla mar a leanas a dhéanamh:

Foirgnimh	€'000
Tréimhse is giorra ná aon bhliain amháin	197
Tar éis bliana ach níos giorra ná cúig bliana	788
Tar éis cúig bliana	1,628

Caiteachas riaracháin

Thángthas ar an gcaiteachas riaracháin tar éis muirir mar seo a leanas a ghearradh:

Bliain dar chríoch	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Luach saothair an iniúcháir		
Iniúchadh ar Ráitis Airgeadais	34	34
Luach saothair iomlán an iniúcháir	34	34
Seirbhísí urrúis eile	16	-
Speansais ghinearálta	468	323
Luach saothair Stiúrthóirí		
Táillí – an Cathaoirleach	-*	-*
Táillí – Stiúrthóirí eile	46	46
Luach saothair iomlán na Stiúrthóirí	46	46
Costais fostaithe (gan Stiúrthóirí san áireamh)		
Luach saothair an Phríomhfheidhmeannaigh	122	124
Tuarastail eile	776	754
Ranníocaíochtaí pinsin	73	74
Costais Leasa Shóisialaigh	86	83
Costais seirbhíse – pinsean – faoi láthair	261	219
Costais iomlána a bhaineann le fostaithe	1,318	1,254
Speansas riaracháin iomlán	1,882	1,657

*Suim €9,000 (2020: €9,000) curtha i leith cuntais Ollscoil na hÉireann Baile Átha Cliath mar chúiteamh in uaireanta oibre a chaill an An t-Ollamh Michelle Norris mar gheall ar am a chaith sí i mbun a cuid dualgas mar Chathaoirleach ar an nGníomhaireacht le haghaidh 2021.

Ba é €323,000 (2020: €328,000) suim iomlán na dtuarastal do phríomhbhaill na bainisteoireachta. Is le haghaidh na foirne riaracháin a bhí iarmhéid de €574,000 (2020: €550,000). Ba é €61,907 (2020: €56,999) suim an ÍMAT/ÁSPC agus CBL ag deireadh na bliana. Ba é cúigear déag (2020: cúigear déag) lena n-áirítear an Stiúrthóir Feidhmiúcháin an meánlíon fostaithe le linn na bliana.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

9. Caiteachas Riaracháin Eile

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Caiteachas Riaracháin Éile	250	150
Iomlán caiteachais riaracháin éile	250	150

Baineann Caiteachas Riaracháin Eile le Ciste Infheistíochta Sóisialta GAT. Cuireann an GAT le creatlach sóisialta agus eacnamaíoch na bpobal trí urraíocht a dhéanamh ar scéimeanna a chuirtear isteach lena gceadú ag custaiméirí. Is é aidhm an Chiste Infheistíochta Sóisialta a chumasú don GAT tacú le tionscadail áitiúla oiriúnacha a chomhlánaíonn tithíocht shóisialta agus a chumasaíonn forbairt pobail.

10. Speansas Airgeadais

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Costas glan úis ar scéim sochar sainithe shócmhainní dhliteanais phinsin	9	8
Speansas glan airgeadais	9	8

11. Airgead tirim agus cóibhéisí airgid

Bliain dar críoch	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Airgead tirim sa bhanc agus ar láimh	424,464	987
Méideanna coimeádta ar thaiscí gearrthéarmacha	200,000	-
	624,464	987

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

12. Maoin, innealra agus trealamh

	31 Nollaig 2021 €'000
Costas nó luacháil	
Ag 1 Eanáir 2021	738
Breisiúcháin	28
Diúscairtí	(454)
Ag deireadh na bliana	312
Dímheas Carntha	
Ag tús na bliana	634
Táille na bliana	56
Diúscairtí	(454)
Ag deireadh na bliana	236
<i>Leabharluach glan</i>	
31 Nollaig 2021	76
31 Nollaig 2020	104

13. Iasachtaí agus airleacain d'údaráis áitiúla, do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus do institiúidí ardoideachais

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Iasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla	3,329,248	3,325,889
Iasachtaí a tugadh ar airleacan do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe	2,421,660	1,756,145
Iasachtaí a tugadh ar airleacan do institiúidí ardoideachais	120,158	107,207
Iomlán na n-iarmhéideanna dlíte ar airleacain	5,871,066	5,189,241
Lúide: Comhsholáthar	(425)	(2,711)
	5,870,641	5,186,530
Dlíte ó údaráis áitiúla, ó chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus ó institiúidí ardoideachais	97,835	94,862
Iomlán na n-iasachtaí agus airleacan d'údaráis áitiúla, do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus do institiúidí ardoideachais	5,968,476	5,281,392

Is le GAT a bhaineann dlíteanais maidir le haon chaillteanais chreidmheasa a d'fhéadfadh teacht chun cinn maidir leis an €1.12 milliún (2020: €5.2 milliún) atá fós dlíte do na húdaráis áitiúla ó na hiasachtaí bunúsacha ar mhorgáistí a ceadaíodh roimh mhí na Bealtaine 1986 a bhfuil an bhunmhaoín atá faoi mhorgáiste mar urrús leo. Tá soláthar dar luach €0.43 milliún (2020: €2.71 milliún) aitheanta i leith na n-iasachtaí sin. Tá breis sonraí ina leith sin le fáil i Nóta 18 (a). Tá an soláthar seo bunaithe ar an meastachán is fearr de chuid GAT ar luach reatha an tsreafa airgid thirim a bheidh ann amach anseo i gcomparáid le luach iompair na n-iasachtaí faoi mar a bhí an 31 Nollaig 2021 agus é faoi réir ag athruithe sna toimhdí bunúsacha agus d'fhéadfadh go méadófaí nó go laghdófaí é i mblianta amach anseo.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

13. Iasachtaí agus airleacain d'údaráis áitiúla, do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus do institiúidí ardoideachais (ar lean)

I gcomhthéacs (a) gur comhlachtaí reachtúla faoin Acht Rialtais Áitiúil, 2001 agus faoi achtacháin eile iad na húdaráis áitiúla, (b) go bhfuil teacht isteach nó cistí na n-údarás áitiúil ina n-urrús i leith gach suim atá dlite don Ghníomhaireacht a íoc go cuí léi ag údaráis áitiúla (mar a leagtar síos sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil faoi seach agus an GAT), agus (c) go gceadaíonn an tAire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht gach iasacht a thugtar ar airleacan d'údaráis áitiúla, agus (d) tuiscint an Bhoird go dtacaíonn an Rialtas láir le húdaráis áitiúla chun a n-oibleagáidí i leith na GAT a chomhlíonadh; (e) ní dheachaidh aon chaillteanais don GAT de bharr a hiasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla i ndiaidh 1986; is é tuairim an Bhoird nach fiú le háireamh é aon riosca creidmheasa, seachas riosca ceannasach, maidir le hiasachtaí a thugtar ar airleacan d'údaráis áitiúla ar nó i ndiaidh 27 Bealtaine 1986 agus ní thairgeadtar aon fhorálacha caillteanais iasachta i leith na n-iasachtaí sin. Tagair le do thoil do Nóta 18 (a) le haghaidh breis sonraí.

Tosaíodh ar iasachtaí a thabhairt do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe go díreach in 2012 agus aithnítear caillteanais de bhar na n-iasachtaí seo sa mhéid go dtagann caillteanais dá leithéid chun cinn. Níor tháinig aon chaillteanais dá leithéid chun cinn in 2021 agus ní mheastar aon soláthar a bheith riachtanach i leith na n-airleacan seo faoi mar a bhí cúrsaí ag 31 Nollaig 2021.

Tosaíodh ar iasachtaí a thabhairt do institiúidí ardoideachais go díreach in 2019 agus aithnítear caillteanais de bhar na n-iasachtaí seo sa mhéid go dtagann caillteanais dá leithéid chun cinn. Níor tháinig aon chaillteanais dá leithéid chun cinn in 2021 agus ní mheastar aon soláthar a bheith riachtanach i leith na n-airleacan seo faoi mar a bhí cúrsaí ag 31 Nollaig 2021.

14. Féichiúnaí eile agus infháltais

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Méideanna dlite le ciste an PRMR	3,308	3,502
Iomlán Féichiúnaí eile agus infháltais	71	41
Iomlán féichiúnaí eile agus infháltais	3,379	3,543

15. Urrúis fiachais in eisiúint

Nótaí faoi Ráthaíocht	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Údaráis Áitiúla	3,704,309	2,683,803
Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta	1,665,000	1,586,150
Ciste Comhshaoil	0	4,428
NR maidir le Coiste PRMR	15,070	9,054
Urrús GN Institiúid Ardoideachais	5,097	0
Iomlán na Nótaí faoi Ráthaíocht a tugadh ar airleacan	5,389,476	4,283,435
Ús is iníoctha ar Nótaí faoi Ráthaíocht	9,958	7,326
Urrúis fiachais iomlána a eisíodh	5,399,434	4,290,761

Tagann na nótaí faoi ráthaíocht faoi lánráthaíocht an Aire Airgeadais.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

16. Iasachtaí Bainc

Iasachtaí Banc	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Idir aon agus dhá bhliain	51,047	56,479
Idir dhá agus cúig bliana	-	-
Tar éis breis is cúig bliana	778,213	642,205
Iomlán	829,260	698,684

Bíonn na hiasachtaí bainc faoi ráthaíocht iomlán ag an Aire Airgeadais, ach amháin áis bheag amháin ar luach díreach that €2 mhilliún leis an mBanc Eorpach Infheistíochta chun críocha iasachtaí gan ráthaíocht do thionscadail uisce, dramhaíola agus chomhshaoil. Tugtar níos mó mionsonraí faoi aibíocht na suimeanna a bheidh dlite tar éis breis is bliana i Nóta 18 (c).

17. Scéim pinsin

Féidhmíonn GAT scéim pinsin le sochair shainithe a chlúdaíonn gach fostaí buan (ach amháin fostaithe a earcaíodh tar éis an 31 Nollaig 2012). Maoinítear an scéim pinsin seo go himhneánach.

Ar an 25 Meitheamh 2020 a rinneadh an luacháil iomlán achtúireachta is deireanaí agus úsáid á bhaint as Modh Chreidiúint Réamh-Mheasta an Aonaid.

Ar an 31 Nollaig 2020 b'ionann luach an mhargaidh ar shócmhainní an chiste agus €5.80 milliún (2020: €5.66 milliún). Tá ardú déanta ar na ranníocaíochtaí isteach sa chiste de réir moladh an achtúire. Tá an tuarascáil achtúireachta ar fáil lena grinnschrúdú ag comhaltaí na scéime.

Chun críche Shochair Scoir FRS 102, Alt 28, Leasa Foirne, tá na sonraí luachála is deireanaí tugtha cothrom le dáta go dtí an 31 Nollaig 2021 ag achtúire cáilithe neamhspleách a rinne an luacháil ar bhonn mhodh chostas réamh-mheasta an aonaid.

Seo a leanas na gnéithe is tábhachtaí den bhonn tuisceana achtúireachta a úsáideadh:

	31 Nollaig 2021 %	31 Nollaig 2020 %	31 Nollaig 2019 %
Ráta ardaithe ar thuarastail	3.80	2.80	2.90
Ráta ardaithe ar íocaíochtaí pinsin	2.00	2.00	2.00
Ráta lascaíne	1.45	0.60	1.20
Toimhde boilscithe	2.30	1.30	1.40
Ionchais Saoil			
Tar éis dul ar scor – fear in aois a 65	23.6 bliain	23.6 bliain	23.6 bliain
Tar éis dul ar scor – bean in aois a 65	25.5 bliain	25.5 bliain	25.5 bliain
Tar éis dul ar scor – fear in aois a 62.5	26.0 bliain	26.0 bliain	26.0 bliain
Tar éis dul ar scor – bean in aois a 62.5	28.0 bliain	28.0 bliain	28.0 bliain

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

17. Scéim pinsin (ar lean)

Féadtar anailís a dhéanamh ar (easnamh)/bharrachais na scéime mar seo a leanas:

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000	31 Nollaig 2019 €'000	31 Nollaig 2018 €'000	31 Nollaig 2017 €'000
Sócmhainní pinsin	5,803	5,661	5,222	4,497	4,486
Dlíteanais phinsin	(6,439)	(7,264)	(5,966)	(4,580)	(4,654)
Easnamh	(636)	(1,603)	(744)	(83)	(168)

Arna bhunú ar na toimhdí sin, leagtar amach sa tábla seo a leanas margadhluach shócmhainní na scéime le sochair shainithe chomh maith leis an luacháil is deireanaí maidir le dlíteanais na scéime arna n-uasdátú i ndáil le gluaiseachtaí sna toimhdí airgeadais:

	Luach ar 31 Nollaig 2021 €'000	Luach ar 31 Nollaig 2020 €'000	Luach ar 31 Nollaig 2019 €'000
Cothromais	641	1,778	2,415
Bannaí	5,066	3,616	2,289
Maoín	54	151	236
Airgead tirim agus sócmhainní eile	42	116	282
Iomlán mhargadhluach shócmhainní na scéime	5,803	5,661	5,222
Luach láithreach ar dhlíteanais na scéime pinsin	(6,439)	(7,264)	(5,966)
Glan easnamh iomlán pinsin aitheanta sa ráiteas ar staid an airgeadais	(636)	(1,603)	(744)

Tá ioncam an úis ar shócmhainní plean i gcomhair 2021 ríofa bunaithe ar an ráta lascaine don bhliain roimhe, mar a bhí, 0.60%. Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2021, beidh ioncam an úis ar shócmhainní plean bunaithe ar ráta lascaine 1.45%.

Seo a leanas na hathruithe ar luach cóir na hoibleagáidí sochair shainithe:

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Luach reatha oibleagáidí na sochar sainithe ag 1 Eanáir	(7,264)	(5,966)
Costas seirbhíse reatha agus roimhe seo	(261)	(219)
Costas Úis	(43)	(71)
Ranníocaíochtaí ó fhostaithe	(24)	(23)
(Caillteanas)/gnóthachan achtúireachta	1,086	(1,013)
Sochair íoctha	67	28
Luach reatha oibleagáidí na sochar sainithe ag 31 Nollaig	(6,439)	(7,264)

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

17. Scéim pinsin (ar lean)

Mar seo a leanas na hathruithe i luach cóir na sócmhainní sa phlean:

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Luach cóir ar shócmhainní an phlean ar 1 Eanáir	5,661	5,222
Úa ioncaim ar shócmhainní an phlean	35	63
Ranníocaíochtaí ó fhostóirí	216	210
Ranníocaíochtaí ó fhostaithe	24	23
(Caillteanas/gnóthachan) achtúireachta	(66)	171
Sochair íoctha	(67)	(28)
Luach reatha oibleagáidí na sochar sainithe ag 31 Nollaig	5,803	5,661

Stair na ngnóthachan agus na gcaillteanas achtúireachta:

	31 Noll 2021 €'000	31 Noll 2020 €'000	31 Noll 2019 €'000	31 Noll 2018 €'000	31 Noll 2017 €'000
An difríocht idir toradh ionchais agus toradh iarbhir ar shócmhainní	(66)	171	497	(221)	399
Arna lua mar chéatadán de shócmhainní scéime	1.1%	3.0%	9.5%	4.91%	8.89%
Gnóthachain agus (caillteanas) achtúireachta ar dhliteanas na scéime	1,086	(1,013)	(1,158)	346	(264)
Arna lua mar chéatadán de dhliteanas na scéime	16.9%	13.9%	19.40%	7.55%	5.67%
Iomlán ghnóthachain agus (caillteanas) achtúireachta	1,020	(842)	(661)	125	135
Arna lua mar chéatadán de dhliteanas na scéime	15.8%	11.6%	11.10%	2.73%	2.90%

Suim charnach achtúireachta agus caillteanas a aithníodh sa Ráiteas Ioncaim Cuimsitheach:

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Suim charnach ar 1 Eanáir	(3,927)	(3,085)
Aithníodh i rith na tréimhse	1,020	(842)
Suim charnach ar 31 Nollaig	(2,907)	(3,927)

Cuirtear na suimeanna a bhaineann leis an scéim shochar sainithe a aithníodh sa Ráiteas Ioncaim Cuimsitheach i láthair i Nóta 8.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

17. Scéim pinsin (ar lean)

Ranníocaíochtaí lonchais ó Fhostóirí:

	2022 €'000	2021 €'000
Ranníocaíochtaí lonchais ó Fhostóirí	251	216

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais

Réamhrá agus léargas ginearálta

Tharlódh nochtheadh i gcás GAT do rioscaí mar seo a leanas ón úsáid a bhaineann sí as ionstraimí airgeadais:

- riosca creidmheasa
- riosca leachtachta
- rioscaí margaidh (lena n-áirítear ráta úis, boilsciú agus airgeadra). Cuirtear eolas i láthair sa nóta seo faoin nochtheadh a bhaineann do GAT maidir le gach ceann de na rioscaí thuas chomh maith le heolas faoi chuspóirí, faoi bheartais agus faoi nósanna imeachta na GAT chun an baol ó rioscaí a mheas agus a bhainistiú.

Creat bainistíochta riosca

Is ar Bhord na Stiúirthe atá an fhreagracht fhoriomlán maidir le Creat Bainistíochta Rioscaí a chur ar bun do GAT agus maoirseacht a dhéanamh ina leith. Tá beartais bainistíocht riosca GAT curtha ar bun na rioscaí a bhíonn roimh GAT a shonrú agus a anailísiú, chun teorainneacha agus rialuithe cuí a leagan síos agus chun monatóireacht a dhéanamh ar rioscaí agus ar chloí le teorainneacha. Déantar athbhreithniú rialta ar bheartais agus ar chórais bhainistíochta rioscaí d'fhonn athruithe ar riocht an mhargaidh, ar tháirgí agus ar na seirbhísí a tháirgtear a léiriú. Áirítear beartais ar úsáid hionstraimí díorthaigh airgeadais i Lámhleabhar Beartas & Nósanna Imeachta na GAT. Tacaíonn siad seo le GAT agus cinntíonn go gcomhlíonann sí a ceanglais faoi Shonraíocht agus Ceanglais an Aire Airgeadais arna n-eisiúint faoi fhorálacha an Achta um Idirbhearta Airgeadais Chuideachtaí Áirithe agus Chomhlachtaí Eile, 1992 agus cuireann siad sárchleachtas maidir le húsáid ionstraimí díorthaigh cisteáin san áireamh. Is í an phríomhaidhm a bhíonn le hionstraimí díorthaigh airgeadais a úsáid comhréir a dhéanamh maidir le riosca nó riosca maidir le hathruithe ionchais ar rátaí malairte eachtraí i ndáil le sócmhainní agus dliteanaís GAT a chur ar neamhní. Ní úsáideann GAT díorthaigh faoi láthair.

Cé go leagan an tábla thíos amach cuspóir na hiasachta a cuireadh ar fáil d'údaráis áitiúla, measann an Ghníomhaireacht go bhfuil dhá chatagóir iasachtaí go príomha aici le húdaráis áitiúla, mar atá, iad sin a ceadaíodh roimh agus i ndiaidh an 27 Bealtaine 1986 agus catagóir ar leith d'iasachtaí do CTCanna agus d'institiúidí ardoideachais. Ní hionann an phróifíl maidir le riosca creidmheasa i ndáil leis na trí chatagóir.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

(a) Riosca Creidmheasa

Is éard is riosca creidmheasa ann ná riosca caillteanaís airgeadais do GAT sa chás go dteipeann ar chustaiméir nó ar fhrithpháirtí le hionstraim airgeadais na dualgais faoin gconradh a chomhlíonadh agus is i ndáil le hiasachtaí agus airgead a thugann an GAT ar airleacan dá cuid custaiméirí, údaráis áitiúla na hÉireann, comhlachtaí tithíochta ceadaithe agus institiúidí ardoideachais, is mó a thagann sé i gceist. Leagtar uasnochtadh na GAT do riosca creidmheasa amach sa tábla thíos.

Sócmhainní airgeadais	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Iasachtaí ar airleacan d'údaráis áitiúla	3,329,248	3,325,889
Iasachtaí ar airleacan do chomhlachtaí ceadaithe tithíochta	2,421,660	1,756,145
Iasachtaí ar airleacan d'institiúidí ardoideachais	120,158	107,207
Iomlán na niasachtaí a tugadh ar airleacan	5,871,066	5,189,241
Lúide comhsholáthar – Údaráis Áitiúla	(425)	(2,711)
	5,870,641	5,186,530
Dlite ó údaráis áitiúla, ó CTCanna agus ó institiúidí ardoideachais	97,835	94,862
Airgead tirim sa bhanc agus ar láimh	624,464	987
Dlite ó fhiachóirí agus infháltas eile	3,379	3,543
	6,596,319	5,285,922

Ceadaítear do GAT airgead a tabhairt ar airleacan dóibh seo a leanas faoi láthair:

- údaráis áitiúla, an Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil agus an earnáil dheonach tithíochta d'fhonn a úsáid acusan chun críche ar bith a bhfuil údarás leis faoi Achtanna na dTithe 1966 go dtí 2009.
- údaráis áitiúla do thionscadail chaipitil arna n-údarú faoi alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha), 2002.
- institiúidí ardoideachais ar son soláthar nó bainistíocht cóiríocht do mhic léinn, seilbh a fháil ar thalamh don aidhm seo agus
- le cistí a thabhairt ar iasacht don Ghníomhaireacht Tithíochta.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Déantar iarmhéideanna dlite ó Údaráis Áitiúla, ó CTCanna agus ó institiúidí ardoideachais a chatagóiriú mar a leanas:

Iarmhéid dlite ar airleacain	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Iasachtaí bainteach le morgáiste tithíochta *	1,077,123	1,090,158
Fóirdheontas caipitil agus cíosa	773,622	824,037
Maoiniú Idirlinne	424,211	426,810
Éadail talún	370,343	382,900
Iasachtaí eile tithíochta nach mbaineann le morgáistí	683,949	601,984
Airleacain atá dlite ó údaráis áitiúla	3,329,248	3,325,889
Airleacain atá dlite ó chomhlachtaí tithíochta ceadaithe	2,421,660	1,756,145
Airleacain atá dlite ó institiúidí ardoideachais	120,158	107,207
Olliomlán na n-iarmhéideanna dlite ar airleacain	5,871,066	5,189,241

* Tá €1.15m d'iasachtaí a eisíodh roimh 1986 san áireamh sna hiasachtaí Morgáiste a bhaineann le Tithíocht (2020: €7.5m).

Beartais agus Nósanna Imeachta le riosca creidmheasa a bhainistiú

Tá dliteanas ar GAT maidir le haon chaillteanas creidmheasa a eascraíonn ar mhorgáistí a tugadh roimh Bhealtaine 1986 agus a bhfuil an bhunmhaoín atá faoi mhorgáiste agus árachas cosanta morgáiste mar urrús leo. Bíonn comhthaobhacht ar láimh ag na húdaráis áitiúla i bhfoirm leasanna morgáistí maidir leis an maoin agus bhíonn árachas cosanta morgáiste ag iasachtaithe aonair. Ní thagann an GAT faoi dhliteanas i leith aon chaillteanas lagaithe a d'fhéadfadh teacht chun cinn ach amháin sa chás nach leor luach na comhthaobhachta sin chun an fiachas a scaoileadh.

Tá urrús ag GAT ar iasachtaí tar éis Bealtaine 1986, nuair a urscaoileadh muirir agus íocaíochtaí tosaíochta, ar ioncaim nó ar chistí na n-údarás áitiúla d'íocaíocht dlite don GAT de na suimeanna dlite uile. Maidir le hiasachtaí do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe (CTCanna), ceadaítear don GAT faoi alt 17 d'Acht na dTithe (Foráil Ilghnéitheach) 2002 iasachtaí a thabhairt do CTCanna agus d'institiúidí ardoideachais agus don Gníomhaireacht Tithíochta faoi alt 51 den Acht um Pleanáil agus Forbairt (Tithíocht) agus um Thionóntachtaí Cónaithe 2016.

Faoi Thionscnamh um Léasú Tithíochta Sóisialta na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, ligeann an Roinn sin, trí údaráis áitiúla, aonaid tithíochta cuí ó CTCanna amach ar leas, a thugtar ar cíós do thionóntaí tithíochta sóisialta atá ainmnithe ag údaráis áitiúla. Ceannaíonn nó tógann na comhlachtaí réadmhaoín agus maoinítear sin trí airgeadas i bhfoirm iasachtaí a thiomsaíonn an CTC (ón GAT nó ón earnáil phríobháideach). Maoineoidh ioncam a gheobhaidh na CTCanna ó léas, a thóg an Roinn sin amach ar feadh tréimhse chomh fada le 30 bliain, aisiocaíocht iasacht na Gníomhaireachta.

Tá Beartas Creidmheasa ceadaithe ag GAT maidir le hiasachtaí a thabhairt do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus d'institiúidí ardoideachais a cheadaigh an Bord i mí Mheitheamh 2013, agus a tugadh cothrom le dáta le déanaí i mí Mheán Fómhair 2021. Coinníonn an Coiste Creidmheasa rioscaí creidmheasa laistigh de theorainneacha an Bhoird agus tuairiscíonn faoi chreidiúnacht CTCanna.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Iasachtaithe lagaithe agus dlite thar téarma

Ní dhéantar measúnú ar mheastacháin maidir le luach cóir ach amháin sa chás go meastar iasacht faoi leith a bheith dlite thar téarma nó lagaithe. Seo mar leanas sainmhíniúchán maidir le dlite thar téarma agus lagaithe:

Is ionann iasacht lagaithe agus iasacht a gcinneann an GAT gur dócha nach mbeifear in ann an phríomhshuim agus an t-ús ar fad atá dlite a bhailiú de réir théarmaí an chonradh a ghabhann leis an iasacht. Sainmhínítear iasachtaí, a bhfuil íocaíochtaí úis nó íocaíochtaí príomhshuime faoin gconradh i ndáil leo, mar iasachtaí atá dlite thar a dtéarma. Ní raibh aon iasachtaí de chuid na GAT ná airgead ar airleacan dlite thar a dtéarma ar an 31 Nollaig 2021 (2020: nialas). Tá sonraí iasachtaí a bhí faoi réir athchaibidlíochta i rith na bliana i gcuid na n-Iasachtaí Athchaibidlíochta den nóta seo.

Anailís ar iasachtaí d'údaráis áitiúla agus do chomhlachtaí ceadaithe tithíochta	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Iasachtaí roimh 1986	1,141	7,470
Iasachtaí tar éis 1986	3,328,107	3,318,419
Iasachtaí do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe	2,421,660	1,756,145
Iasachtaí d'institiúidí ardoideachais	120,158	107,207
	5,871,066	5,189,241
Comhsholáthar		
Iasachtaí roimh 1986	425	2,711
Iasachtaí eile	-	-
	5,870,641	5,186,530

Ní fiú le háireamh é aon riosca creidmheasa, seachas riosca ceannasach, maidir le hiasachtaí a thugtar ar airleacan d'údaráis áitiúla ar nó i ndiaidh 27 Bealtaine 1986 agus ní thaifeadtar aon soláthair le haghaidh caillteanas ar iasachtaí i leith na n-iasachtaí seo. Is comhlachtaí iad údaráis áitiúla atá comhdhéanta faoi reacht. Tá gach iasacht a thugtar ar airleacan d'údaráis áitiúla ceadaithe ag an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. Is é tuairim láidir an Bhoird nach n-eascaíonn riosca creidmheasa, sa chomhthéacs seo.

Aithnítear caillteanais de bharr iasachtaí a tugadh do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe agus s'institiúidí ardoideachais go díreach, sa mhéid go dtagann caillteanais chun cinn. Níor tháinig aon chaillteanais dá leithéid chun cinn in 2021.

Tá Bord na Stiúrthóirí freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar riosca creidmheasa na Gníomhaireachta lena n-áirítear:

- beartais chreidmheasa a chur le chéile i gcomhar leis an mBainistíocht maidir le coinníollacha comhthaobhachta, nósanna imeachta um doiciméadú agus cúrsaí dlí faoi chuimsiú na gceanglas reachtúla;
- an córas údarúcháin agus faomhadh a leagan síos maidir le frithpháirtithe nua (comhlachtaí nach údaráis áitiúla iad) agus rialacha maidir leis an gcomhchruinniú iasachta ina;
- athbheithniú a dhéanamh maidir leis an gcomhlíontas i gcás beartas agus nósanna imeachta inmheánacha;
- monatóireacht a dhéanamh ar an gcaoi a nochtar an beartas maidir le hiasachtaí;
- aon iasachtaí a thugtar do CTCanna faoi théarma alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2002 a cheadú agus a chinntiú go mbíonn gach iasacht a thugtar ar airleacan ag teacht le Beartas Creidmheasa na Gníomhaireachta;

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

- acmhainneacht chreidmheasa gach CTC a mheas agus a cheadú a thabhairt dá réir sin sula gceanglaíonn an GAT aon Mháistir-Chomhaontú maidir le hiasacht;
- aon iasacht a thugtar d'institiúidí ardoideachais faoi alt 51 den Acht um Pleanáil agus Forbairt (Tithíocht) agus um Thionóntachtaí Cónaithe 2016 a cheadú;
- cinntiú go mbíonn an cháipéisíocht ar fad a bhaineann le hábhar cruinnithe i gcás an iarratais ar chreidmheas; agus
- an riosca creidmheasa a choinneáil laistigh de theorainneacha ceadaithe an Bhoird.

An Próiseas le Riaráiste Morgáistí a Réiteach (PRMR)

I mí Lúnasa 2012, sholáthair an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht a cúnamh d'údarás áitiúla maidir le bheith ag déileáil le riaráiste a lucht faighte iasachtaí, trí bheith ag eisiúint treoirlínte lenar tugadh mionsonraí faoin bPróiseas a bhí beartaithe le Riaráiste Morgáistí a Réiteach (PRMR). Léiríonn siad seo Cód Iompair an Bhainc Ceannais maidir le Riaráiste Morgáiste agus tá sé de rún acu cur chuige a chaighdeánú i leith an ardaithe atá ag teacht ar leibhéal na riaráistí in Eanáil na nÚdarás Áitiúil. Is éard atá i gceist leis an bPróiseas le Riaráiste Morgáistí a Réiteach (PRMR) ná próiseas ina bhfuil cúig chéim a luadh i dtreoirlínte na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht.

Sa chaoi go ndéanfar caillteanais amach anseo a fhritháireamh agus chun maolú a dhéanamh ar thionchar na srianta airgeadais atá le cur i bhfeidhm ar shruthanna ioncaim na n-údarás áitiúil, bhunaigh an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta préimh PRMR chun tosú ar chúlfhíric a charnadh. Tá PRMR tar éis a bheith i bhfeidhm d'údarás áitiúla ón 1 Deireadh Fómhair 2012 trí phréimh a fheidhmiú i leith gach cuntais iasachta ar ráta athraitheach ag údarás áitiúla a bhaineann le morgáistí.

Gearrtar préimh 0.80% de PRMR ar iasachtaí mhorgáiste le ráta athraitheach (ón 1 Eanáir 2014) agus gearrtar ráta 0.25% ar iasachtaí mhorgáiste Rebuilding Ireland (do iarratais iasachta ón 1 Eanáir 2018 go 14 Eanáir 2020, le méadú ráta go 0.995% do iarratais ó 15 Eanáir 2020). Bailíonn an GAT seo ar bhonn leathbhliantúil thar ceann Phainéil Bhreithniúcháin PRMR agus coinneofar i gcuntas ar leith é, ar a mbeidh ús á thuilleadh, agus é de rún ag an GAT go dtarraingeofar air, de réir mar is gá, nuair a thabharfar an t-údarú cuí. Ceannaítear Nóta faoi Ráthaíocht le Ciste PRMR i gcomhair na suimeanna a chruinnítear thar a gceann.

Bhunaigh Cumann na mBainistíochta Cathrach agus Contae Painéal Breithniúcháin chun ciste PRMR a fheidhmiú agus chun iarratais ar chúnamh ó údarás áitiúla faoin Scéim a mheasúnú. Tá Bainisteoir Contae, na Ceannasaithe Airgeadais agus Bainisteoir Feidhmiúcháin ar na Seirbhísí Bainistíochta Tithíochta ar an bPainéal seo.

Déanfaidh údarás áitiúla iarratais ar cúnamh ó Chiste Prémhe PRMR ar bhonn leanúnach. Cuirfear cinntí chun iarratais a cheadú/cuid díobh a cheadú in iúl don Ghníomhaireacht, a dhéanfaidh socruithe ansin go n-íofar an tsuim ceadaithe ó Chiste PRMR leis an údarás a rinne an t-iarratas, de réir treoracha a gheobhaidh siad ón bPainéal.

Ba cheart béim a leagan air nach mbeidh de ról ag an nGníomhaireacht i gCiste PRMR ach an Prémh PRMR a bhailiú, thar ceann na n-údarás áitiúil, agus na cistí sin a íoc faoi mar a iarrann an Painéal Breithniúcháin, de réir na dtreoracha a luadh thuas.

Réiteach Chiste PRMR

	€'000
Fáltais chuig Ciste PRMR	65,865
Íocaíochtaí amach as an gCiste PRMR	(50,840)
Ús tuillte	45
Iarmhéid ag 31 Nollaig 2021	15,070

Léiríonn an tábla thuas gluaiseachtaí airgeadais ó thús an chiste.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Iasachtaí Ath-idirbheartaithe

Is ionann iasachtaí faoi théarmaí ath-idirbheartaithe agus iasachtaí a ndearnadh athstruchtúrú ina leith mar gheall ar chúinsí buiséid agus i gcás go bhfuil lamháltais déanta ag GAT nach mbeadh san áireamh murach sin.

Féachann GAT le bheith ag obair leis na húdaráis áitiúla le struchtúir chuí iasachtaí a fhorbairt dóibh gur fearr a bheidh siad ag teacht le cúinsí airgeadais na n-údarás féin. Maidir leis seo, féadfaidh GAT téarmaí sínte a sholáthar le haghaidh iasachtaí, tréimhsí saor ó ús nó ath-idirbheartaíocht eile a thairiscint de réir mar is cuí.

Le linn 2021, rinne GAT ath-idirbheartaíocht i leith luach €76.78 milliún (2020: €254.02 milliún) d'iasachtaí nár bhain le mortgáiste agus €6.05 milliún (2020: €31.32 milliún) i leith iasachtaí a bhain le tithíocht.

Tharla an ath-idirbheartaíocht seo i gcomhthéacs €3.33 billiún d'iasachtaí a tugadh ar airleacain d'údaráis áitiúla faoi mar a bhí 31 Nollaig 2021 agus mar sin, is ionann é agus gníomhaíocht ath-idirbheartaíochta circa 2.49% in 2021 (2020: 7.65%).

Tugadh tréimhsí úis amháin d'iasachtaí ath-idirbheartaithe nach mbaineann le morgáiste agus iasachtaí a bhaineann le morgáiste, agus tugadh sosanna íocaíochta d'iasachtaí a bhaineann le morgáiste ar feadh trí go sé théarma míosúla, nach raibh lagú nó dí-aithint na sócmhainní iasachta bunaidh mar thoradh orthu toisc nach raibh siad suntasach modhnú téarmaí. Scoirfidh an GAT de na hiasachtaí sin a mheas mar ath-idirbheartaíocht a luaith a bheidh bliain d'aisíocaíochtaí sceidealta cothrom le dáta caite tar éis ath-idirbheartaíochta. Maidir leis seo, measann an GAT go ndéanfar ath-idirbheartaíocht ar €82.83 milliún d'iasachtaí (2020: €254.02 milliún) amhail an 31 Nollaig 2021 agus €0.38 milliún (2020: €0.98 milliún) d'ioncam úis aitheanta ar na sócmhainní seo.

31 Nollaig 2021	Líon na n-iasachtaí	Luach lompair €'000
Líon tosaigh na n-iasachtaí a ndearnadh ath-idirbheartaíocht ina leith – staid tosaigh	401	254,016
Ath-idirbheartaíocht ina leith i rith na bliana	105	82,833
Aisíochta i rith na bliana	-	-
Lúide iasachtaí nach meastar ath-idirbheartaíocht a bheith déanta ina leith a thuilleadh	(401)	(254,016)
Líon na n-iasachtaí a ndearnadh ath-idirbheartaíocht ina leith – staid deiridh	105	82,833
31 Nollaig 2020	Líon na n-iasachtaí	Luach lompair €'000
Líon tosaigh na n-iasachtaí a ndearnadh ath-idirbheartaíocht ina leith – staid tosaigh	3	39,813
Ath-idirbheartaíocht ina leith i rith na bliana	401	254,016
Aisíochta i rith na bliana	-	-
Lúide iasachtaí nach meastar ath-idirbheartaíocht a bheith déanta ina leith a thuilleadh	(3)	(39,813)
Líon na n-iasachtaí a ndearnadh ath-idirbheartaíocht ina leith – staid deiridh	401	254,016

Tráth 31 Nollaig 2021, níor aistríodh aon iasachtaí le haghaidh éadail talún, tráth a dtagtha in aibíocht (2020: €niallas), le bheith ina n-iasachtaí blianachta a bheadh le hióc ar ais thar tréimhse suas le 30 bliain. Níor fabhraíodh aon úis ar iasachtaí a athraíodh ar theacht in aibíocht dóibh ag 31 Nollaig 2021 (2020: €niallas).

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Comhchruinniúcháin

Is le húdaráis áitiúla a mbíonn uile faoi cheadú ón Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, a bhaineann gach iasacht agus suim airgid ar airleacan.

Gné eile den riosca creidmheasa maidir leis an nGníomhaireacht oiread agus atá GAT nochta d'institiúidí (Gníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta go príomha), a bhfuil infheistíochtaí gearrthéarmacha aici léi. Faomhann an Bord beartas um nochtheadh infheistíochta agus contrapháirtí go tréimhsiúil. Ní thagann infheistíochtaí chun cinn faoi láthair ach amháin i gcomhthéacs bhainistíocht leachtachta an lae inniu. Amhail an 31 Nollaig 2021 bhí infheistíochtaí ag GAT le luach €200 milliún (2020: €neamhní) i Nótaí Cistáin le GBCN.

Is é Banc Aontais Éireann cpt an fhrithpháirtí maidir le hairgead tirim faoi láthair, agus suim de €423.46 milliún ina seilbh an 31 Nollaig 2021 (2020: €0.99 milliún). Ar an 31 Nollaig 2021, ba é BBB- (2020: BBB-) an rátáil do Bhanc Aontais Éireann ag Standard and Poor's.

(b) Riosca Leachtachta

Is ionann riosca leachtachta agus an riosca go mbeadh deacracht ag GAT maidir le hoibleagáidí óna dlíteanais airgeadais a shásamh. Ag deireadh mí na Nollaig 2021, ní dhearna GAT athairgeadú ar aon nótaí dá chuid a bhí i seilbh Gníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (GBCN).

Tá €1.965bn de idirbhearta le ráta seasta eagraithe le GBCN ag GAT.

Tá nóta deich mbliana ag ráta seasta ag GAT dar luach €75m le GBCN a bhfuil dáta aibíochta aige i mí Iúil 2026. D'aontaigh GAT idirbhearta téarma sheasta €200m le GBCN, i gcúig cinn de thráinsí de €40m agus dátaí aibíochta sa raon idir Meán Fómhair 2027 agus Meán Fómhair 2046. Chomh maith le sin, tá idirbhearta téarma sheasta €130m ag GAT leis an GBCN le dáta tosaithe do Mheán Fómhair 2018, le dátaí aibíochta sa raon idir Meán Fómhair 2028 agus Lúnasa 2046. D'aontaigh an GAT beart téarma sheasta le luach €210m le GBCN le tús dháta de Lúnasa 2019, i gcúig thráinse, dhá cheann do €60m agus trí cinn do €30m, le dátaí aibíochta ó Meán Fómhair 2028 go Lúnasa 2046.

Ag tús 2020, d'aontaigh an GAT beart le luach €400m, tráinse €200m le dáta aibíochta i 2035 agus tráinse €200m eile le dáta aibíochta i 2040. Socraíodh déileálacha ar luach €650 milliún i 2021 mar a leanas: thosaigh dhá mhargadh in Aibreán 2021, ceann ar fiú €175m é, agus ceann le luach €125 milliún, le dáta aibíochta 2046. Thosagh dhá mhargadh eile i mí na Samhna 2021, ceann le haghaidh €200 milliún le dáta aibíochta i 2046 agus beart de €100 milliún le dáta aibíochta 2050. Le linn 2021 chomhaontaigh an HFA gur fiú €300m breise na margaí, atá le tosú i mBealtaine 2022, €200 milliún le dáta aibíochta in 2044, €100 milliún a thiocfaidh in aibíocht in 2051.

Tá na NR faoi ráthaíocht Aire Airgeadais na hÉireann. I gcodarsnacht leis seo, bíonn meántéarma iasachta bunaidh 26 bliain ag iasachtaí agus infháltais (2020: 27 bliain). Is ionann seo ag mímhaitseáil shuntasach sa phunann aibíochta, ach i bhfianaise na ndearbhuithe a fuarthas ón GBCN maidir le leanúnachas agus oiread na cistíochta, is é tuairim an Bhoird go bhfuil dóthain acmhainní ar fáil chun freastal d'aon riosca leachtachta a eascródh as seo go ceann an chéad 24 mí eile. Tá NR ag an GAT le húdaráis áitiúla freisin (féach Nóta 15).

Agus riosca leachtachta á bhainistiú, coinníonn Bainisteoireacht GAT cruinnithe rialta leis an GBCN, leis na Bainc, CTCanna agus le rannpháirtithe eile sa mhargadh chun an t-éileamh a bheidh ar iasachtaí amach anseo a mheasúnú, chomh maith le riachtanais mhaoiniúcháin; le rochtain ar fhoinsí maoiniúcháin a chomhaontú; le foinsí agus struchtúir mhalartacha mhaoiniúcháin a lorg; idirbheartaíocht a dhéanamh i leith téarmaí agus coinníollacha agus na tiomantais riachtanacha a fháil maidir le maoiniú. Maidir leis seo, tá an GBCN tar éis a dhearbhuí go bhfuil riachtanais mhaoiniúcháin GAT i gcomhair 2022 curtha san áireamh mar chuid den phróiseas pleanála foriomlán le haghaidh maoiniúcháin Stáit.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Leagtar amach sa tábla seo a leanas anailís aibíochta ar dhliteanais airgeadais ar bhonn neamhlascaine de réir aibíochta an chonartha atá fanta ag deireadh na bliana.

31 Nollaig 2021	Luach Anonn €'000	Ollsrea- bhadh ainmniúil amach €'000	Níos lú ná 1 mhí €'000	1-3 mhí €'000	3 Mhí go 1 bhliain €'000	1-5 bliana €'000	Níos mó ná 5 bliana €'000
Dlíteanais neamhdhíorthaigh							
GBCN Nóta le Ráta Comhlútach FRN	-	-	-	-	-	-	-
GBCN Ráta Seasta 10 mBliana	(75,000)	(78,632)	(409)	-	(395)	(77,829)	-
GBCN Ráta Seasta €200m	(200,000)	(232,794)	-	(931)	(947)	(7,516)	(223,400)
GBCN Ráta Seasta €130m	(130,000)	(160,753)	-	-	(2,063)	(8,258)	(150,432)
GBCN Ráta Seasta €210m Bliain	(210,000)	(263,715)	-	-	(3,191)	(12,827)	(247,696)
GBCN Ráta Seasta €200m 15 Bliana	(200,000)	(208,696)	-	(621)	-	(2,484)	(205,591)
GBCN Ráta Seasta €130m 19 Bliana	(200,000)	(219,506)	-	(1,026)	-	(4,107)	(214,373)
GBCN Ráta Seasta €175m 15 Bliana	(175,000)	(193,807)	-	-	(1,253)	(5,018)	(187,537)
GBCN Ráta Seasta €125m 20 Bliana	(125,000)	(146,458)	-	-	(1,078)	(4,286)	(141,095)
GBCN Ráta Seasta €50m 25 Bliana	(50,000)	(61,503)	-	-	(460)	(1,842)	(59,201)
GBCN Ráta Seasta €200m 25 Bliana	(200,000)	(220,849)	-	-	(838)	(3,331)	(216,680)
GBCN Ráta Seasta €100m 20 Bliana	(100,000)	(114,533)	-	-	(504)	(2,002)	(112,028)
GBCN Nótaí faoi Ráthaíocht	-	-	-	-	-	-	-
Áis Nótaí faoi Ráthaíocht (LA)	(3,704,309)	(3,708,898)	(946,853)	(944,461)	(1,733,817)	(83,766)	-
Áis Nótaí faoi Ráthaíocht (MARP)	(15,070)	(15,071)	(15,071)	-	-	-	-
Nótaí faoi Ráthaíocht (Ciste Timpeallachta)	-	-	-	-	-	-	-
Nótaí faoi Ráthaíocht (Earnáil Institiúidí Ardoideachais)	(5,097)	(5,101)	(171)	-	(4,929)	-	-
Iasachtaí BEI agus BCE	(829,261)	(862,367)	(1,275)	-	(15,666)	(112,978)	(732,447)
	(6,218,737)	(6,492,683)	(963,779)	(947,039)	(1,765,141)	(326,244)	(2,490,480)

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

31 Nollaig 2020	Luach Anonn €'000	Ollsreabhadh ainmniúil amach €'000	Níos lú ná 1 mhí €'000	1-3 mhí €'000	3 Mhí go 1 bhliain €'000	1-5 bliana €'000	Níos mó ná 5 bliana €'000
Diiteanais neamhdhíorthaigh							
GBCN Nóta le Ráta Comhlútach FRN	(252,000)	(252,362)	(252,362)	-	-	-	-
GBCN Ráta Seasta 10 mBliana	(75,000)	(79,437)	(402)	-	(402)	(3,229)	(75,404)
GBCN Ráta Seasta €200m	(200,000)	(234,671)	-	(936)	(941)	(7,521)	(225,273)
GBCN Ráta Seasta €130m	(130,000)	(162,816)	-	-	(2,063)	(8,264)	(152,489)
GBCN Ráta Seasta €210m	(210,000)	(266,906)	-	-	(3,191)	(12,827)	(250,888)
GBCN Ráta Seasta €200m	(200,000)	(209,318)	-	(622)	-	(2,484)	(206,212)
GBCN Ráta Seasta €200m	(200,000)	(220,535)	-	(1,029)	-	(4,107)	(215,399)
GBCN Ráta Seasta €175m	-	-	-	-	-	-	-
GBCN Ráta Seasta €125m	-	-	-	-	-	-	-
GBCN Ráta Seasta €50m	-	-	-	-	-	-	-
GBCN Ráta Seasta €200m	-	-	-	-	-	-	-
GBCN Ráta Seasta €100m 20 Bliana	-	-	-	-	-	-	-
Áis Nótaí faoi Ráthaíocht (LA)	(319,150)	(319,277)	(319,277)	-	-	-	-
Áis Nótaí faoi Ráthaíocht (MARP)	(2,683,804)	(2,687,162)	(928,841)	(535,341)	(1,154,053)	(68,928)	-
Nótaí faoi Ráthaíocht (Ciste Timpeallachta)	(9,054)	(9,054)	(9,054)	-	-	-	-
Nótaí faoi Ráthaíocht (Earnáil Institiúidí Ardoideachais)	(4,428)	(4,428)	(4,428)	-	-	-	-
Iasachtaí BEI agus BCE	(698,684)	(715,649)	(1,025)	-	(12,173)	(81,577)	(620,874)
	(4,982,120)	(5,161,615)	(1,515,389)	(537,928)	(1,172,823)	(188,937)	(1,746,539)

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Bainistíocht an riosca leachtachta

Is é beartas GAT i ndáil leis an riosca leachtachta a chinntiú, trí athbhreithniú go tráthrialta ar an riachtanas maidir le sreabhadh airgid, gur féidir léi a cuid dualgais maoinithe a shásamh go ceann tréimhse cuí amach roimpi.

Ceadaíonn an Bord leasú síor-rialta ar an bPlean Corparáide cúig bliana sa chéad leath de gach bliain. Cuirtear i gcuntas lena linn sin ríomh inmheánach GAT féin i ndáil le hacmhainní, meastacháin faoi iasachtaí ar airleacan, iasachtaí a bheidh ag aibiú i rith na bliana agus roghanna ó thaobh maoinithe. Cuirtear athbhreithniú rialta maidir le riocht airgeadais GAT i láthair an Bhoird chomh maith le cuntais bhainistíochta mhíosúla.

Déanann an Bord athbhreithniú go rialta ar an gclár fiachais reatha, lena n-áirítear tuairisc gach ráithe ar chistí comhoiriúnacha, ar shuimeanna a fuarthas ar iasacht agus suimeanna ar airleacan de réir chineál na n-iasachtaí agus an tráth aibíochta, chomh maith le mionchuntas ar chaipiteal, struchtúr rátaí úis, comhdhéanamh an airgeadra, costais iasachta, agus próifíl aibíochta.

Déanann GAT maoiniú ar a cuid oibriúcháin trí mheascán d'eisiúintí páipéar Eurothrachtála agus Nótaí faoi Ráthaíocht, rótharraingtí bainc agus brabús coinnithe. Bhí €1.67bn de GNanna ceannaithe ag an GBCN mar a bhí cúrsaí an 31 Nollaig 2021 (2020: €1.59bn).

Mar gheall ar na dearbhuíthe atá an GBCN tar éis a thabhairt maidir le leanúnachas agus oiread na cistíochta ar ráta comhlúthach, is é tuairim an Bhoird go bhfuil dóthain acmhainní ar fáil chun freastal d'aon riosca leachtachta a eascródh as seo go ceann an chéad 12 mí eile. Eisiónn GAT Nranna le húdaráis áitiúla freisin Cistí MARP (féach Nóta 15). Bíonn áiseanna rótharraingthe na GAT (€50 milliún ar fáil ar 31 Nollaig 2021) faoi réir ag athbhreithniú bliantúil ag bainc éirí na GAT.

Ba é 0.45% é arna thabhairt de réir na bliana i gcomparáid le 0.48% sa bhliain 2020 a bhí i gceist le meánchostas fhiachas na GAT sa bhliain 2021 mar gheall go príomha ar rátaí níos ísle a ghearradh ag GBCN i 2021.

(c) Rioscaí margaidh

Is ionann riosca margaidh agus an baol go rachadh athrú ar phraghsanna an mhargaidh, mar shampla rátaí úis agus rátaí malairte eachtraí, i bhfeidhm ar ioncam GAT nó ar luach na n-ionstraimí airgeadais atá ina seilbh. Is é cuspóir na bainistíochta rioscaí margaidh go laghdófar oiread agus is féidir nó go bhfaighfear réidh go hiomlán le nochtacht do rioscaí an mhargaidh.

Bainistíocht rioscaí margaidh

Dealáíonn GAT rioscaí margaidh a dheighilt ina rioscaí a bhaineann le hathrú ar rátaí athraitheacha úis, i rátaí malairte eachtraí agus i mboilsciú. Déantar bainistíocht ar nochtadh do riosca maidir le rátaí úis trí neamhréir idir a bhfuil faighte ar iasacht agus a bhfuil tugtha ar airleacan ag an GAT faoi scáth gach clár faoi leith - ráta innéacsnaasctha, ráta seasta agus ráta comhlúthach, a chúngú oiread agus is féidir sin. Cuirtear na neamhchinnteachtaí seo a leanas san áireamh agus an beartas á shocrú i leith:

- cásanna in ar féidir le iasachtaíthe iasacht a fhuascailt gan phionós;
- cásanna ina bhféadfadh nach mbeadh glacadh i gcónaí ag margaí speisialaithe (e.g. innéacsnaasctha) le heisiúintí agus le fuascailtí; agus,
- cásanna ina bhfuil gnó na GAT faoi réir athruithe i mbeartas rialtais.

Is é cur chuige ginearálta GAT i ndáil le bainistiú nochtadh riosca ó thaobh rátaí úis ná corrlaigh a shaothrú chun cur leis an mbrabúsacht agus beart a dhéanamh chomh maith trí rátaí úis a shocrú lena gcosnaítear an GAT ar rioscaí iarmhairte, de réir mar a fheictear sin, trí thagairt a dhéanamh do chásanna agus do thiomhdí éagsúla. Déanann an Bord measúnú ar an gcás go rialta agus socraíonn leibhéal na gcúlchistí atá de dhíth uair sa bhliain.

Tuairiscíonn an Bhainistíocht don Bhord go rialta maidir leis an Ráta Riosca Úis sa Chlár Comhardaithe.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Tar éis an síneadh a cuireadh leis an aibíocht uasta do nótaí eisithe faoi Chlár Nótaí faoi Ráthaíocht GAT, d'fhaomhaigh an Bord tacar de tháirgí iasachta ar ráta seasta a bhí dírithe ar údaráis áitiúla (ÚÁna) agus comhlachtaí tithíochta ceadaithe (CTCanna) go déanach in 2016. Ina theannta sin, tá rochtain ag GAT ar chistiú fadtéarmach ar ráta seasta do thógáil nua agus do thionscadail iarfheistithe ón mBanc Eorpach Infheistíochta agus ó Bhanc Forbartha Chomhairle na hEorpa araon. Mar gheall air sin, tá beagnach gach gnó nua faoina dtugann Údaráis Áitiúla, CTCanna agus institiúidí ardoideachais bunaithe ar ráta seasta, rud as a n-eascaíonn ráta riosca úis féideartha ar chlár comhardaithe GAT.

Déantar anailís ar na holldliteanais airgeadais thíos:

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Ráta seasta	3,497,322	2,609,850
Ráta Comhlúthach	3,095,617	2,672,528
	6,592,939	5,282,378

Thug GAT airleacain nua ar ráta seasta agus ráta comhlúthach i rith na bliana airgeadais. Ráta seasta €918.64 milliún; ráta comhlúthach €15.18 milliún. (2020: Ráta seasta €749.56 milliún; Ráta comhlúthach €23.20 milliún).

Próifíl riosca maidir le ráta úis ar shócmhainní airgeadais mar a bhí ag:

	31 Nollaig 2021	31 Nollaig 2020
Meánráta úis seasta ualaithe	2.17%	2.26%
Meánráta úis comhlúthach ualaithe	1.27%	1.27%
Meántréimhse ualaithe a bhaineann le sócmhainní ar ráta úis seasta	23.5 bliain	23.6 bliain

Is iasachtaí ar feadh 25 go 30 bliain go príomha a eisítear de iasachtaí le CTCanna, institiúidí ardoideachais agus údaráis áitiúla ar ráta seasta ó GAT agus ba iasachtú ráta seasta 28% de na hiasachtaí le údaráis áitiúla agus iasachtaí le CTCanna agus institiúidí ardoideachais 72% atá fágtha. Iasachtaí d'údaráis áitiúla ar feadh tréimhsí idir aon bhliain amháin agus caoga bliain atá i gceist leis na ráta comhlúthach. Bunaithe ar iarmhéideanna iasachta bunaidh ar airleacan, is téarma 26 bliain (2020: 26 bliain) an meán téarma bunaidh ualaithe le haghaidh iasachta bunaidh.

Déantar anailís ar phríomhshuimeanna na ndlíteanas airgeadais thíos:

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Ráta seasta	2,443,214	1,657,205
Ráta comhlúthach	3,775,523	3,324,915
	6,218,737	4,982,120

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Próifíl riosca ráta úis na ndlíteanas airgeadais mar a bhí ag deireadh na bliana dar dáta:

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Meánráta úis seasta ualaithe	0.83%	0.93%
Meántréimhse ualaithe a bhaineann le sócmhainní ar ráta úis seasta (blianta)	21 bliain	20.3 bliain
Meánráta úis comhlúthach ualaithe	0.16%	0.21%
Meántréimhse ualaithe dá bhfuil dlíteanas ar ráta úis athraitheach socraithe (laethanta)	198 lá	282 lá

Áirítear cistiúchán níos fadtéarmaí ar ráta seasta leis an GBCN agus leis an mBanc Eorpach Infheistíochta agus Banc Forbartha Chomhairle na hEorpa le dlíteanas ar ráta seasta. Cuimsíonn na dlíteanas airgeadais ar ráta comhlúthach iasachtaí bainc agus Nótaí faoi Ráthaíocht.

Léiríonn an tábla seo a leanas sócmhainní airgeadais ag dáta deireadh na bliana:

	Aibíocht mar a bhí an 31 Nollaig 2021 €'000	Athphraghsáil mar a bhí an 31 Nollaig 2021 €'000
Aibíocht agus ráta úis sócmhainní airgeadais		
Suimeanna dlite i mí amháin nó níos lú	722,299	3,118,788
Suimeanna dlite idir aon mhí agus trí mhí	0	-
Suimeanna dlite idir trí mhí agus dhá mhí déag	459,687	(636)
Suimeanna dlite idir bliain amháin agus dhá bhliain	6,963	8
Suimeanna dlite idir dhá bhliain agus trí bliana	15,948	1,696
Suimeanna dlite idir trí bliana agus ceithre bliana	27,468	2,374
Suimeanna dlite idir ceithre bliana agus cúig bliana	41,838	4,804
Suimeanna dlite tar éis níos mó ná cúig bliana	5,318,735	3,465,904
	6,592,938	6,592,938

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

	Aibíocht mar a bhí an 31 Nollaig 2020 €'000	Athphraghsáil mar a bhí an 31 Nollaig 2020 €'000
Aibíocht agus ráta úis sócmhainní airgeadais		
Suimeanna dlíte i mí amháin nó níos lú	95,848	2,691,340
Suimeanna dlíte idir aon mhí agus trí mhí	-	
Suimeanna dlíte idir trí mhí agus dhá mhí déag	463,383	596
Suimeanna dlíte idir bliain amháin agus dhá bhliain	20,808	6
Suimeanna dlíte idir dhá bhliain agus trí bliana	9,512	12
Suimeanna dlíte idir trí bliana agus ceithre bliana	20,598	1,859
Suimeanna dlíte idir ceithre bliana agus cúig bliana	31,073	2,562
Suimeanna dlíte tar éis níos mó ná cúig bliana	4,641,156	2,586,003
	5,282,378	5,282,378

Léiríonn an tábla seo a leanas aibíocht agus athphraghsáil phríomhshuimeanna na ndlíteanas airgeadais ag dáta deireadh na bliana:

	Aibíocht mar a bhí an 31 Nollaig 2021 €'000	Athphraghsáil mar a bhí an 31 Nollaig 2021 €'000
Aibíocht, bearta leachtachta agus ráta úis dlíteanas airgeadais		
In aibíocht i mí amháin nó níos lú	1,013,486	1,042,433
In aibíocht idir mí amháin agus trí mhí	873,951	893,951
In aibíocht idir trí mhí agus dhá mhí déag	1,753,454	1,755,554
In aibíocht i níos mó ná 1 bhliain agus níos lú ná 2 bhliain	83,584	83,584
In aibíocht i níos mó ná 2 bhliain agus níos lú ná 3 bliana	-	-
In aibíocht i níos mó ná 3 bliana agus níos lú ná 4 bliana	-	-
In aibíocht i níos mó ná 4 bliana agus níos lú ná 5 bliana	75,000	75,000
In aibíocht i níos mó ná 5 bliana	2,419,262	2,368,214
	6,218,737	6,218,736

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Leiríonn an tábla seo a leanas aibíocht agus athphraghsáil phríomhshuimeanna na ndlíteanas airgeadais ag dáta deireadh na bliana:

	Aibíocht mar a bhí an 31 Nollaig 2020 €'000	Athphraghsáil mar a bhí an 31 Nollaig 2020 €'000
Aibíocht, bearta leachtachta agus ráta úis dlíteanas airgeadais		
In aibíocht i mí amháin nó níos lú	1,513,258	1,544,837
In aibíocht idir mí amháin agus trí mhí	534,958	557,458
In aibíocht idir trí mhí agus dhá mhí déag	1,220,220	1,222,620
In aibíocht i níos mó ná 1 bhliain agus níos lú ná 2 bhliain	-	-
In aibíocht i níos mó ná 2 bhliain agus níos lú ná 3 bliana	-	-
In aibíocht i níos mó ná 3 bliana agus níos lú ná 4 bliana	-	-
In aibíocht i níos mó ná 4 bliana agus níos lú ná 5 bliana	-	-
In aibíocht i níos mó ná 5 bliana	1,713,684	1,657,205
	4,982,120	4,982,120

Áiseanna tiomanta neamhtharraingthe

Bhí luach €55.0 milliún (2020: €150.0 milliún) d'áiseanna tiomanta neamhtharraingthe ag GAT mar a bhí cúrsaí an 31 Nollaig 2021, is iad seo na suimeanna seo atá fós le tarraingt ar áiseanna tiomanta ceadaithe.

Íogaireacht i leith riosca ráta úis

Bheadh tionchar ag anailís ar íogaireacht GAT i leith ardú nó laghdú i rátaí úis margaidh (ag glacadh leis go mbíonn seasamh cláir chomhordaithe seasta ann) ar ghnóthachain/(caillteanas) don bhliain airgeadais mar seo a leanas:

	100 bp d'ardú comhthreomhar €'000 gnóthachan	100 bp de laghdú comhthreomhar €'000 (caillteanas)	50 bp d'ardú comhthreomhar €'000 gnóthachan	50 bp de laghdú comhthreomhar €'000 (caillteanas)
At 31 Nollaig 2021	(8,723)	(7,386)	(4,362)	(1,387)
At 31 Nollaig 2020	(22,086)	(9,558)	(15,545)	(6,306)

Rinneadh na figiúirí thuas a ríomh trí mhaoiniú Nótaí faoi Ráthaíocht ar ráta athraitheach ar na dátaí thuas leis na hiarmhéideanna gan íoc ar iasachtaí ar airleacan ar ráta athraitheach a fhritháireamh. Glactar le meánfhigiúr lárphointe don bhliain de réir an fhéilire, ó thaobh méaduithe ar rátaí úis thuas. Ní bhíonn suimeanna ar airleacan ar ráta seasta ná maoiniú ar ráta seasta íogair maidir le hathruithe i rátaí úis an mhargaidh agus, dá bhrí sin, ní chuirtear san áireamh san anailís seo iad.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Luach Cóir

Leagtar amach sna táblaí seo a leanas luach cóir na sócmhainní agus na ndliteanas airgeadais mar a bhí an 31 Nollaig 2021 agus an 31 Nollaig 2020. Táthar den tuairim gur meastachán réasúnta ar an luach cóir an tsuim ghlanluacha a luaitear le gach sócmhainn nó dliteanas eile nach ar a luach cóir atá sé á iompar. Cuirtear faisnéis le haghaidh iasachtaí i láthair thíos:

	Luach Annon €'000	Luach Cóir €'000
31 Nollaig 2021		
Sócmhainní airgeadais		
<i>lasachtaí agus Infháiltais:</i>		
Ráta seasta	3,497,322	3,598,590
Ráta comhlúthach	3,095,617	3,931,718
	6,592,939	7,530,308
Dlíteanais airgeadais		
Ráta seasta	2,443,214	2,490,413
Ráta comhlúthach	3,775,523	3,775,523
	6,218,737	6,265,936

Táthar den tuairim gur meastachán réasúnta ar an luach cóir an tsuim ghlanluacha a luaitear le gach sócmhainn nó dliteanas eile nach ar a luach cóir atá sé á iompar. Cuirtear faisnéis le haghaidh iasachtaí i láthair thíos:

	Luach Annon €'000	Luach Cóir €'000
31 Nollaig 2020		
Sócmhainní airgeadais		
<i>lasachtaí agus Infháiltais:</i>		
Ráta seasta	2,609,850	3,024,462
Ráta comhlúthach	2,672,528	2,789,069
	5,282,378	5,813,531
Dlíteanais airgeadais		
Ráta seasta	1,657,205	1,712,488
Ráta comhlúthach	3,324,915	3,324,915
	4,982,120	5,037,403

Feidhmíonn GAT i margadh sách speisialta lena bhfreastalaítear ar riachtanas le maoiniú d'údaráis áitiúla agus don tithíocht shóisialta. Is deacair mar sin faisnéis mhargaidh a fháil ar a ríomhaí luach cothrom dá sócmhainní agus dliteanas innéacsasctha agus ar ráta seasta. Táthar tar éis luachanna cothroma sócmhainní agus dliteanas airgeadais ar ráta seasta a lascainiú agus úsáid á baint as torthaí bhannaí ábhartha de chuid Rialtas na hÉireann de réir mar a bhí ar dháta an ráiteas ar staid an airgeadais. Tá seo bunaithe ar a nochta is atá an GAT do rioscaí ceannasacha faoi mar a phléitear sa chuid den nóta seo a bhaineann le rioscaí ó thaobh leachtachta. Faoi mar a bhí amhlaidh sa bhliain roimhe, taispeántar sócmhainní agus dliteanais ar ráta comhlúthaigh ar an luach par atá dlite dóibh toisc gur téarma gearrthéarmach a n-aibíochtaí.

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

18. Bainistíocht rioscaí airgeadais (ar lean)

Is ionann luach cóir shócmhainní na GAT arna ríomh agus €7.53 billiún (2020: €5.81 billiún) agus tá luach cothrom a cuid dliteanas measta ag €6.27 billiún (2020: €5.04 billiún). D'fhéadfadh suim difriúil go maith teacht chun cinn dá mbeadh duine le húsáid a bhaint as toimhdí malartacha le luach cothrom a ríomh. Agus sin á roghnú mar mhodheolaíocht, socraíodh gur thug a luach trí thagairt do rátaí inathraitheacha, léargas níos cruinne ar an scéal agus go rabhthas in ann idir shócmhainní agus dhliteanas a mheasúnú ar bhonn cosúil le chéile.

19. Gluaiseacht in airgead tirim, acmhainní leachtacha agus airgeadú

Anailís ar athruithe ar ghlansuim an fhiachais	At 31 Nollaig 2020 €'000	Sreabhadh Airgid €'000	Gluaiseachtaí Neamh-airgid €'000	At 31 Nollaig 2021 €'000
Airgead tirim agus a choibhéis	987	623,478	-	624,465
Rótharraingt	-	-	-	-
	987	623,478	-	624,465
Nótaí faoi Ráthaíocht	(4,283,435)	(1,106,040)	-	(5,389,475)
Iasachtaí Baine	(698,684)	(130,576)	-	(829,260)
Ús iníoctha ar áiseanna	(7,326)	(2,632)	-	(9,958)
	(4,989,445)	(1,239,248)	-	(6,228,693)
Glanfhiachas	(4,988,458)	(615,770)	-	(5,604,228)

B'ionann na fáiltais ó iasachtaí a eisíodh le linn 2021 agus €54.31 billiún (2020: €55.18 billiún) agus b'ionann aisíocaíocht iasachtaí le linn 2021 agus €54.33 billiún (2020: €55.20 billiún).

20. Scairchaipiteal

Tá 30,000 gnáthscair ann ar luach €1.30 (2020: 30,000 scair ar luach €1.30), iad údaraithe, leithroinnte, glaoite agus láníoctha sa chaoi agus go mb'ionann a luach iomlán agus €39,000 ar an 31 Nollaig 2021 (2020: €39,000).

21. Réiteach an bharrachais choinnithe

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Barrachas coinnithe ag tús na bliana	293,897	238,476
Gnóthachan aitheanta iomlán don bhliain airgeadais	72,182	55,421
Barrachas coinnithe ag deireadh na bliana	366,079	293,897

Nótaí a ghabhann leis an ráitis airgeadais (ar lean)

22. Réiteach chistí na scairshealbhóirí

	31 Nollaig 2021 €'000	31 Nollaig 2020 €'000
Cistí scairshealbhóirí ag tús na bliana	293,936	238,515
Gnóthachan aitheanta iomlán don bhliain airgeadais	72,182	55,421
	366,118	293,936

23. Ceangaltais maidir le hiasachtaí

Maidir le hiasachtú ionchais de chuid GAT do CTCanna agus d'institiúidí ardoideachais, ceadaíodh iarratais ar iasachtaí de €1.45 billiún ach nár tarraingíodh síos an 31 Nollaig 2021 (2020: €698 milliún).

24. Imeachtaí tar éis ráiteas um staid airgeadais

Níor tharla aon imeacht suntasach tar éis dheireadh na bliana a d'fhágfadh go dteastódh nochtadh nó coigeartú ar na cuntais.

25. Dliteanas Teagmhasach

Níl aon díbhinn le fógairt i gcomhair 2021.

26. Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'aontaigh na Stiúrthóirí na Ráitis Airgeadais iniúchta, atá de réir an leagan amach atá ceadaithe ag an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, ar an 31 Márta 2022.

Faisnéis Chorporáideach

Rúnaí

Tom Conroy, ACMA, CGMA

Oifig Chláraithe

46 Faiche Stiabhna,
Baile Átha Cliath 2.
D02 WK60

Uimh. Chláraithe: 87513

T +353 1 872 5722

R cosec@hfa.ie

G www.hfa.ie

Iníúcháirí

JPA Brenson Lawlor Cuntasóirí Cairte,
Comhlacht Iníúcháireachta Reachtúla,
Cearnóg Argyle,
Bóthar Morehampton,
Domhnach Broc,
Baile Átha Cliath 4.

Aturnaetha

McCann FitzGerald,
Riverside One,
Cé Sir John Rogerson,
Baile Átha Cliath 2.

Baincéirí

Bainc-Aontas Éireann cpt.,
7/12 Sráid an Dáma,
Baile Átha Cliath 2.

An Ghníomhaireacht Airgeadais Do Thithe Cpt.
46 Faiche Stiabhna
Baile Átha Cliath 2
Éire

T +353 1 872 5722
R cosec@hfa.ie
www.hfa.ie

HFA

An Ghníomhaireacht
Airgeadais Tithíochta
Housing Finance Agency

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland